
Forord

Denne masteroppgaven symboliserer avslutningen på studiet By- og regionplanlegging ved Institutt for Landskapsplanlegging (ILP) ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU).

Det er vanlig at studentene ved ILP velger case-område etter hvor studenten opprinnelig kommer fra. Ofte fordi man har lokalkunnskap, kjenner til problemstillinger og vet hvor man kan skaffe kilder til informasjon mv. Denne oppgaven er intet unntak. Etter en regional næringsanalyse basert på ABC-prinsippet for Oslofjordregionen fikk jeg interesse for denne type planlegging. Analysen ble gjort i emnet APL360: Regional planlegging i det åttende semesteret. Jeg fikk da et inntrykk av hvor viktig samarbeid og samhandling mellom kommuner, fylker, etater og private aktører er for flere forskjellige temaer, blant annet næringsstruktur. Jeg bestemte meg allerede da at jeg ville gjøre noe lignende for Midtre Hålogaland, som er regionen hvor jeg kommer fra.

Stor-regionen består av fire mindre geografiske regioner som er avgrenset fra hverandre og tilknyttet til hverandre på forskjellige måter. Midtre Hålogaland ligger mellom Bodø og Tromsø, på grensen mellom Nordland og Troms fylke og det største tettstedet (Harstad) har kun 20 000 innbyggere. Allikevel er regionen det tettest befolkede området i Nord-Norge. Det var her min fascinasjon og interesse for denne regionen i et planfaglig perspektiv startet. Hvorfor

finnes det ikke noe større tettsted i denne regionen? Hvorfor er det så mange tettsteder og hvorfor ligger de der de ligger? Hvilke konsekvenser har dette for utviklingen av regionen?

Gjennom min søken etter svar på disse spørsmålene kom jeg over sentralstedsteorien og økonomisk geografi som på mange måter kunne gi de svar jeg søkte. Men som det ofte er; finner man ett svar dukker det gjerne opp nye spørsmål.

Masteroppgaven er skrevet på grunnlag av en interesse for regional planlegging og en nyfunnet kjennskap til økonomisk geografi og tettstedsutvikling som jeg ikke har fått gjennom mitt studie på Ås. Jeg stiller spørsmålstegn til hvorfor økonomisk geografi ikke har en plass på det obligatoriske pensumet til masterprogrammet By- og regionplanlegging. Slik jeg ser det er en forståelse av hvordan tettstedene henger sammen og forholder seg til hverandre avgjørende for å kunne drive med regional planlegging.

Jeg vil takke min veileder Arvid Strand, for god og konstruktiv veiledning gjennom denne oppgaven.

Ås 13.05.2014

Sammendrag

Masteroppgaven benytter klassisk teori innen økonomisk geografi for å undersøke hvordan Midtre Hålogaland har utviklet seg og hvordan planleggingsnivåene bidrar til å styre denne utviklingen.

Walter Christallers sentralstedsteori og Jane Jacobs sine bemerkninger innen byenes økonomiske utvikling ligger til grunn for hvordan vi i dag forstår tettstedsutvikling i en regional økonomisk kontekst. Teorien ligger som bakteppe gjennom hele oppgaven for å undersøke hvordan Midtre Hålogaland har utviklet seg, og hvilke faktorer som har vært avgjørende. Således bidrar den også til å diskutere om den regionale planleggingen har vært god nok til å styre utviklingen.

Utviklingen av Midtre Hålogaland

Gjennom flere hundre år lå hele Nord-Norge i skyggen av Bergen og Trondheim. Dette førte til at det ikke vokste frem noen sammenhengende bysamfunn i landsdelen før på 1900-tallet. De fleste tettstedene i Midtre Hålogaland har utgangspunkt i et fiskebundesamfunn, hvor det var langt mellom jordflekkene og bosettingen ble dermed spredt. Dette fungerte greit så lenge vannveien var hovedferdselsåre, men etter hvert som tidene

forandret seg og transporten ble mer landbasert var det ikke lengre rom for en slik spredt bosetting. Sentraliseringen startet og enkelte bosettinger forsvant mens andre utviklet seg til tettsteder. Det var derimot ingen tettsteder som kunne ta opp kampen mot Tromsø og Bodø om å bli landsdelssenter i Troms eller Nordland. Det faktum at regionen ikke har et fungerende landsdelssentrum har ført til at det har blitt flere mindre regionale sentrum i regionen som fortsatt konkurrerer om funksjonene og innbyggerne. Regionen regnes som en perifer region i Norge, hvor det største tettstedet kun har 20000 innbyggere. Allikevel er dette Nord-Norges tettest befolkede område. Utviklingen de siste årene har vært slik at de minste tettstedene og kommunene blir mindre, mens de største tettstedene og kommunene (med unntak av Narvik) blir større. Altså en sentralisering av veksten.

Topografien og de store avstandene i regionen gjør at tilknytningen tettstedene har til hverandre er liten. Dette gjør at Midtre Hålogaland på mange områder ikke kan ses på som én region, men en samling av fire forskjellige regioner som har egne og forskjellige ønsker om utvikling og vekst.

Den regionale planleggingen

Den regionale planleggingen har slitt med å finne sin plass innenfor planleggingsnivåene. Det er

---

fylkestinget gjennom fylkeskommunen som er regional planmyndighet, men de har ikke hatt gode nok virkemidler for å kunne påvirke utviklingen i noen grad. Selv med ønsker fra stortinget opp gjennom historien om å styrke det regionale nivået og den regionale planleggingen har man ikke turt å gi noen reel makt til fylket som kan gå ut over det lokale selvstyret. Dermed har den regionale planmyndigheter i praksis blitt tilsidesatt.

Ved Plan- og bygningsloven av 2008 ble fokuset rettet mot regional planlegging og fylkesplanene fikk et nytt virkemiddel for å styre den regionale utviklingen. Dette samt at en ny kommunereform er på trappene kan bidra til å endre hvordan regional planlegging foregår. I beste fall vil kommunereformen bidra til at man får sterkere virkemiddel for å kunne styre utviklingen og i verste fall vil den fjerne det regionale nivået uten å erstatte det med noe nytt.

Abstract

This thesis uses classical theory in economic geography to explore how Midtre Hålogaland has developed, and how the planning levels helps to control this development.

Walter Christaller's central place theory and Jane Jacobs's remarks on urban economic development are the basis for how we currently understand urban development in a regional economic context. The theory is a backdrop throughout the thesis to investigate how Midtre Hålogaland has evolved and developed, and what factors have been crucial for this development. Thus it also contributes to discuss if the regional planning has been good enough to manage the development.

The development of Midtre Hålogaland

Throughout centuries all of Northern Norway lay in the shadows of Bergen and Trondheim. This meant that there didn't emerge any coherent urban communities in the region until the 1900s. Most towns in Midtre Hålogaland originates from fish farming communities, where there were far between fertile soil patches and settlements were thus dispersed. This worked out fine as long as the waterways was the main artery of transportation. But as times changed and transport became more land

based, there was no longer room for such a scattered population. The centralization began and some settlements disappeared while others developed into towns. There was however no towns which could take up the fight against Tromsø and Bodø to become the provincial center in Troms or Nordland. The fact that the region does not have a functioning provincial center has meant that there have been several smaller regional centers in the region that are still competing for goods and inhabitants.

The region is considered a peripheral region in Norway, where the biggest town only has 20,000 inhabitants. However, this is the densest populated area in the whole of Northern Norway. Developments in recent years have been such that the smallest towns and municipalities are getting smaller, while the main towns and municipalities (with the exception of Narvik) becomes larger. Thus centralization of growth is a factor.

The topography and the large distances between the towns in the region makes the connection towns have to each other limited. This means that Midtre Hålogaland in many ways can't be seen as one coherent region, but as an assemblage of four different regions that have their own and different desires for development and growth.

The regional planning

The regional planning has struggled to find its place within the planning levels. The county council is the regional planning authority, but they have not had good enough tools to influence the development to some extent. Even with the wishes of Parliament throughout history to strengthen the regional level and the regional planning, it has not been dared to give any real power to the county that can oppose the local government in the municipalities. Thus, the regional planning authorities has in practice been disregarded.

The Norwegian Planning and Building Act of 2008, focuses on regional planning and the county master plans got a new tool for managing regional development. Additionally a new municipality reform can change how regional planning takes place. At best, the municipality reform will help to get better tools to manage the development and at worst it will remove the regional level without replacing it with something new.

Figuroversikt

Figurer:	Figurtekst:	Side:	Kilde:
Figur 1	Hvordan tettstedene henger sammen gjennom markedsprinsippet	9 og 54	Egenprodusert Tallkilde: SSB
Figur 2	Befolkningsutviklingen etter kommune - utvalgte år	30	Egenprodusert Tallkilde: SSB
Figur 3	Prosentvis befolkningsutvikling etter region	31	Egenprodusert Tallkilde: SSB
Figur 4	Prosentvis befolkningsutvikling etter kommune	31	Egenprodusert Tallkilde: SSB
Figur 5	Befolkningsutvikling 1999-2012 etter kommune	32	Egenprodusert Tallkilde: SSB
Figur 6	Befolkningsutvikling 1999-2012 etter tettsted	32	Egenprodusert Tallkilde: SSB
Figur 7	Befolkningsutvikling 1999-2012 etter tettsted u/Harstad og Narvik	33	Egenprodusert Tallkilde: SSB
Figur 8	Befolkning i tettbygde-/spredtbygde strøk 1990 og 2012	33	Egenprodusert Tallkilde: SSB
Figur 9	Befolkning i tettbygde strøk i prosent	33	Egenprodusert Tallkilde: SSB
Figur 10	Befolkningsfremskrivning for Midtre Hålogaland	35	Egenprodusert Tallkilde: SSB
Figur 11	Befolkningsfremskrivning for de åtte største kommunene	35	Egenprodusert Tallkilde: SSB
Figur 12	Befolkningsfremskrivning for de 17 minste kommunene	35	Egenprodusert Tallkilde: SSB
Figur 13	Befolkningstetthet etter kommune fra 2000-2012	36	Egenprodusert Tallkilde: SSB
Figur 14	Befolkningstetthet etter tettsted fra 2000-2012	36	Egenprodusert Tallkilde: SSB
Figur 15	Detaljert befolkningsutvikling for Midtre Hålogaland fra 1951-2011	37	Egenprodusert Tallkilde: SSB
Figur 16	Antall arbeidsplasser etter næring 2013	43	Egenprodusert Tallkilde: SSB
Figur 17	Arbeidsledighet etter kommune	44	Egenprodusert Tallkilde: SSB
Figur 18	Tettstedene i Midtre Hålogaland etter utviklingen i folketall og befolkningstetthet i prosent. For perioden 2000-2012	48	Egenprodusert Tallkilde: SSB
Figur 19	Regionene i Midtre Hålogaland etter utviklingen i folketall og befolkningstetthet i prosent. For perioden 2000-2012	49	Egenprodusert Tallkilde: SSB

Kartoversikt

Kart:	Karttekst:	Side:	Kilde:
Kart 1	Befolknings tetthet i Europa 2006	16	Eurostat
Kart 2	Sentralitet i Norge	17	Bo- og flyttemotivundersøkelsen 2008
Kart 3	BA-regioner i Midtre Hålogaland	18	Egenprodusert
Kart 4	Geografiske regioner i og rundt Midtre Hålogaland	23	Egenprodusert
Kart 5	Tettsteder over 2000 innbyggere i 1900	26	Egenprodusert Tallkilde: Karlsen 2013
Kart 6	Tettsteder over 2000 innbyggere i 1946	26	Egenprodusert Tallkilde: Karlsen 2013
Kart 7	Tettsteder over 2000 innbyggere i 2012	26	Egenprodusert Tallkilde: Karlsen 2013
Kart 8	Infrastrukturen i stor-regionen	40	Egenprodusert
Kart 9	Reiseavstander mellom utvalgte tettsteder i stor-regionen	45	Egenprodusert Tallkilde: gulesider.no og finn.no
Kart 10	Pendling Harstad 2000-2012	47	Egenprodusert Tallkilde: SSB
Kart 11	Pendling Narvik 2000-2012	47	Egenprodusert Tallkilde: SSB
Kart 12	Pendling Vestvågøy 2000-2012	47	Egenprodusert Tallkilde: SSB
Kart 13	Pendling Vågan 2000-2012	47	Egenprodusert Tallkilde: SSB
Kart 14	Pendling Sortland 2000-2012	47	Egenprodusert Tallkilde: SSB
Kart 15	Pendling Hadsel 2000-2012	47	Egenprodusert Tallkilde: SSB
Kart 16	Tettstedshierarkiet i Midtre Hålogaland etter markedsprinsippet	54	Egenprodusert
Kart 17	Veidistrikter	63	Egenprodusert
Kart 18	Helsedistrikter	63	Egenprodusert
Kart 19	Regionråd	63	Egenprodusert
Kart 20	Næringsregioner	63	Egenprodusert
Kart 21	Prosti	63	Egenprodusert
Kart 22	Tingrett	63	Egenprodusert

Bilde- og tabelloversikt

Bilder:	Bildetekst:	Side:	Kilde:
Bilde 1	Narvik havn ca. 2010	42	Regjeringen.no

Tabeller:	Tabelltekst:	Side:	Kilde:
Tabell 1	Virksomheter i kommunene 2009-2014	44	Egenprodusert Tallkilde: SSB

Innholdsfortegnelse

Forord	
Sammendrag	
Abstract	
Figur-, kart-, bilde-, og tabelloversikt	

DEL 1: Innledning og teori

Innledning.....	2
Problemstilling og metode.....	3
Problemstilling.....	3
Metode.....	3
Oppbygging av oppgaven.....	3
Teori.....	5
Sentralstedsteorien.....	5
Byens økonomiske utvikling.....	10
Begrepsgjennomgang.....	15
By- og tettstedsbegrepet.....	15
Periferi og sentralitet.....	16
Regionbegrepet.....	17
Økonomisk geografi.....	19

DEL 2: Empiri

Midtre Hålogaland.....	23
Historie.....	25
Tidlige tider.....	25
1900-1946.....	26
Etterkrigstiden.....	27
Nyere tid.....	27
Befolkningsutvikling.....	29
Folkemengde.....	29
Befolkningsfremskrivninger.....	35
Befolknings tetthet.....	36
Mer detaljer.....	37
Infrastruktur.....	39
Togtrafikk.....	39
Flytrafikk.....	41
Veitrafikk.....	41
Sjøtrafikk.....	42
Næringsliv.....	43
Arbeidsledighet.....	44

Avstander og pendling.....	46
Tettstedsanalyse.....	48

Del 3: Utviklingen av Midtre Hålogaland og styringen av denne utviklingen

Sentralstedsteorien.....	53
Kriterier.....	53
Utviklingen av Midtre Hålogaland.....	57
Regional Planlegging.....	59
Regional planlegging i Norge.....	59
Urbanisering.....	62
Midtre Hålogaland.....	62
Debatt.....	63
Konklusjon.....	64
Kildehenvisning.....	65

Vedlegg

DEL I

Innledning og teori

Innledning

Hva er det som gjør at et tettsted vokser og utvikler seg, mens et annet stagnerer og forfaller? Er det mulighet til å se sammenhenger og forhold mellom de ulike tettstedene i en region? Finnes det universelle lover som bestemmer hvordan et tettsted utvikler seg? Slike spørsmål har blitt stilt i mange år og flere har forsøkt å komme med svar på dem. Noen kan vitnes om å ha lyktes, men utviklingen står ikke stille og dermed er man nødt til å stille disse spørsmålene på nytt etter som forutsetningene forandrer seg.

For at et tettsted skal kunne vokse er det avhengig av at folk bosetter seg der. For at noen vil kunne bosette seg, er disse avhengige av å ha et sted de kan arbeide. For at arbeidsplasser skal kunne oppstå er det nødt til å finnes et marked og en etterspørsel til de varer og/eller tjenester som bedriften kan tilby. Tettstedsutvikling knyttes dermed tett til økonomisk utvikling. Markedet trenger ikke å kun være lokalt i det enkelte tettstedet. Omkringliggende tettsteder vil kunne ha den samme etterspørselen, men hvor det ikke er et økonomisk grunnlag for å etablere tilbudet i hvert tettsted. Et tettsted er således avhengig av samhandling med andre tettsteder og utviklingen blir dermed regional. For å kunne styre den regionale utviklingen må planleggingen skje på et mer overordnet nivå enn det lokale.

I Norge er det kommunene som har ansvaret for arealplanleggingen, mens fylkene driver med strategisk regional planlegging. Staten gir føringer og retningslinjer for hovedtrekk i den regionale

og lokale planleggingen, men kommunen er altså planmyndighet for utviklingen innenfor kommunens administrative grense. Med tanke på økonomisk geografi og tettstedsutvikling er det da optimalt at hver kommune har det fulle ansvaret for sin egen utvikling? Eller kan man da risikere at kommunene tenker på seg selv og ikke ser regionen som helhet? Vil det ikke med en slik organisering kun bidra til at kommunene konkurrerer mot hverandre slik at det svekker utviklingen av både regionen og tettstedene i kommunene?

Opgaven vil se nærmere på disse spørsmålene og se hvordan en region har utviklet seg under dette planleggingsregimet. Det utvalgte studieområde er Midtre Hålogaland. En region på grensen mellom Troms og Nordland fylke. Det er en perifer region med kun to tettsteder på rundt 20000 innbyggere.

Problemstilling og metode

Problemstilling

Oppgaven vil se på hvordan tettstedene i Midtre Hålogaland har utviklet seg og hvilket økonomisk forhold de har til andre tettsteder i regionen og utenfor. Videre vil den se på hvordan den regionale utviklingen styres og hvilke virkemiddel som har vært og er tilgjengelige.

Problemstillingen for denne oppgaven er formulert slik:

Hvordan har Midtre Hålogaland utviklet seg og har vi gode nok planleggingsnivå for å styre denne utviklingen?

Metode

En teoretisk tilnærming er valgt for å svare på problemstillingen. I tillegg er det naturlig å gjøre en gjennomgang av utviklingen i Midtre Hålogaland basert på empiriske data fra Statistisk sentralbyrå og mulige andre kilder. En gjennomgang av norsk regional planlegging vil kunne si noe om hvilke planleggingsnivåer som bidrar til å styre den regionale utviklingen. Til slutt vil teorien bli knyttet opp mot de empiriske dataene og man vil se hvordan regionen har utviklet seg og kunne diskutere om planleggingsnivåene har vært og er de beste for å styre utviklingen.

Det er valgt å ikke benytte andre empiriske data, da informasjon som fremskaffes fra ulike rapporter, litteratur, planer, dokumenter, lover osv. er betraktet som mer enn tilstrekkelig for å kunne svare på problemstillingen.

Oppbygging av oppgaven

Oppgaven er bygget opp med tre hoveddeler. Første del er en innledende del hvor man blir kjent med problemstillingen, teorien og ulike begreper. Andre del inneholder en gjennomgang av utviklingen til Midtre Hålogaland. Her gjennomgås den historiske utviklingen, befolkningsutvikling, infrastruktur, næringsliv mv. Det er umulig å få med alt som kan være relevant når man skal beskrive utviklingen for mange ulike tettsteder i en hel region. Utvalget menes allikevel å være godt nok til å kunne svare på problemstillingen og gi et riktig bilde av utviklingen i regionen. Tredje og avsluttende del vil se nærmere på hvordan tettstedene forholder seg til hverandre, ved bruk av sentralstedsteorien. Videre vil den konkludere med hvordan utviklingen av regionen har foregått og se på den regionale planleggingen, hvordan den har utviklet seg og hvordan de ulike nivåene bidrar til å styre den regionale utviklingen.

Teori

Teorien skal belyse hvordan et tettsted oppstår og hvordan det utvikler seg. Teorien skal også belyse hvilken rolle tettstedet har og hvordan det forholder seg til de andre tettstedene i sin region. Walter Christaller med sentralstedsteorien og Jane Jacobs med hennes teori om byens økonomiske utvikling er valgt som to klassiske bidrag i denne sammenhengen. Det er bøkene *Central places in Southern Germany* fra 1966 av Walter Christaller og *The economy of cities* fra 1969 av Jane Jacobs som legger grunnlaget for teorien i oppgaven.

Det er spennende å se om de klassiske tekstene og teoriene fortsatt har noe å bidra med i dagens regionale planleggingsspørsmål. Først vil sentralstedsteorien bli gjennomgått og så byenes økonomiske utvikling.

Sentralstedsteorien

Teorien som Walter Christaller skrev om i boken *Die zentralen Orte in Süddeutschland* i 1933 ble oversatt av Charlisle W. Baskin i 1966 og er av mange betraktet som en av de første og en av de beste for å danne en teori for hvordan tettsteder oppstår og hvordan de henger sammen i et større geografisk område. Teorien og teksten er fra 1933 og eksempler, drøftinger og skildringer er dermed ofte utdaterte i forhold til dagens situasjon. For eksempel benyttet Christaller telefonkatalogen for å finne hvor mange telefonkoblinger det var i hvert tettsted. Dette for å

viser til hvor tett befolket hvert område var. Denne metoden ville vært uaktuell å benytte i dag, men heldigvis har Statistisk sentralbyrå pålitelige tall for befolkningstetthet. Andre ting er fortsatt relevante å benytte. For eksempel opererte Christaller med en rekkevidde på en time som maksimal avstand for hvor langt folk er villige til å reise for å benytte en vare eller tjeneste. Selv om man i dag kommer mye lengre på en time enn man gjorde på 1930-tallet er det fortsatt grensen på en time som blir benyttet i mange sammenhenger. Selve teorien og prinsippene som den baserer seg på er solide og i aller høyeste grad gjeldene fortsatt i dag. Gjennom boken forsøker Christaller å finne svar på hvilke faktorer som gjør at tettstedene i regionen utvikler seg til å forsvinne eller vokse. Et tettsted oppstår ikke kun på grunnlag av topografi og geografisk plassering men er hovedsakelig avhengig av økonomiske forhold (Christaller 1966). Et tettsted kan være stort eller lite og ha forskjellige funksjoner og forskjellig betydning i regionen. Christaller bruker tre prinsipper for å klassifisere tettstedene. Markedsprinsippet, trafikkprinsippet og separasjonsprinsippet. Markedsprinsippet er hovedprinsippet i sentralstedsteorien og det er dette oppgaven vil konsentrere seg om.

Markedsprinsippet går hovedsakelig ut på at tettstedene i en region har et hierarkisk forhold til hverandre basert på antall innbyggere, men hovedsakelig etter hvilke funksjoner de har. Med funksjoner menes hvilke varer og tjenester (goder)

stedet tilbyr til sine innbyggere, til sitt omland, sin region, landsdel og så videre. Christaller (1966) viser til *“the order of gods”* og *“the range of gods”*, som de viktigste punktene for hvordan godene blir til og hvordan de distribueres. Ikke alle har daglig bruk for alle slags varer eller tjenester og bor man langt unna et gode som ikke er nødvendig vil man heller ikke benytte seg av dette i noen særlig grad. Goder blir rangert etter hvor ofte man har bruk for dem, hvor nødvendige de er og hvor mange personer som må til for at det i det hele tatt kan tilbys. En dagligvarebutikk har man daglig, i alle fall ukentlig, bruk for og mat er livsviktig og dermed svært nødvendig. Dagligvarebutikker krever generelt ikke veldig mange kunder for å kunne eksistere, men alle mennesker er potensielle kunder og man finner dermed disse over alt. Etter markedsprinsippet vil dermed en dagligvarebutikk være et gode av lavere grad. Et operahus er ikke en nødvendighet, det har en begrenset mengde mennesker som er interesserte i å bruke det og krever dermed en meget stor befolkning for å kunne eksistere. Man finner dermed få operahus i en region. Et operahus er dermed et gode av høyere grad. Slik fungerer rangsystemet for alle varer og tjenester som tilbys. Her kommer også rekkevidden til godet inn. En dagligvarebutikk har generelt kort rekkevidde og personer drar sjeldent langt for å handle akkurat der. Et operahus har lang rekkevidde og siden det er et fåtall av slike i en region vil personer ofte reise lengre for å være publikum til en forestilling.

Reiselengden er avgjørende for hvor ofte godet blir brukt. Dette er spesielt viktig for varer og tjenester av en høyere grad, slike som operahus. Christaller (1966) peker på en generell regel hvor om det ikke er nok mennesker innenfor en times reiseavstand vil ikke tilbudet være levedyktig og blir aldri opprettet eller går konkurs. Optimale situasjoner oppstår når tilbudet er lik etterspørselen i regionen. Er tilbudet større enn etterspørselen, har man ubrukt potensial og/eller driver for stort i forhold til behovet. Er tilbudet mindre enn etterspørselen mister man potensiell inntekt. Er ikke situasjonen optimal for godet fungerer heller ikke tettstedet optimalt.

Man har 4 forskjellige typer goder:

1. Goder som er begrensede, med faste priser
2. Goder som er begrensede, med varierende priser (markedet bestemmer)
3. Goder som er ubegrensede så lenge de produseres, med faste priser
4. Goder som er ubegrensede så lenge de produseres, med varierende priser (markedet bestemmer)

Prisen for et gode handler om hvor mye av godet det finnes i forhold til hvor mye man kan fremskaffe, og hvor stort ønske det er for godet kontra hvor stor etterspørsel. Noen goder er ikke uendelige og prisen etter hvor sjeldne de er og hvor lette de er å få tak i. Andre goder er i praksis uendelige og prisen etter hva det koster å lage dem (Christaller 1966). Jo mer befolkningen i regionen benytter seg av godene i tettstedet jo mer vil tettstedet vokse og utvikle seg. Tettstedet blir dermed viktigere og mer sentralt. Villighet til å betale og villighet til å bruke tid er faktorer som spiller inn. Hvor man bor og hvilket yrke man har er dermed viktig. Mange med en middels god inntekt er generelt bedre for lokalmiljøet enn mange med en stor inntekt, da man har en tendens til å bruke mer penger på goder lokalt. Tjener man mer enn man *“har bruk for”* har man en tendens til å bruke pengene på reise og andre ting som ikke kommer lokalmiljøet til gode (Christaller 1966).

Rekkevidden til et gode bestemmes av:

1. Størrelsen og viktigheten til tettstedet samt hvor spredt befolkningen er
2. Villigheten kjøperen har til å betale
3. Den subjektive økonomiske distansen (hvilken transportmåte, tid, sikkerhet osv.)
4. Hvilken type, hvilken mengde og hvilken pris godet har

Christaller forsøker å finne metoder for å si hvor viktig og sentralt et tettsted er. Han deler inn godene etter en rangering med fire nivåer. (a) er det laveste nivået med goder som hovedsakelig kun har en lokal rekkevidde. (b) er et middels nivå hvor godene har et

regionalt omland. (c) er et høyere nivå hvor godene har en rekkevidde på fylkesnivå. (d) er det høyeste nivået og gjelder goder som har en rekkevidde som går over hele landet. Dette gjelder hovedsakelig kun statlige myndigheter ol. Videre er listen delt i ni etter hvilken type institusjon godet hører til under og betydningen som arbeidsmarked. Listen er ikke uttømmende men gir noen eksempler på hvilke goder som favner under hvilken kategori og rangering.

1. **Administrative institusjoner**

- a. Kommunekontor/rådhus ol., politistasjon, brannstasjon, skattekontor ol.
- b. Regionskontorer, Tingsrett, ol.
- c. Fylkeskontorer, Lagmannsrett, arbeidskontor (NAV)
- d. Regjeringen, statlige myndigheter ol., Høyesterett

2. **Kulturelle og religiøse institusjoner**

- a. Barnehage, barneskole, ungdomsskole, offentlig bibliotek, kirke (sogn)
- b. Videregående, Skoleadministrasjon, bispedømmekontor (prosti)
- c. Universiteter, Forskningsinstitutter ol., statsbibliotek, museer ol.

3. **Helseinstitusjoner**

- a. Legekontor, veterinærkontor, tannlege
- b. Apotek, mindre sykehus
- c. Spesialleger, forskningsinstitusjoner, store sykehus

4. **Sosiale institusjoner**

- a. Hoteller, kino, lokalavis, lokalradio
- b. Samme som ovenfor men med større betydning
- c. Nattklubber, teater, store aviser, stadioner, radiostasjoner

5. **Økonomiske institusjoner**

- a. Uavhengige håndverkere, faglige foreninger, forbrukerorganisasjoner, sosiale foreninger
- b. Regionale faglige/sosiale foreninger og organisasjoner, advokatfirmaer
- c. Nasjonale faglige/sosiale foreninger og

organisasjoner, handelskamre for handel, jordbruk og håndverkere/industri

6. **Handels- og finansinstitusjoner**

- a. Alle typer butikker, låneinstitusjoner, varehus (type felleskjøpet), markeder
- b. Spesialhandel, kjedebutikker, forbrukerorganisasjoner, bankkolonier
- c. Kjøpesentre, grossister, meglere, utenlandshandel, børs, kolonier av den nasjonale bank

7. **Profesjonelle institusjoner**

- a. Generell snekkervirksomhet, rørlegger, elektriker ol., mølle, små bryggerier ol.
- b. Spesialiserte håndverkere, store bakerier, store slakterhus, kraftverk ol.
- c. De ovenfor men med større kompleksitet

8. **Transport og kommunikasjons institusjoner**

- a. Togstasjoner, bussterminaler, kryss i hovedvegnettet, postfilial ol.
- b. Stoppested for ekspressstog, kryss i banenettet, telegrafstasjoner, postkontor
- c. Terminaler for ekspressstog, distriktshovedkontor for jernbanen, posten ol.

9. **Betydning som arbeidsmarked**

- a. Tilbud og etterspørsel etter arbeidskraft

Goder med kun lokal betydning er ikke sentrale institusjoner i denne sammenhengen slike som barneskoler, lokalbutikker, lokal kirke ol. Videre baseres godene etter type, størrelse og utstrekning/antall (antall elever på en skole f.eks). Sykehus måles på antall måltider servert, butikker etter omsetning, stasjoner etter antall stopp og antall billetter solgt osv. På denne måten kan Christaller (1966) rangere de ulike tettstedene etter hvor sentrale de er med de kriterier som kommer ut av hvilke goder tettstedet har og dermed hvilke funksjoner det har i sin region.

Tettstedene blir rangert etter ti ulike kategorier. Fra landets hovedstad (R) til små steder som er avhengige

av nærliggende tettsteder for å kunne ha bosatte. Christaller (1966) benevner disse som “*auxiliary central places*”. Oppgaven har valgt å oversette disse til “*mellomsteder*” (H).

Rangeringen er her gjengitt på engelsk slik den fremkommer fra *Central places in Southern Germany*:

Dispersed places (not central places)

H-places (auxiliary central places)

Mostly theoretical

Population = approx 800

Telephones = 5 - 10

Centrality = -0.5 - 0.5

Range = insignificant

M-places (markets):

Weekly markets, central institutions of the lower rank; vital statistics office, police station, physician, sometimes a veterinarian, dentist, inn, and perhaps a cooperative, a loan office branch, a large variety of artisans, large repair shops, breweries, or mills.

Nearly always have a railroad station, a post office, telephone exchange, and almost always important crossroads or terminals of bus lines.

Population = approx 1 200

Telephones = 10 - 20

Centrality = 0.5 - 2.0

Range = 9 km

A-places (office town):

Lowest court, elementary school, public library, local museum, apothecary, veterinarian, cinema, local newspaper, local clubs, co-ops, special shops, savings and loan offices, frequently - railway crossroads.

Population = approx 2 000

Telephones = 20 - 50

Centrality = 2.0 - 4.0

Range = 12 (15) km

K-places (county town):

Lower administrative offices, county doctors, county vets, county savings offices, county newspapers, county guilds, all other types of county organizations; internal revenue offices, high schools, consumer cooperatives, bank branches, and slaughter houses. Many are also stops for the express train.

Population = approx 4 000

Telephones = 50 - 150

Centrality = 4.0 - 12.0

(two subgroups | 1: 5.0-6.0 | 2: 8.0 - 10.0)

Range = 21 (27) km

B-places (main districts):

Labor office, high schools, medical specialists, daily movies, special shops, and special artisans. Frequently there are also small department stores, daily newspapers, bank branches of the national bank, gasworks, post offices of a higher rank, etc.

Population = approx 10 000

Telephones = 150 - 500

Centrality = 12.0 - 30.0

Range = 36 (45) km

G-places (Gau districts):

Land courts, chambers of industry and commerce, many have theaters, varied economic and social organizations, manufacturers, regional selling agents, shops of a higher order, and warehouses; there are also railroad crossroads of greater importance. Frequently, they are university towns, garrison towns, or centers of industrial districts.

Population = approx 30 000

Telephones = 500 - 2 500

Centrality = 30.0 - 150.0

Range = 62 (81) km

P-places (provincial capitals):

High individual importance and are large towns of a broader district. All the urban institutions: streetcars, slaughter house, gasworks, sporting arenas, theaters, seats of the provincial government, commercial collages, special shops of higher importance, banks, small stock exchanges, and regional seats of the post office and of railway administration.

Population average = approx 100 000

Telephones = 2 500 - 25 000

Centrality = 150 - 1 200

Range = 108 (135) km

L-places (land center)

Population average = approx 500 000

Telephones = > 25 000

Centrality = > 1 200

Range = 185 (240) km

RT-places (district cities)

High independence and governmental functions

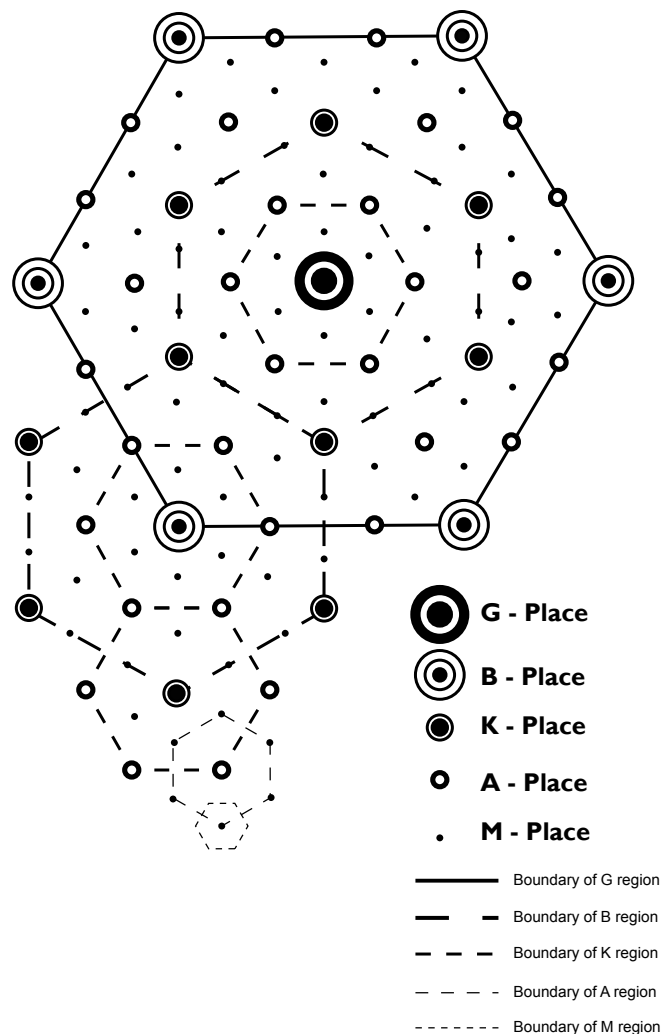
(nations capitol if under 2 000 000 pop.)

R-places (National capital)

National government and so on...

Population = > 2 000 000

Ut fra denne rangeringen kan man tegne følgende illustrative figur:

Figur 1: Hvordan tettstedene henger sammen gjennom markedsprinsippet.

Figuren er en reproduksjon av den som er tegnet i boken.

Figur 1 viser hvordan tettstedene teoretisk sett henger sammen gjennom markedsprinsippet. Rekkevidden bestemmer grensene, som av praktiske grunner er tegnet som heksagoner. Figuren viser ikke de fire største kategoriene og heller ikke den minste.

Byenes økonomiske utvikling

Jane Jacobs ble kjent gjennom boken *The death and life of great American cities* som ble utgitt i 1961. Gjennom arbeidet med boken fikk Jacobs en sterkere forståelse om hvordan byer utvikler seg og innså at utviklingen av byene handler hovedsakelig om byens økonomi. *The economy of cities* er fra 1969 og tar for seg hvordan en by blir til og hvordan den utvikler seg. Hun går helt tilbake til de aller første bysamfunnene vi har arkeologiske funn på og forklarer hvorfor hun mener at byen er en forutsetning for landsbygda og ikke omvendt. Hun kommer også med logiske synspunkter på hvordan en by utvikler seg på best mulig måte gjennom en økonomisk utvikling.

Det er vanlig å tro at byens økonomi er et resultat av at landsbygda har vokst og at det frigir noen fra å dyrke jorden osv. slik at de kan bedrive andre ting. Jacobs mener det er motsatt. Først kom byen så måtte folk pløye jorden for å brødfø den voksende befolkningen. Jacobs (1969) mener at forståelsen av byer har blitt forvrengt gjennom dogmet om at en landsbygd er grunnlaget for en hver by. Økonomisk og industriell utvikling skjer først i byene for så å bli implementert eller kopiert på landsbygda. Alt av handel og industri starter i byen for så å flytte ut pga. billigere arbeidskraft, arealmangel eller annet.

Hun bruker et fiktivt eksempel "New Obsidian" for å vise hvordan de første byer oppsto 10 000 år fvt. En ressurs; obsidian (vulkansk materiale som ble brukt til verktøy, våpen og annet på samme måte som jern) var grunnlaget og førte til at byen kunne vokse ved at utvinningen og foredlingen krevde mange mennesker. Handel oppsto med andre som ikke hadde denne ressursen, men som hadde andre ressurser, slik at det ble en gjensidig handel. Områder mellom byenesamfunnene var jaktmarker hvor kjøtt, bær, frø og planter ble samlet inn og brakt til det sentrale markedet i byen. Etter som dyr ble brakt til byen måtte de tas vare på inntil det var et behov for å slakte dem. Kjøttet og andre dyr som var mer krevende ble slaktet først. Hunddyr som spiste gress var enklest å ha med å gjøre og disse ble derfor holdt i live lengst. Det hendte dermed ofte at dyret fikk

avkom som igjen førte til mer kjøtt, skinn ol. De ulike frøene og plantene som ble tatt med inn til byen ble ofte blandet sammen og det hadde liten betydning om det var frø fra høylandet, tørre eller våte områder. En konsekvens av dette var at frøene muterte og man fikk blandinger som viste seg å være bedre enn de naturlige. Etter hvert drev byen med egen produksjon av dyr og sådde frø slik at man ikke lengre hadde det samme behovet for å importere mat til byen. Dette gjorde at New Obsidian kunne importere andre varer i stedet. Behovet for arbeidere og muligheten til å kunne huse flere mennesker gjorde igjen til at byen kunne vokse. Kultivering er dermed noe som oppsto i byene og spredte seg så til andre byer mens det rurale landskapet fortsatt drev med sanking og jakt.

Denne utviklingsteorien er støttet av flere arkeologer og historikere (Jacobs 1969). Çatal Hüyük i nåtidens Tyrkia, er kjent som det første vellykkede bysamfunn i verden ca. 7500 år før vår tidsregning. Jacobs (1969) og arkeologer mener at utviklingen foregikk slik som beskrevet gjennom New Obsidian.

Landbruket kom ikke ut i de rurale områdene før husdyrholdet ble så stort at det ikke var plass nok i byen til å ha det der. Kveg, sauer og geiter trengte mye plass for å gresse og man var nødt til å flytte dette ut av byene for å ha nok plass. Korn og annet som man dyrket var ikke like plasskrevende slik at dette ble holdt inne i byene enn så lange. Men når husdyrholdet ble flyttet utenfor byen måtte de som drev med dette flytte etter og dermed ble det anlagt en ny type landsbyer som ikke drev med den tradisjonelle jakten på ville dyr eller sanking av ville bær og urter, men drev med jordbruk, skogbruk og husdyrhold. Disse landsbyene var altså spesialiserte innenfor produksjon av kjøtt, lær og ull som ble byttet i byen mot det de ikke kunne produsere selv, mens produksjonen av korn og annet gikk kun til eget forbruk.

Arkeologiske utgravninger, historiske tilbakeblikk, økonomiske skildringer og så videre legger frem beviser for at mennesket først laget bysamfunn for deretter å flytte enkelte funksjoner ut av byen til de rurale områdene. Allikevel har dogmet om at

byen er et resultat av overskudd i produksjonen på landsbygda som videre førte til at enkelte kunne gjøre andre oppgaver enn å sanke mat og dermed kunne byen oppstå. Denne tankegangen har man fortsatt i dag, selv om Jacobs med flere på mange måter har motbevist den for flere tiår siden. Jacobs (1969) viser til at denne tankegangen oppsto gjennom Adam Smith på slutten av 1700-tallet hvor verdensbildet var helt annerledes enn 1960-tallets verdensbilde. Blant annet trodde man at verden ikke var eldre enn 5000 år og at mennesket var født inn i en hage. Det er for lengst funnet ut at de tegneserieaktige figurene man gjør av huleboere, hvor de går rundt halvt nakne med en stor treklubbe og drar kvinnene etter håret, ikke er historisk riktige. Det er funnet bosettinger, gjenstander, malerier, tøy mv. som tyder på at de var langt mer enn bare jegere. De drev rett og slett industri i sin mest grunnleggende form. Men hvorfor tror man fortsatt at landsbygda kom før byen? Jacobs (1969) prøver å forklare dette med et moderne eksempel: Om man ikke kan tenke lengre tilbake enn til før elektrisiteten kom, ville man naturlig nok tenke at elektrisiteten er noe som oppstår på landsbygda siden det er der de fleste kraftverkene er. Deretter har elektrisiteten blitt overført til byene. Den skrevne historien hadde da blitt noe slikt som: Først kom elektrisiteten til landsbygda og når de kunne danne et overskudd av elektrisitet gjorde dette det mulig å danne byer. Feiltolkningen ligger i at man forveksler resultatene av byens økonomi med forutsetninger for byens økonomiske utvikling.

Jacobs (1969) beskriver det på denne måten: *“Rural production is literally the creation of city consumption. That is to say, city economies invent the things that are to become city imports from the rural world, and then they reinvent the rural world so it can supply those imports. This, as far as I can see, is the only way in which rural economies develop at all, the dogma of agricultural primacy notwithstanding.”* Videre skriver hun: *“Our remote ancestors did not expand their economics much by simply doing more of what they had already been doing: piling up more wild seeds and nuts, slaughtering more wild cattle and geese, making more spearheads, necklaces, burins and fires. They*

expand their economics by adding new kinds of work. So do we. Innovating economics expand and develop. Economies that do not add new kinds of goods and services, but continue only to repeat old work, do not expand much nor do they, by definition, develop.”

Nye produkter og tjenester oppstår ikke ut av intet. De bygger på eksisterende arbeid og utvikler seg. Et eksempel er selskapet 3M som ble stiftet i 1902 og drev med produksjon av sand. Som en ekstra tjeneste begynte de å produsere sandpapir, men var ikke fornøyde med limet som holdt sanden på plass og startet dermed å undersøke dette nærmere og fant da opp enda bedre former for lim. Selskapet er fortsatt i drift og produserer i dag over 55 000 forskjellige produkter, blant annet er de kjente for Post-it og Scotch tape (3M 2012). Det er fragmenter av et arbeid som fører til en eller flere nye tjenester eller varer og et nytt arbeidsmarked:

$$D + A \rightarrow nD$$

Hvor D er hvor mye arbeid en tjeneste eller vare skaper og A er den nye aktiviteten som har blitt til gjennom et funnet behov eller tilfeldigheter mv. Dette fører da til en gitt mengde nytt arbeid (nD).

Store bedrifter har en tendens til å dele opp bedriften i ulike deler. Hvor en del har ansvar for en oppgave og en annen del har ansvar for en annen. Om man da ikke har en egen forsknings eller innovasjonsdel er det meget sjeldent at nye produkter eller tjenester kan komme fra denne bedriften siden de ulike delene har spesifikke oppgaver og dermed lite rom for å prøve nye ting. Mindre bedrifter har derimot større muligheter for å gå nye veier og dermed er det ofte fra slike bedrifter at innovasjon og nyskaping kommer. Dette er det flere av de nye store, spesielt innenfor bransjer som elektronikk og informatikk, som har lært seg og satser dermed på innovasjon og frihet for sine ansatte. Noen bedrifter har for eksempel satt av noen timer i uken av arbeidstiden hvor den enkelte ansatte får jobbe med personlige prosjekter.

Historien til de aller fleste store økonomier og

bedrifter er at de har vært små, kommet opp med en veldig god forretningsidé, og blitt store ved å videreutvikle denne ideen. Bedriften vokser så kun ved å kjøpe opp andre selskaper som bidrar til denne videreutviklingen. Store bedrifter og organisasjoner er allikevel veldig viktige for den globale økonomien ved at produktene og tjenestene disse selskapene utvikler og distribuerer har et mer eller mindre globalt behov og dermed kreves det en stor organisasjon for å kunne forsyne markedet (Jacobs 1969).

Jacobs (1969) viser i *The economy of cities* til eksemplet fra England hvor Manchester ble betraktet som en fantastisk by med sin effektive og fremtidsrettede tekstilindustri på 1800-tallet. Mens Birmingham med alle sine små bedrifter, som drev med alt mulig, ble sett på som gammeldags og lite effektiv. Da tekstilindustrien andre steder også ble effektivisert og forsynte sine egne områder med klær ol. stagnerte utviklingen i Manchester og siden hele bysamfunnet var konsentrert rundt denne industrien ble det stor nedgang og uår for byen. Birmingham hadde derimot mange strenger og spille på og fortsatte å vokse med sin varierte økonomi. På 1960-tallet var det kun to byer i Storbritannia som hadde en voksende økonomi; London og Birmingham. En ensidig satsning på kun en type arbeid har man sett mange tilfeller av i historien hvor dette under høykonjunktur er den organisasjonen, byen eller landet som vokser mest, men som også ved lavkonjunktur er den som sliter mest (Jacobs 1969). Nyeste og mest dramatiske eksemplet å trekke frem er bilbyen Detroit som stagnerte på 1920-tallet og til slutt gikk konkurs da den amerikanske bilindustrien hadde flere lavkonjunkturer. At Manchester stagnerte og Birmingham vokste betyr ikke at Manchester ikke var effektiv eller fremtidsrettet og at Birmingham ikke var ineffektiv og gammeldags. Definisjonen på effektivitet er verdiskapning delt på ressursbruk, men dette har ikke noe å si for innovasjon av nye produkter og tjenester. Det kan ta flere år å utvikle prototypen til et nytt produkt, mens det tar bare noen få minutter å lage kopier av produktet i produksjonen i fabrikk (Jacobs 1969).

Når man skal se på den økonomiske utviklingsraten

til en by/tettsted blir det altså feil å se på den akkumulerte fortjenesten over en periode. Jacobs (1969) mener at man heller må se på hvor mange nye typer arbeidsplasser i forhold til gamle det har kommet i løpet av perioden. Deretter kan man sammenligne tallene for hvor mange nye varer og tjenester det har kommet, gjennom ulike perioder, fra en by med en annen. Hadde man gjort dette i Storbritannia for Manchester og Birmingham kunne man ha sett at Birmingham hadde en høy utviklingsrate mens Manchester hadde en lav, og dermed sett at Birmingham i større grad var en by for fremtiden.

Fokuset på effektivitet er i konflikt med økonomisk utvikling fordi et mangfold av små bedrifter vil alltid være ueffektive og i veien for store bedrifter. For effektiviteten sin del er det best at alle gjør spesifikke og spesialiserte oppgaver som et ledd i en produksjonskjede, men dette fører ikke til innovasjon og nytenkning og er dermed dårlig for økonomisk utvikling (Jacobs 1969).

En voksende økonomi i et voksende samfunn krever flere innbyggere og dermed flere ressurser. Men en voksende økonomi er langt mindre ødeleggende for naturen enn en stagnerende økonomi, som utnytter en for ensidig mengde ressurser for mye og for lenge. Stagnerende og stagnerte økonomier klarer da heller ikke å etablere nye produkter og tjenester som kan hjelpe til med å minke eller reparere ødeleggelsene. Av dette konkluderer Jacobs (1969) med at antall mennesker ikke er det som avgjør økonomisk utvikling eller ikke, og viser til forskjellige eksempler fra rundt om i verden hvor folk var fattige og man forsøkte dermed å minke folketallet med det resultat at de gjenværende fortsatt var fattige.

Hun skriver: *“To seek “causes” of poverty in this way (skyld på overbefolkning) is to enter an intellectual dead end because poverty has no causes. Only prosperity has causes. Analogically, heat is a result of active processes; it has causes. But cold is not a result of any processes; it is only the absence of heat. Just so, the great cold of poverty and economic stagnation is merely the absence of economic*

development.”

En voksende økonomi vil ha større muligheter til å finne løsninger på de problemer som oppstår.

Videre peker Jacobs (1969) på at lokalisering i seg selv er av liten betydning for at en by skal vokse. Jersey har en mye bedre beliggenhet i forhold til Manhattan og New York, men allikevel er det New York som har blitt metropol osv. Om den er formell hovedstad eller ikke, har også liten betydning (eksempel Brasilia, Washington, New Dehli mv.). Det som har betydning er det som er nevnt ovenfor og at byer i utviklingsfasen som regel starter med at man har en eller flere ressurser eller tjenester som man eksporterer. Denne/disse bedriften(e) genererer også andre tjenester som forsyner bedriften. Disse igjen kan utvikle seg til å eksportere andre ting og slik baller det på seg og byen vokser. De varer og tjenester som man finner i alle tettsteder og som kun forsyner den byen de ligger i har liten mulighet til å gjøre noe med veksten til et tettsted, men er et resultat av den.

Det å erstatte en eksisterende import med en annen, på grunn av at man selv lager dette produktet eller denne tjenesten og dermed ikke trenger å importere, er hovedmåten en økonomi vokser og hovedmåten den nasjonale økonomien får en større total av goder. Om et land slutter å importere en vare eller tjeneste, men lager denne selv, vil landets økonomi vokse ved at man trenger mer arbeidskraft til å lage denne varen eller tjenesten. Det vil så være muligheter for synergieffekter ved at det kommer nye behov ol. Landet vil ikke importere mindre men vil heller importere noe annet – på den måten vil verdensøkonomien også vokse. Selv om det ikke er et marked for de landene som eksporterte akkurat den varen eller tjenesten vil det åpne opp nye eksportvarer.

Å selv produsere noe man tidligere har importert er noe av det som gir flest synergieffekter og er veldig viktig for byens økonomiske vekst. Om man har importert biler fra andre steder, men starter å lage dem selv vil det bli flere arbeidere i byen siden man har en ny arbeidsplass og andre bedrifter får et større

marked og må kanskje ansette flere og vokser således. Det blir også naturligvis flere som trenger biler. En vekst eller skifte i eksportvarer vil ikke ha den samme innvirkning på lokalsamfunnet (Jacobs 1969).

Byen bygger opp forskjellige importvarer og tjenester, og kan da etter hvert erstatte noen av disse med egenproduserte varer/tjenester. Dette gjør det så mulig å generere mer eksport. Ved at det genereres mer eksport blir det igjen mulig å bygge opp mer import og etter hvert erstatte noen av disse. Slik blir det mulig å generere enda mer eksport osv. (Jacobs 1969).

Begrepsgjennomgang

By- og tettstedsbegrepet

Historisk sett har bybegrepet vært skillett mellom byen og landsbygda som hadde forskjellige kulturelle, juridiske og økonomiske rammer. Etter hvert har skillett mellom disse blitt mer og mer visket ut. Spørsmålet er om det fortsatt er noe mening i å skille mellom by og land, mellom urbane og rurale områder?

Bybegrepet endrer seg i tid og rom. Det er betinget etter hvilke problemstillinger som ønskes belyst, og er forskjellig ut fra hvilken vitenskapelig tradisjon en arbeider innenfor (Karlsen 2013). Innenfor ulike samfunnsvitenskapelige profesjoner er fokuset rettet mot temaer som identitet og hvordan personlige meninger bestemmer avgrensningen av byen. Siden det i liten grad er noen forskjell på hvordan man lever i urbane og rurale strøk i Norge i dag, er det kanskje ikke nødvendig å skille mellom by og land i et samfunnsmessig eller sosialt aspekt. Etter 1995 er det heller ingen juridisk eller administrativ forskjell på det som tidligere var bykommuner og herredskommuner (Thorsnæs 2013). For en sentralstedssanalyse som ser på de urbane/sentrale strukturenes fysiske og økonomiske forhold til områdene rundt og til andre tettbygde strøk, er det helt klart nødvendig å skille mellom by og land. I oppgaven benyttes hovedsakelig begrepet tettsted og tettbygd strøk fremfor begrepet by. Dette fordi bybegrepet har ulike betydninger og fordi Statistisk sentralbyrå (SSB) har mer eller

mindre gått bort fra begrepet etter 1970 og gått over til å bruke begrepet tettsted som fysisk er lettere å avgrense. Å benytte tettstedsbegrepet blir dermed mer praktisk og enklere å forholde seg til. I dag benytter SSB følgende definisjon for hva som regnes som tettsted:

“En hussamling skal registreres som tettsted dersom det bor minst 200 personer der. Avstanden mellom husene skal normalt ikke overstige 50 meter. Det er tillatt med et skjønsmessig avvik utover 50 meter mellom husene i områder som ikke skal eller kan bebygges. Dette kan f.eks. være parker, idrettsanlegg, industriområder eller naturlige hindringer som elver eller dyrkbare områder. Husklynger som naturlig hører med til tettstedet tas med inntil en avstand på 400 meter fra tettstedskjernen.”

- SSBs tettstedsdefinisjon

Det er urbaniseringsgraden som bestemmer om et befolket område kan betegnes som tettsted eller ikke. Urbanitet handler om hvor tett befolkningen bor, fysiske strukturer og hvilke typer næringer som dominerer. I Hallstein Myklebosts tettstedsdefinisjon i avhandlingen *Norges tettbygde steder 1875–1950* fra 1960, som SSB la til grunn for definisjonen ovenfor, var det også et krav om at minst 75 prosent av den yrkesaktive delen av befolkningen skulle være sysselsatt utenom jordbruk og skogbruk (Myklebost 1960). Det er flere som har reagert på at dette ikke er et krav i definisjonen siden det fører til at man ikke ser

dirkete forskjell på et lite fiskevær med 250 innbyggere og en storby med en million innbyggere. Begge er per definisjon å regne for tettsteder. Hva som betegnes som et tettsted er dermed ikke uproblematisk. Storregionen har flere tettsteder som kan betegnes som forsteder eller på andre måter er direkte tilknyttet et annet tettsted. Eksempelvis kan nevnes Strand og Sigerfjord, som på mange områder er å regne som en del av Sortland tettsted. Tallmaterialet fra SSB ser ikke forskjell på dette og dermed vil behandlingen av dataene i oppgaven være obs på forskjellene ved sammenligning av tettstedene.

Opgaven tar ikke hensyn til det formelle bybegrepet fra før 1964 som delte kommunene inn etter bykommuner og landkommuner, hvor det blant annet var forskjellige lovverk som gjaldt. Oppgaven ser på det funksjonelle bybegrepet slik at selv om for eksempel Svolvær mistet sin formelle bystatus etter sammenslåingen med Vågan og Gimsøy vil ikke dette gi noen forskjell på om Svolvær funksjonelt er å regne

som by eller sentralt sted i en eller annen grad.

Periferi og sentralitet

Som innledningen forklarer er periferibegrepet relativt, slik at hva som regnes som perifer beror på hvilken definisjon man benytter, men også hvilket nivå man undersøker. I global målestokk snakker man om kjerne-landene og de perifere landene. Dette defineres ut i fra hvor økonomisk utviklet de ulike landene er. I Europeisk målestokk er så og si hele Skandinavia å regne for et perifert område. Med kun tre byer med rundt en million innbyggere (se kart 1). I norsk målestokk er det nesten bare de seks største byene og omlandet til disse som regnes som sentrale, altså ikke perifere (se kart 2). Man kan ta nivåene helt inn til hvert enkelt tettsted for å se hvilke bydeler eller nabolag som er mer eller mindre sentrale.

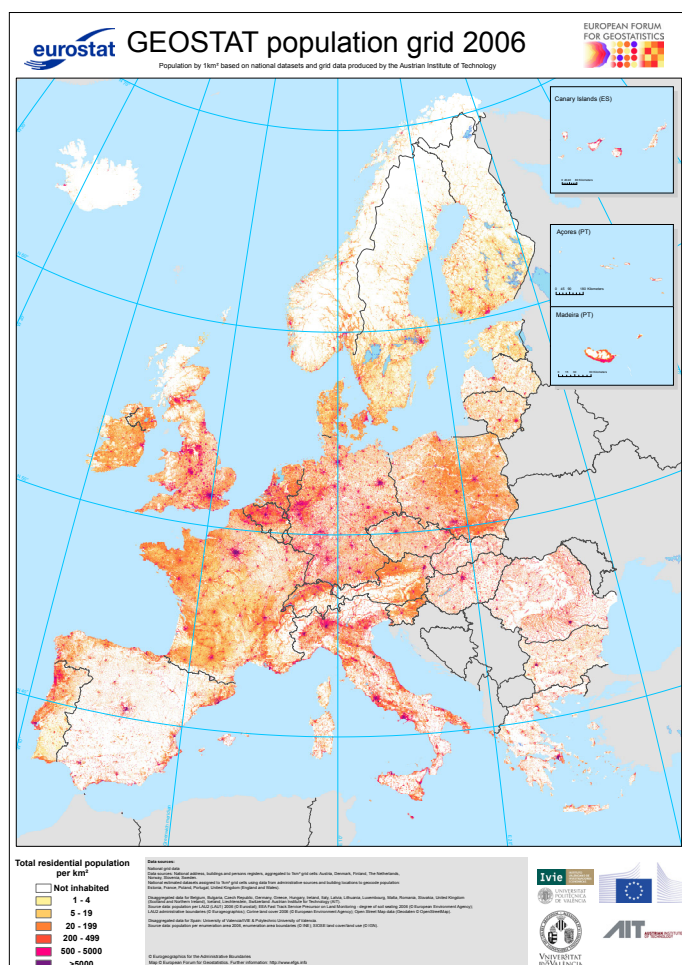
I følge Store norske leksikon betegnes periferi som *“...utkantstrøk eller emner som ligger utenfor det som er interessant og som (derfor) er av underordnet betydning.”* (Store norske leksikon 2009). I arealplanlegging og samfunnsplanlegging generelt er det på mange måter feil å si at perifere områder ikke er interessante eller av underordnet betydning, nettopp fordi man opererer med ulike nivåer og definisjoner. I oppgaven handler sentralitet og periferi om folketall i tettsted og hvilke funksjoner tettstedet har i forhold til sitt omland. SSB benytter følgende sentraliseringsstandard f.o.m. 2008:

“Med sentralitet menes en kommunes geografiske beliggenhet sett i forhold til tettsteder av ulik størrelse. Tettstedene deles i tre nivåer etter folketall og tilbud av funksjoner. Tettsteder på nivå 3 er landsdelssentrene (eller et folketall på minst 50000), nivå 2 har et folketall mellom 15 000 og 50000, nivå 1 har et folketall mellom 5000 og 15000.”

Kommunene er deretter delt inn i fire kategorier:

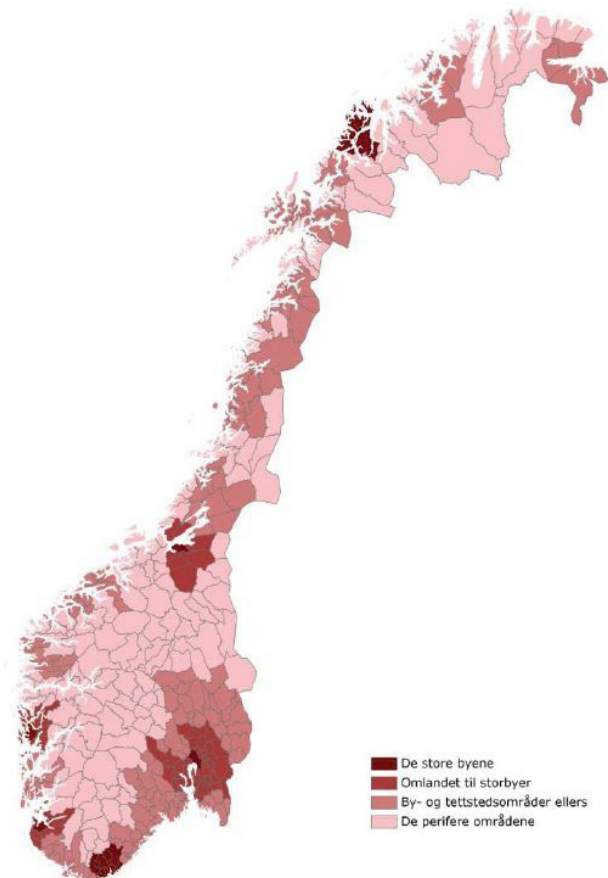
Nivå 0 (minst sentrale kommuner):

Kommuner som ikke omfatter noen av de kvalifiserte tettstedene på tettstedsnivå 1-3 og heller ikke ligger

Kart 1: Befolkningstetthet i Europa 2006.
Kilde: Eurostat

innenfor 75 minutter (for Oslo: 90 minutter) reisetid til et landsdelssenter, eller 60 minutters reisetid til et nivå 2 tettsted, eller 45 minutters reisetid til et nivå 1 tettsted.

Kart 2: Sentralitet i Norge.
Kilde: Bo- og flyttemotivundersøkelsen 2008

Nivå 1 (mindre sentrale kommuner):

Kommuner som omfatter et tettsted på nivå 1 eller som ligger innenfor 45 minutters reisetid fra et slikt tettsteds sentrum.

Nivå 2 (noe sentrale kommuner):

Kommuner som omfatter et tettsted på nivå 2 eller som ligger innenfor 60 minutters reisetid fra et slikt tettsteds sentrum.

Nivå 3 (sentrale kommuner):

Kommuner som omfatter et tettsted på nivå 3 (landsdelssenter) eller som ligger innenfor 75 minutters (for Oslo:90 minutters) reisetid fra et slikt tettsteds sentrum.

Selv om oppgaven tar for seg tettstedsutvikling vil det for Midtre Hålogaland, i flere tilfeller, være mest hensiktsmessig å fokusere på kommunenivå i stedet for tettsteder fordi det ikke finnes noe tettsted som graviterer store deler av regionen til seg, slik som for eksempel Oslo. Utviklingen i kommunene er sterkt tilknyttet utvikling av arbeidsplasser og flere av disse arbeidsplassene ligger utenfor tettstedene og vil dermed ikke bli fanget opp av tettstedsinndelingen. Siden denne oppgaven baserer seg på innhentede data fra hovedsakelig Statistisk sentralbyrå vil det også rent praktisk være mer data tilgjengelig for kommunalt nivå enn for tettstedsnivået.

Regionbegrepet

En region kan være så mangt. Det er vanlig å dele ulike regioner inn etter tre hovedskiller: Funksjonelle regioner, homogene regioner og perseptuelle regioner (Juvkam 2002). Innenfor samfunnsgeografien og regional planlegging brukes regionbegrepet om et geografisk område som er større enn bynivået eller kommunenivået men mindre enn landet som helhet.

De funksjonelle regionene skiller seg ut gjennom at de har basis i en viss funksjon. En funksjonell region kan være administrative enheter (for eksempel fylkene i Norge), men også geografiske områder som er knyttet sammen økonomisk og/eller sosialt. De økonomiske og sosiale regionene har flytende grenser som kan endre seg relativt raskt, mens administrative regioner har mer definerte grenser.

Homogene regioner skiller seg ut ved at de har særtrekk som gjør dem spesielle. Enten det dreier seg om naturlige eller kulturelle kjennetegn. Innen homogene regioner skilles det mellom ettelementsregioner og flerelementsregioner. Regionene er kun homogene i forhold til det eller de utvalgte kjennetegnene (Juvkam 2002). Ettelementsregioner har ett fenomen som definerer regionen (for eksempel en landbruksregion). Man skiller mellom de som er definerte gjennom hvilken type fenomen og de som er definerte etter intensiteten til fenomenet.

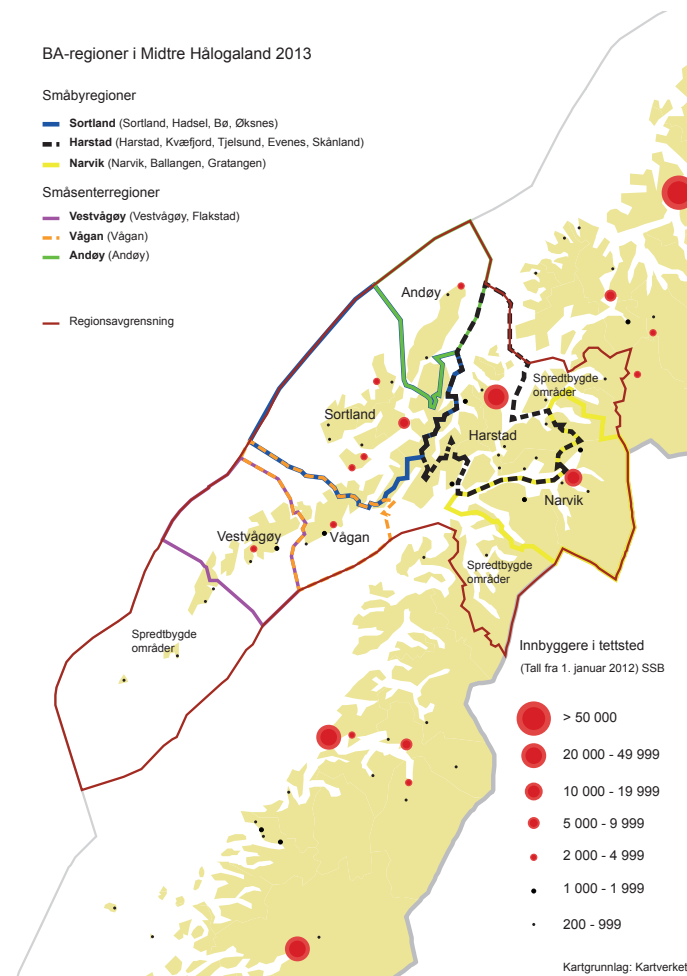
Perseptuelle regioner avspeiler folks mentale bilder og følelser, som har en realitet i folks bevissthet (Juvkam 2002).

Det er Midtre Hålogaland som en funksjonell region som vil bli tatt opp i denne oppgaven. Ikke kun som en administrativ enhet men også som en samling av flere regioner som deler flere økonomiske og sosiale utfordringer. Det vil dermed være naturlig å se på stor-regionen gjennom bo- og arbeidsmarkedsregionbegrepet.

Inndeling etter bo- og arbeidsmarkedsregion ble gjort av Norsk institutt for by- og regionforskning (NIBR) første gang i 2002 og oppdatert i 2013. Det kan stilles spørsmål til om dette er den beste måten å inndele en region på for å forklare dens utvikling. Først og fremst med tanke på nye kommunikasjonsmetoder, endringer i måten man arbeider på og hvilke typer arbeid man har (Gundersen & Juvkam 2013). Med mobiltelefonien, internetts fremvekst mv. er det ikke lengre nødvendig å være i nærheten av arbeidsplassen for å arbeide. Tradisjonelt var man avhengige av å kunne dra til arbeidsplassen innen et gitt tidspunkt og dra hjem igjen ved et annet. Dette er i ferd med å endre seg og man ser stadig flere arbeidsplasser som ikke følger den tradisjonelle "normalarbeidsdagen" med åtte timer arbeid, åtte timer fritid og åtte timer hvile. Typen arbeid man utfører er også i endring ved at mer og mer av det repetitive arbeidet som mennesker gjør blir erstattet med roboter og maskiner. På starten av 1900-tallet var 38 prosent av den norske befolkningen sysselsatt i jordbruket. I dag står den samme næringen for kun to prosent av den totale sysselsettingen (Skoglund 2013). Samtidig har produksjonen økt grunnet effektivisering. I 1970 var 68 prosent av den norske befolkningen sysselsatte i tertiærnæringer/tjenestenæringer mens i 2012 var det nærmere 80 prosent (Skoglund 2013). Det blir flere og flere næringer som ikke er avhengige av å være lokalisert på en konkret plass, og det blir vanskeligere å klassifisere og trekke klare grenser mellom de ulike produksjonsaktivitetene (Skoglund 2013). Man begynner også å snakke om kvartærnæringer som per i dag fortsatt er en del av tertiærnæringene. Dette er hovedsakelig næringer som formidler kunnskap og

informasjon. En globalisert økonomi spiller også inn og gjør det mer komplisert å foreta en riktig inndeling. Allikevel er det liten tvil om at arbeidsstedet fortsatt er den viktigste lokaliseringsfaktoren for hoveddelen av den yrkesaktive befolkningen. Selv om man i større grad kan bosette seg der man vil og fortsatt ha mulighet til å jobbe et annet sted.

Kart 3 viser NIBRs inndeling av bo- og arbeidsmarkedsregioner i Midtre Hålogaland i 2013.

Kart 3: BA-regioner i Midtre Hålogaland 2013.

NIBR deler BA-regionene inn i fem forskjellige kategorier: Storbyregioner, mellomstore byregioner, småbyregioner, småsenterregioner og spredtbygde områder. Av kart 3 kan man se at det verken er storbyregioner eller mellomstore byregioner i Midtre Hålogaland. Det er tre småbyregioner rundt tettstedene Sortland, Harstad og Narvik og det er tre småsenterregioner i Vestvågøy, Vågan og Andøy. Man kan også se at det er tre områder som ikke inngår i noen BA-region etter inndelingen til NIBR.

Økonomisk geografi

Økonomisk geografi er en underdisiplin av samfunnsgeografien, med overlappinger til andre samfunnsgeografiske disipliner, men også til økonomi og planlegging med videre. Økonomisk geografi er et meget vidt forskningsfelt som igjen har flere underdisipliner og nivåer. Økonomisk geografi er ofte mest kjent som disiplin for å beskrive forskjeller mellom industrialiserte land og utviklingsland. I oppgaven fokuseres det på det regionale nivået innad i Norge. Her benyttes det til å beskrive forskjeller mellom ulike regioner og også forskjeller mellom tettsteder innad i regionen, og forsøker å sette tettstedene inn som økonomiske enheter i en regional kontekst.

DEL 2

Empiri

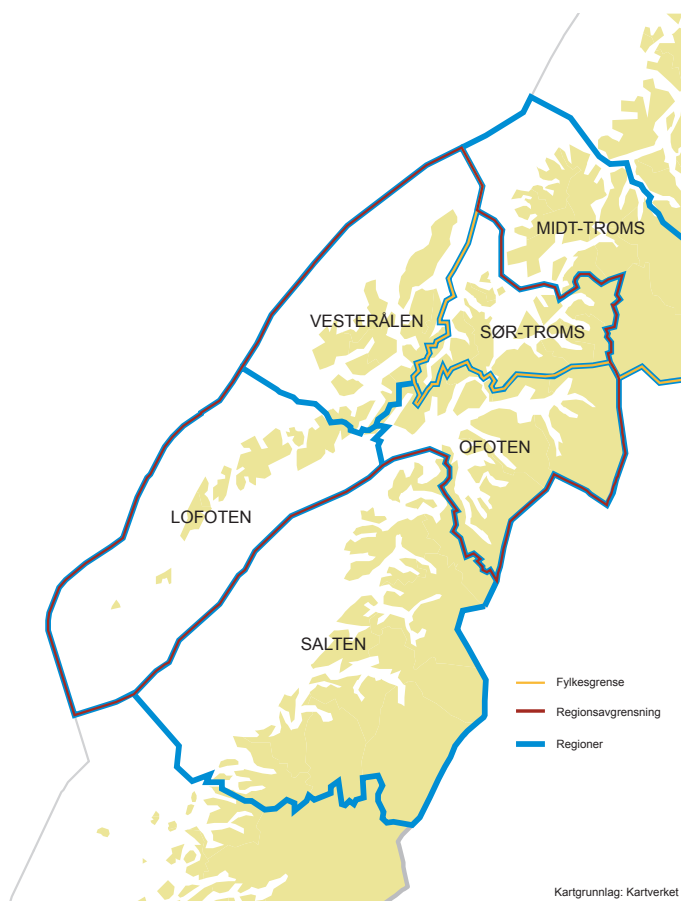

Midtre Hålogaland

Midtre Hålogaland er en stor-region bestående av fire mindre geografiske regioner. Lofoten, Vesterålen, Ofoten og Sør-Troms (se kart 4). Det er en grenseregion som inngår i to fylker, Nordland og Troms, og 25 kommuner per 2014 (se vedlegg 1 for oversikt over endringer i kommunestrukturen). Befolkning er på ca. 120000 og er dermed det mest

folkerike området i Nord-Norge.

Midtre Hålogaland er den regionen i Nord-Norge som er tettest befolket men samtidig er det et område som ikke regnes som sentralt etter sentralitetsstandarden. Dette skyldes at kun et av tettstedene har rundt 20000 innbyggere. Nærmeste landsdelssenter er Tromsø som ligger 200 kilometer i luftlinje (ca. 5 timer) unna og er således uaktuelt som senter for denne regionen. Bodø kommune er i vekst og nærmer seg grensen på 50000 for å regnes som landsdelssenter etter sentralitetsstandarden, men siden det ikke er noen andre store tettsteder, er Bodø med 38 326 innbyggere, per 2012, å regne som landsdelssenter for Nordland. Problemet for Midtre Hålogaland er at Bodø ligger for langt unna (ca. 4 timer) 165 km i luftlinje og er derfor heller ikke egnet som senter for denne regionen. Det betyr at regionen ikke har et tilfredsstillende landsdelssenter i nærheten. De største tettstedene er Harstad med 19983 innbyggere og Narvik med 14035. I tillegg er det tre tettsteder over 5000 innbyggere. Vågan med 6338 (Svolvær med omkringliggende områder), Sortland med 6091 og Vestvågøy (Leknes med omkringliggende områder) med 6058. Harstad ligger med en reisetid fra Svolvær på ca. 2 ½ time. Reisetid fra Lofoten samt at Harstad ligger i Troms fylke, mens resten av regionen ligger i Nordland fylke gjør at Harstad på mange måter ikke er å regne for det regionale sentret i regionen. Det som i praksis er tilfellet er at det er

Kart 4: Geografiske regioner i og rundt Midtre Hålogaland

mange regionale senter grunnet i hovedsak topografi og reiseavstand. I følge Christaller og Jacobs er dette et stort problem og svekker konkurransekraften og den økonomiske utviklingen til regionen. (Alle tall er fra 2012 og hentet fra SSB.)

Historie

Hålogaland er det opprinnelige navnet for hele Nord-Norge. Før kristningen av Norge var Hålogaland et eget småkongerike som strakte seg langs kysten fra Namdalen i Nord-Trøndelag til Lyngen i Troms. Øst og Nord for Hålogaland lå Finnmark, hvor samene bodde. Etter slaget på Stiklestad i 1030 og frem til nyere tid har både den sørlige og den nordlige grensen blitt flyttet nordover. I dag regnes Hålogaland som fylkene Nordland, Troms og Finnmark, samt Jan Mayen og Svalbard. Dette finner man igjen i for eksempel Bispedømmene, hvor Nord-Hålogaland bispedømme går over Troms og Finnmark, mens Nordland fylke er Sør-Hålogaland bispedømme. Inndelingen av lagmannsrettene benytter også denne terminologien hvor Hålogaland lagmannsrett dekker de tre nordligste fylkene (Wikipedia 2013). Også politiet bruker betegnelsen Hålogaland, men følger ikke fylkesgrensene for sine distrikter og Midtre-Hålogaland politidistrikt dekker den nordlige delen av Nordland fylke og den sørlige delen av Troms fylke.

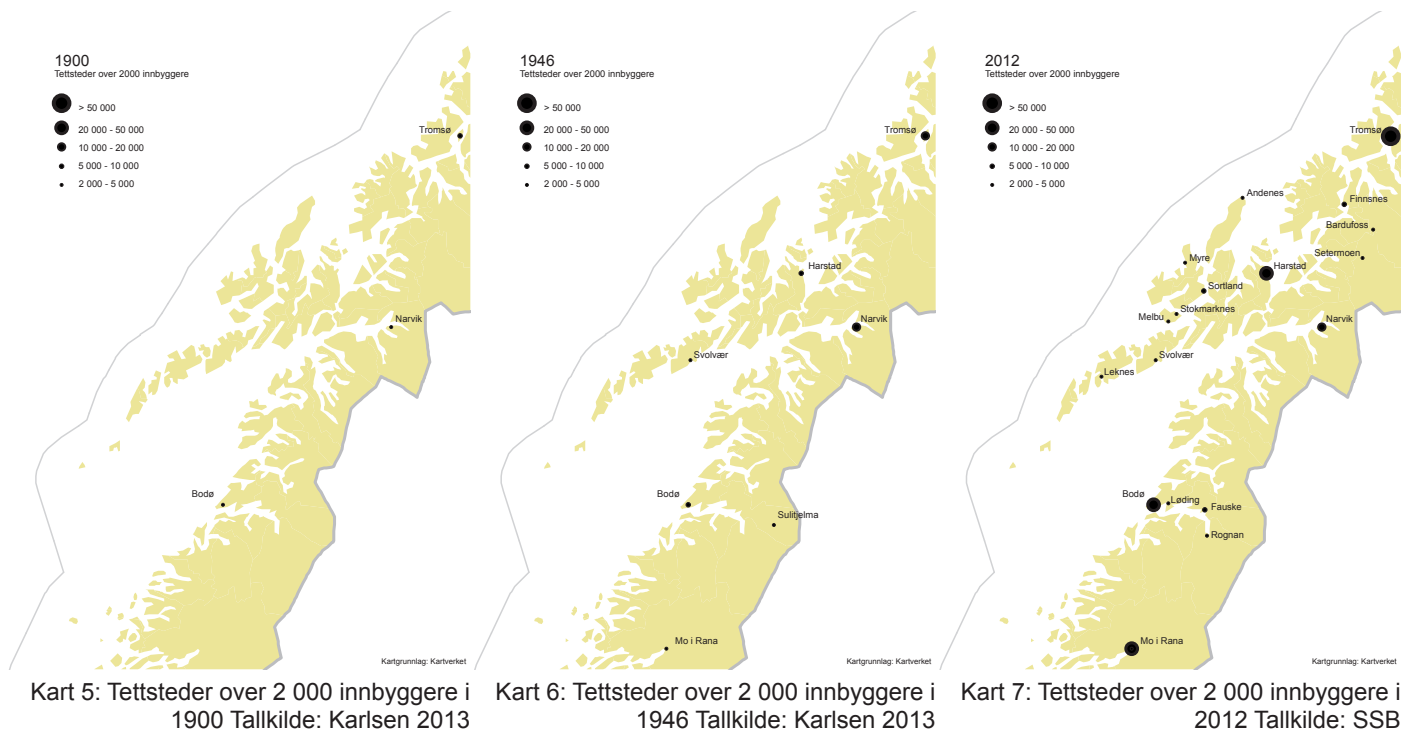
Tidlige tider

Træna i Nordland er et av de steder man har funnet noen av de eldste spor av bosettinger i Norge. Utgravningene viser tufter som er rundt 9000 år gamle (Helgeland museum 2010). Jarlættene i Hålogaland var veldig sterke og var avgjørende for at Nidaros/Trondheim vokste frem på slutten av det første årtusenet evt. (Helle et al. 2006). Den største vikingebygning som noen gang er funnet, er

gravd frem på Borg i Lofoten. Funnet viste et stort høvdingsete med gjenstander som knytter Lofoten til Middelhavet, England, Frankrike og Tyskland, fra rundt år 500 evt. (Helle et al. 2006; Lofotr vikinmuseum 2014). Flere høvdingseter er også nevnt i Snorre Sturlassons sagaer: Vågan, Tjøtta, Bjarkøy, Salten, Steigen, Andenes og Trondarnes.

Vågan utviklet seg på begynnelsen av 1000-tallet da tørrfiskeeksporten via Nidaros og Bergen kom i gang. Bebyggelsen befant seg på flere mindre øyer i området der Svolvær og Kabelvåg ligger i dag. Hovedsetet lå på Storvågan. I begynnelsen var den en sesongpreget bosetting, men stedet fikk en mer flersidig sentralitet etter at det ble bygget kirke og handelsaksen med Bergen ble styrket, noe som gjorde det mulig å etablere en mer omfattende permanent kjerne. Midtre Hålogaland hadde en økende bosetting og folkemengde frem til 1000-tallet. Da Jernet og jordbruket ekspanderte ble området for lite til å kunne drive effektivt jordbruk, og utflytting fra regionen startet. Etter slaget ved Stiklestad i 1030 hvor den Norske kongen vant over Danskekongen og jarlættene, sluttet Hålogaland å fungere som fristat og ble innlemmet som en del av kongeriket Norge. Kongen fikk da monopol på handelen og skatten (Helle et al. 2006).

Vågan ble omtalt som småkjøpstad i 1384 og hadde en rettslig og kongelig sentralfunksjon ved at det ble holdt viktige doms- eller tingmøter i Vågan fra første halvdel av 1300-tallet og en sterk tilknytning til kongemakten gjennom samarbeidet med Bergen.

Etter svartedauden ble folketallet kraftig redusert og Vågan sluttet trolig å fungere som tettere bosatte handelsplasser før utløpet av middelalderen og mistet monopolhandelen med Bergen (Helle et al. 2006).

Hele Nord-Norge var i flere hundre år etter dette å regne som en del av Norge uten noe særlig betydning for staten/kongemakten. Handelen med Trondheim og spesielt Bergen var avgjørende for at det i det hele tatt skjedde noen form for urbanisering og byvekst, men slagskyggen bidro til at det ikke eksisterte noe eget sammenhengende bysystem i Nord-Norge (Helle et al. 2006). Ikke før på 1900-tallet begynte byene i landsdelen å bli store nok til å få noen betydning utenfor sitt nærmeste omland.

1900 - 1946

På starten av 1900-tallet var det kun Narvik som hadde over 2000 innbyggere av tettstedene i Midtre Hålogaland (se kart 5). Frem mot andre verdenskrig vokste også Harstad og Svolvær til over 2000 innbyggere (se kart 6). I denne perioden stagnerte Bodø og ble tatt igjen av både Narvik og Harstad.

Før jernbanen til Narvik fra Sverige ble bygget

var denne delen av Nordland noe med det mest avsidesliggende stedet man kunne komme. Men etter at jernbanen var bygget helt ned til havnen og utskippingen av jernmalm fra gruvene i Kiruna startet, ble byen nærmest “over natten” til det mest moderne sentrumet i Nord-Norge (Karlsen 2013). I tillegg til utskippingen skulle også malmen foredles og gjøres om til pellets. Alle prosessene med frakting fra gruvene, foredlingen, pakkingen og utskippingen krevde mye arbeidskraft og Narvik var derfor den byen i landet som vokste raskest i 1920-årene. Stedet utviklet seg også som senter for regionen rundt, men tettstedene var derimot små og spredte og Narvik hadde et sterkere forhold til Sverige og kontinentet enn landet forøvrig (Helle et al. 2006).

For Harstads del var det sildefisket som gav den største veksten. Havnen i Harstad hadde en lun beliggenhet, lå nær skipsleden og var sentral for mange bygder i Vesterålen og Sør-Troms. Byen ble dermed det sentrale sted for de samlede teknologiske, økonomiske og organisatoriske innsatser som skulle til for en vellykket jakt på sildas rikdommer (Helle et al. 2006). Byen ble kommunikasjonsentrum, som blant annet ga grunnlag for et stort verft og mekanisk verksted. Etter en pris- og gjeldskrise i jordbruket på 1920-tallet forbedret forholdene seg ut over 1930-årene. Dette skapte ringvirkninger for Harstad

som hadde store områder med jordbruksland, noe det ikke er mye av i regionen. I 1931 ble byen hovedsete for Nord-Norges melkesentral, fikk Sentralslakteriet for Nord-Norge i 1937, og hovedkontoret for Nord-Norges salgslag året etter (Helle et al. 2006).

Svolvær vokste frem fra å være et fiskevær til å få en vekst i nye næringer og etablerte seg som “byen” i Lofoten. Kabelvåg var ved århundreskiftet både større og hadde flere virksomheter enn Svolvær, men allikevel var det i Svolvær at de nye etableringene tok til. Byen tredoblet sitt innbyggertall i perioden 1900 - 1930 (Karlsen 2013).

Under krigen ble Bodø og Narvik bombet og brent, mens Harstad kom seg unna uten store ødeleggelser. Allikevel var det stor aktivitet i Bodø i krigsårene, mens både Harstad, Narvik og Svolvær kun hadde en svak vekst (Karlsen 2013).

Etterkrigstiden

Etter krigen startet oppbyggingen av de steder som var ødelagte og Stortinget hadde et ønske om å modernisere Nord-Norge. Noen av grepene var å bedre infrastrukturen gjennom bedre kommunikasjoner, elektrisk kraft og kapitaltilgang i kombinasjon med en aktiv industripolitikk (Karlsen 2013). Narvik var en av byene som ble gjenreist gjennom Brente steders regulering (BSR). Byen ble da modernisert, planlagt og gjenoppbygd med nye offentlige og private bygninger (Karlsen 2013). Harstad nøt også godt av ønskene om modernisering og fikk flere nye arbeidsplasser. Fire av de åtte bykommunene som vokste mest i landet i perioden etter andre verdenskrig mot 1970 befant seg i Nordland og Troms fylke. Mo i Rana vokste kraftig med hele 152 prosent og var den bykommunen som vokste klart mest, Bodø vokste nest mest med 95 prosent, Tromsø på syvende med 59 prosent, og Harstad på åttende med 51 prosent vekst (Helle et al. 2006). Den industrielle veksten var mindre i Bodø enn for eksempel Mo og Narvik, men sammen med Tromsø var det disse to byene som i perioden framsto som de viktigste landselssentrene

i Nord-Norge. Dette skyltes blant annet etableringen av statlige og fylkeskommunale forvaltninger samt store sykehus. Større samfunnsfunksjoner og utdanningsinstitusjoner var vinnerne i vekstkonkurransen etter krigen (Helle et al. 2006).

Nyere tid

I perioden mellom 1946 til 2012 var seks nye tettsteder i Midtre Hålogaland kommet over 2000 innbyggere (se kart 7). Utbedringen av veinettet og større tilgang til private kjøretøy gjorde at flere tettsteder kunne spre seg lengre utover, blant annet ved pendling fra nye forsteder. I tillegg gjorde nye kommunikasjonsmetoder befolkningen betraktelig mer uavhengige av avstander (Karlsen 2013).

Sortland er det tettstedet i stor-regionen som har vokst klart mest etter 1970 frem til 2012 og veksten startet for fullt etter at Sortlandsbrua ble åpnet for trafikk i 1975. Broen knyttet Langøya til Hinnøya og gjorde at Sortland ble et viktig knutepunkt for veitrafikken i stor-regionen. Sortland har en stor del næringer innenfor handel og fungerer som handelssentrum for regionene rundt. Sortland har i perioder vært på topp i andelen handel per hode i hele landsdelen selv om det bor bare 5000 mennesker i tettstedet (Røthe 2007).

Narvik hadde få større virksomheter andre enn de som var knyttet til jernmalindustrien og dette gjorde at, så lenge det ikke var utvidelser av industrien var det heller ingen vekst i byens befolkning. Flere av industribedriftene fikk problemer utover 1970-tallet og dette førte til at industrikommuner slike som Narvik og Harstad fikk lavere vekst eller nedgang i innbyggertallet på denne tiden. Harstad fikk færre omstillingsproblemer enn Narvik, mye på grunn av at tettstedet i større grad fungerte som omlandssentrum (Helle et al. 2006). I tillegg hadde Harstad høyskole, sykehus og en mye mer variert privat tjenesteyting enn de andre industribyene, Narvik og Mo i Rana.

Det var ikke bare Sortland som vokste i perioden etter

krigen frem til 2012. Hele fem av de seks nyetettstedene over 2000 innbyggere befant seg i Vesterålen. I tillegg til Sortland var det Stokmarknes, Melbu, Myre og Andenes. Stokmarknes vokste frem ved etableringen av sykehus, lufthavn og flere fiskerelaterte næringer. Stokmarknes er også hurtigrutens hjemsted. Før Lofotens fastlandsforbindelse ble bygget var Melbu det eneste stedet som knyttet Lofoten til Vesterålen med fergesambandet Melbu - Fiskebøl. Etter Lofast har trafikken her gått noe ned (Gjerdåker et al. 2008), men det gjenstår å se om dette vil gi en nedgang for utviklingen av tettstedet. Hovednæringene er fiske og fiskeindustri, men også oljerelaterte næringer har kommet til på Melbu. Myre hadde rundt 200 innbyggere før andre verdenskrig, men nyetableringer etter krigen, gjorde at fiskeværet så vidt hadde over 2000 innbyggere i 2012. Næringene er i all hovedsak tilknyttet fiske og fiskeindustri. Andenes er et av de eldste og var et av de største fiskeværene i Vesterålen på 1800- og 1900-tallet. I senere tid er det etablert flyplass og flystasjon på tettstedet.

Leknes i Lofoten vokste også frem i denne perioden. Leknes ligger i en av få jordbrukskommuner i storregionen. Og er det eneste av de større tettstedene som ikke ligger ved havet og har eller har hatt hovednæringer basert på fiske og sjø. Leknes vokste etter kommunesammenslåingen i 1963 da kommunene Buksnes, Hol, Borge og Valberg ble slått sammen til én kommune (Vestvågøy). Leknes fikk da flere regionale sentrumsfunksjoner.

Befolkningsutvikling

Å beskrive befolkningen er en kjent og nyttig metode for å forstå utviklingen av et geografisk område. Statistisk sentralbyrå (SSB) har i en årrekke registrert og dokumentert denne utviklingen og det er deres tall som er benyttet i oppgaven. Det ses på befolkningsutviklingen i et lengre perspektiv, de siste årene og hvordan man forventer at utviklingen vil gå i årene fremover. Det ses også på befolkningstetthet og kjønns- og alderssammensetting. Til sammen er dette med på å skape et bilde av befolkningsutviklingen i Midtre Hålogaland.

Grunnlaget for talldataene som SSB bruker kan være mangelfulle, særlig for eldre tellinger. I tillegg er det i oppgaven brukt tall fra forskjellige registerdata hos SSB som benytter ulike datagrunnlag. For eksempel tar folketellinger med personer med statsborgerskap utenom Norge, mens andre statistikker er beregnet ut fra folkeregisteret som ikke har med utenlandske statsborgere. Endringer i hvordan registrene er bygget opp og hva de baserer seg på fører også til forskjeller i statistikkene. I tillegg har både kommune- og tettstedsstrukturen endret seg og dette vil også føre til at noen tall ikke stemmer overens med hverandre. Forskjellene skal allikevell være ubetydelige for å dokumentere trender. De sikreste tallene er data fra etter 1999. Om ikke annet er oppgitt er tallene hentet fra SSBs databaser på Internett.

Folkemengde

Midtre Hålogaland er en region med mange små kommuner og små tettsteder med tanke på innbyggertall. De to kommunene med flest innbyggere er Harstad (20000) og Narvik (18500), men disse skiller seg ut i forhold til resten av kommunene. Kommunene kan deles inn i fire grupperinger etter innbyggertall:

Gruppe 1 (rundt 20 000 innbyggere):

- Harstad - Sør-Troms (23640)
- Narvik - Ofoten (18473)

Gruppe 2 (rundt 10 000 innbyggere):

- Vestvågøy - Lofoten (10848)
- Sortland - Vesterålen (9983)
- Vågan - Lofoten (9086)
- Hadsel - Vesterålen (7937)

Gruppe 3 (rundt 5 000 innbyggere):

- Andøy - Vesterålen (5032)
- Øksnes - Vesterålen (4467)

Gruppe 4 (under 4 000 innbyggere):

Undergruppe A (rundt 3 000):

- Kvæfjord - Sør-Troms (3025)
- Skånland - Sør-Troms (2972)
- Bø - Vesterålen (2720)

- Ballangen - Sør-Troms (2616)

Undergruppe B (rundt 2 000):

- Salangen - Sør-Troms (2214)
- Lødingen - Ofoten (2179)
- Tysfjord - Ofoten (1956)

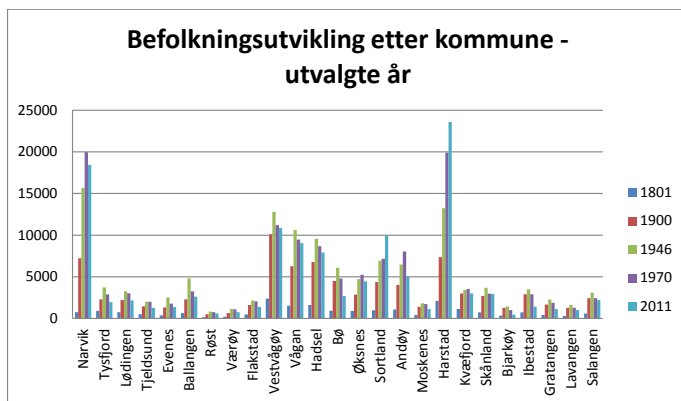
Undergruppe C (mellom 1 500 - 1 000):

- Ibestad - Sør-Troms (1410)
- Flakstad - Lofoten (1383)
- Evenes - Ofoten (1359)
- Tjeldsund - Ofoten (1284)
- Gratangen - Sør-Troms (1136)
- Moskenes - Lofoten (1116)
- Lavangen - Sør-Troms (1016)

Undergruppe D (under 1 000):

- Værøy - Lofoten (751)
- Røst - Lofoten (595)
- Bjarkøy - Sør-Troms (455)

Tall i parentes bak kommunenavn er innbyggertall i 2012.

Figur 2: Befolkningsutviklingen etter kommune - utvalgte år
Tallkilde: Statistisk Sentralbyrå

Syv av 25 kommuner har over 5000 innbyggere per 2012. Mens hele 18 kommuner har under 5000 innbyggere. Av figur 1 ser man befolkningsutviklingen fra 1801 til 2011. Stor-regionen har totalt sett hatt en befolkningsvekst på nesten 460 prosent i hele perioden.

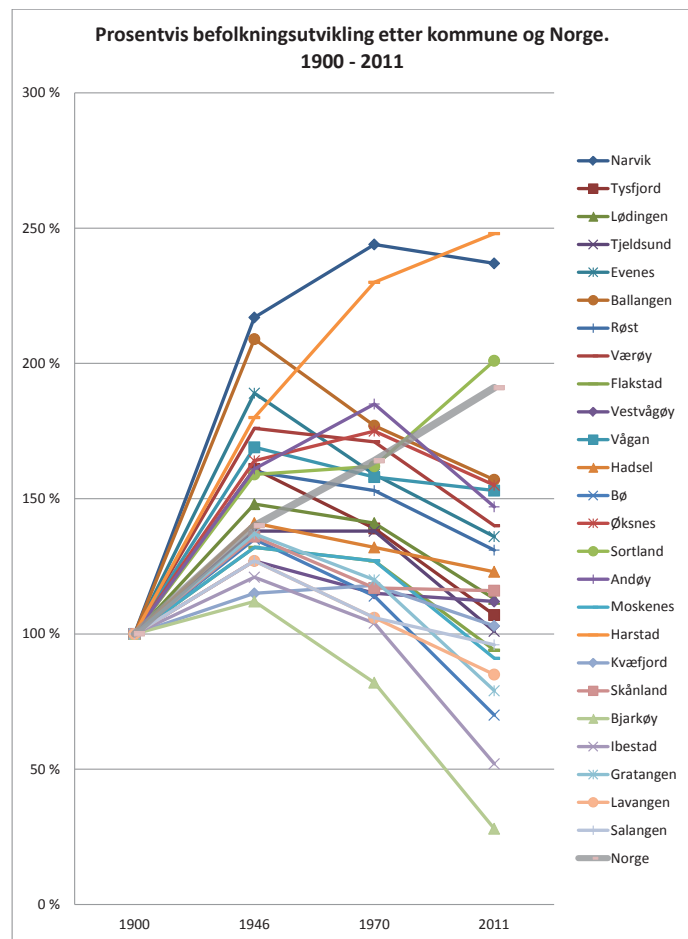
Harstad skiller seg helt klart ut med meget høy vekst gjennom alle periodene. Sortland har også hatt vekst

og skiller seg også ut med kraftig vekst fra 1970 til 2011. Narvik og Harstad hadde begge ca. 20000 innbyggere i 1970, men Narvik har gått ned og Harstad har hatt stor økning. Gjengangeren i resterende kommuner er en topp i 1946 for så å minke i folketall frem mot 2011 (se figur 2).

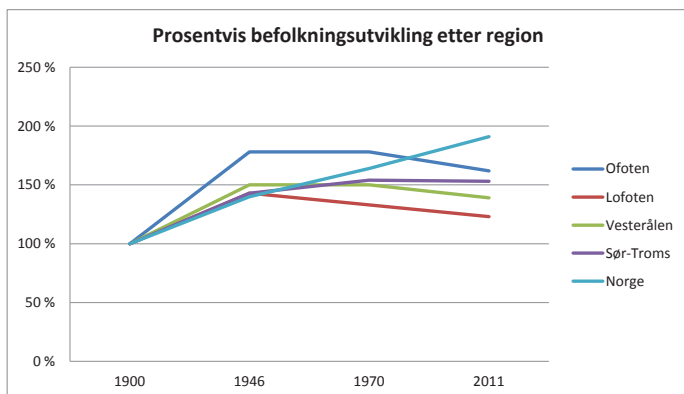
I 1801 var det kun to kommuner med over 2000 innbyggere, henholdsvis Vestvågøy (2385) og Harstad (2098), og ingen over 5000. Hundre år senere var Vestvågøy vokst til over 10000 innbyggere og var den mest folkerike kommunen i stor-regionen. Harstad hadde ikke tilsvarende vekst, men var kommet opp i nesten 7400 innbyggere. Narvik vokste kraftig frem i denne perioden og fra å ha under 800 innbyggere i 1801, hadde kommunen over 7200 innbyggere i 1900. Også Vågan og Hadsel fikk over 5000 innbyggere i denne perioden. I 1946 var det åtte kommuner med over 5000 innbyggere og fire av disse hadde over 10000. Narvik var da blitt den mest folkerike kommunen med over 15500 innbyggere etter mer enn en dobling av innbyggertallet fra 1900, Harstad hadde også tatt igjen Vestvågøy med en økning på 80 prosent og hadde litt over 13200 innbyggere. Vestvågøy hadde en økning på bare 27 prosent og hadde 12800 innbyggere i 1946. I tillegg til disse hadde også Vågan kommet over 10000 innbyggere. Sortland, Andøy og Bø kommuner hadde også kommet over 5000 innbyggere i denne perioden. I perioden fra 1946 til 1970 gikk Vågan under 10000 innbyggere. Narvik og Harstad fortsatte sin vekst også i denne perioden, selv om den ikke var like kraftig som tidligere. Harstad begynte nå å ta innpå Narvik og begge snuste på 20000 merket i 1970. Vestvågøy hadde nå stagnert og gikk svakt nedover i innbyggertall. Bø kommune havnet igjen under 5000 innbyggere. Fra 1970 til 2011 gikk Narvik ned i innbyggertall mens Harstad fortsatte klatringen og hadde nesten 24000 innbyggere i 2011. Vestvågøy, Vågan, Hadsel og Andøy kommuner hadde alle nedgang i innbyggertallet i denne perioden. Bortsett fra Harstad (18 %) var det kun Sortland som økte i innbyggertall med en vekst på 40 prosent og var dermed nesten 10000 innbyggere.

Fra 1900 til 2011 har 17 av 25 kommuner hatt en positiv befolkningsutvikling. Kommunen som prosentvis har økt mest er Harstad med en økning fra 1900 til 2011 på 148 prosent. I tillegg er det to andre kommuner som har hatt en økning på over 100 prosent, henholdsvis Narvik med 137 prosent og Sortland med 101 prosent. Den kommunen som har hatt den største negative befolkningsutviklingen mellom 1900 og 2011 er Bjarkøy med en nedgang på 72 prosent. Ibestad har også hatt stor nedgang i folketallet med henholdsvis 48 prosent. Det er kun Harstad og Sortland som har hatt økning i innbyggertallet gjennom hele 111-års perioden. Til sammen har folketallet i Midtre Hålogaland økt med 42 prosent i denne perioden. Gjennomsnittet for de 25 kommunene er en økning på 20 prosent. På regionnivå har Ofoten i 111-års perioden hatt en samlet befolkningsvekst på 65 prosent. Lofoten har hatt en samlet befolkningsvekst på 23 prosent, Vesterålen har hatt en samlet befolkningsvekst på 39 prosent, mens Sør-Troms har hatt en samlet befolkningsvekst på 53 prosent. Hele Norge har i samme periode hatt en økning på 91 prosent (se figur 3 og 4).

Figur 4: Prosentvis befolkningsutvikling etter kommune
Tallkilde: Statistisk Sentralbyrå

Figur 3: Prosentvis befolkningsutvikling etter region
Tallkilde: Statistisk Sentralbyrå

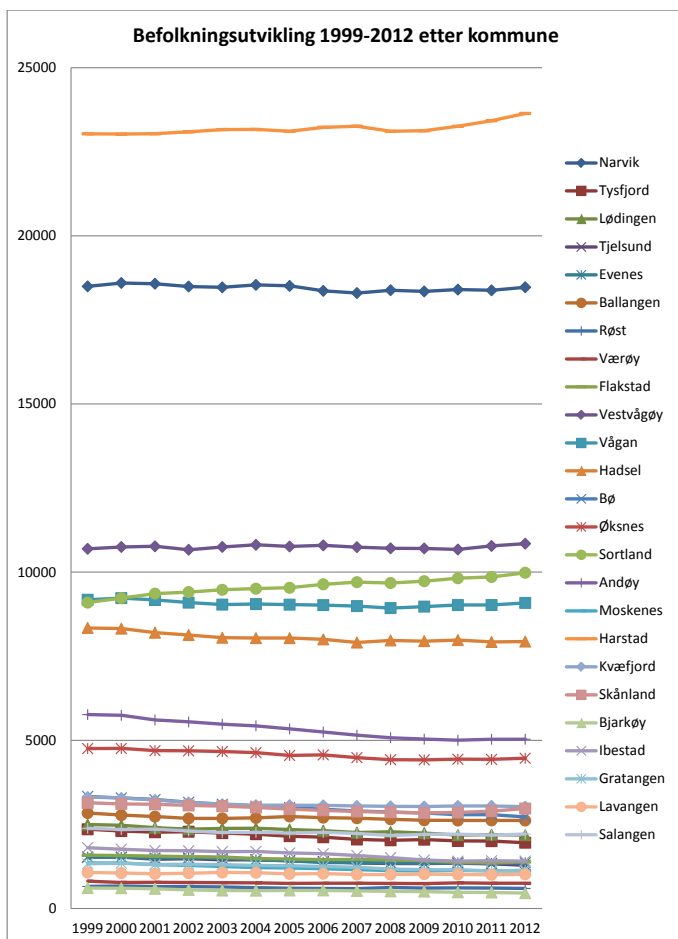
Alle de seks Ofotkommunene har hatt positiv befolkningsutvikling fra 1900 til 2011, hvor Narvik (137 %) står for hovedveksten.

Fire av de seks Lofotkommunene har hatt positiv befolkningsutvikling. Vågan har økt med 53 prosent mens Vestvågøy kun har økt med 12 prosent. Flakstad (-6 %) og Moskenes (-9 %) hadde færre innbyggere i 2011 i forhold til i 1900.

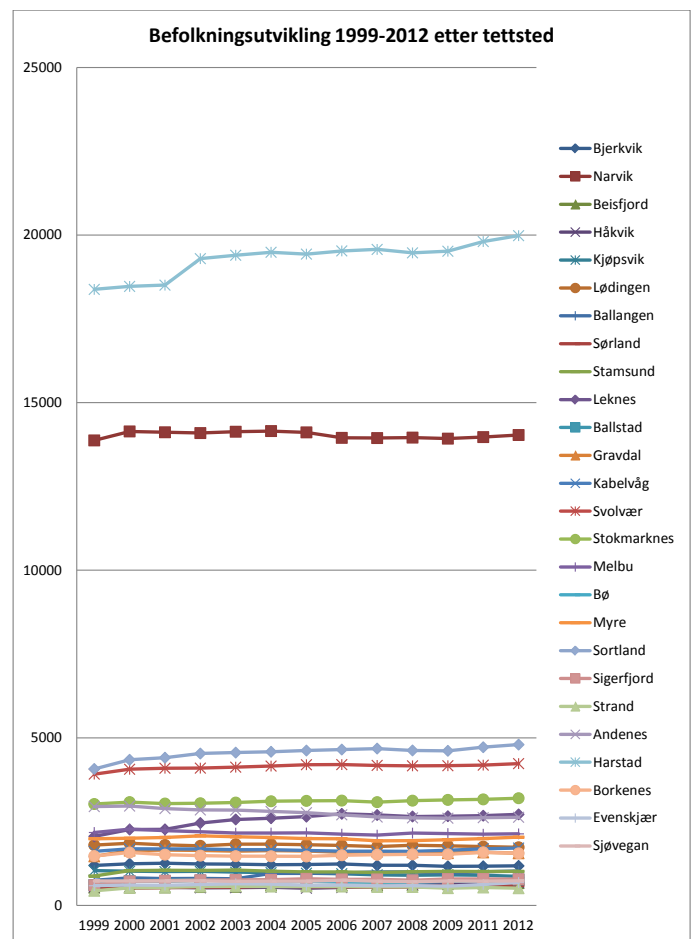
Fire av de fem Vesterålskommunene har hatt positiv befolkningsutvikling, hvor Sortland har hatt størst med en dobling av innbyggertallet siden 1900. Bø er den eneste kommunen som har hatt en negativ befolkningsutvikling med -30 prosent.

Kun tre av de åtte Sør-Troms kommunene har hatt positiv befolkningsutvikling i perioden. Til gjengjeld har Harstad hatt den største prosentvise økningen i hele stor-regionen med 148 prosent. I Sør-Troms finner man også den kommunen som har hatt størst negativ befolkningsutvikling. Bjarkøy, som fra 1. januar 2013 ble en del av Harstad kommune, hadde fra 1900 til 2011 en nedgang i folketallet på 72 prosent.

Åtte av kommunene i stor-regionen hadde altså færre innbyggere i 2011 enn de hadde i 1900. Det er kommunene med de største tettstedene som vokser mest og man ser helt klart tegn til sentralisering.

Figur 5: Befolkningsutvikling 1999-2012 etter kommune
Tallkilde: Statistisk Sentralbyrå

Figur 6: Befolkningsutvikling 1999-2012 etter tettsted
Tallkilde: Statistisk Sentralbyrå

Fra 1999 til 2012 har kommunene i Midtre Hålogaland totalt sett hatt en nedgang på 3 prosent og fått 4000 færre innbyggere. Det er kun Sortland (10 %), Harstad (3 %) og Vestvågøy (1 %) kommuner som har hatt en økning i innbyggertallet. Bjarkøy og Ibestad har hatt størst prosentvis nedgang med henholdsvis 25 og 22 prosent. Gjennomsnittet for kommunene i storregionen er en nedgang på 9 prosent (se figur 5). Av figur 4 ser man tydelig grupperingene hvor Harstad og Narvik har langt flere innbyggere enn resten, en gruppe rundt 10000, en rundt 5000 og de resterende 17 kommunene under 3500 innbyggere.

Sortland er den kommunen som har økt innbyggertallet mest i perioden med 889 nye innbyggere. Andøy er den kommunen som har mistet flest innbyggere (-733).

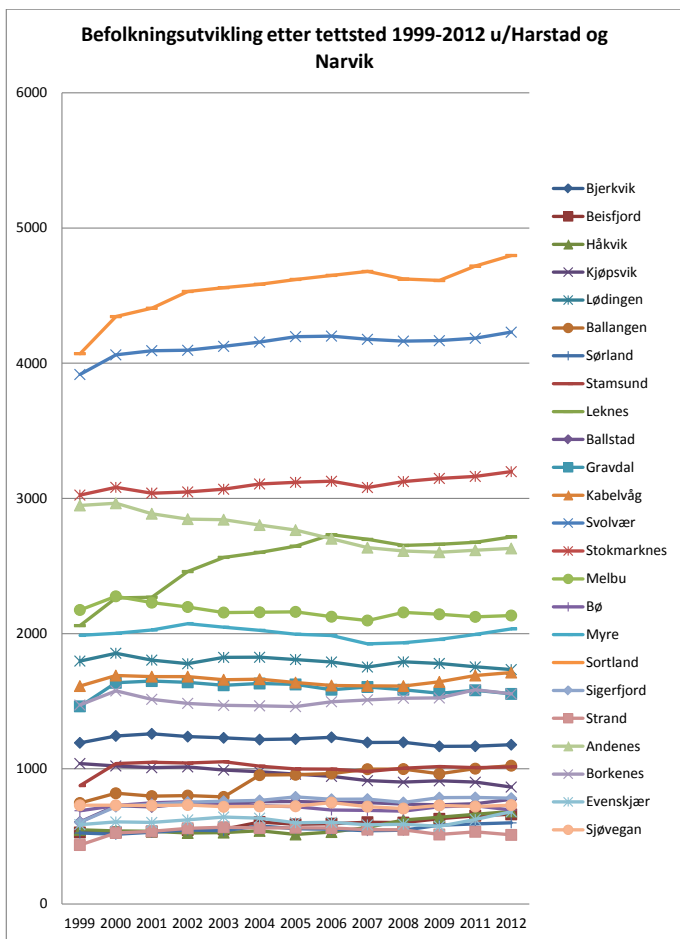
Man kan legge merke til kommunene Sortland (Vesterålen) og Vågan (Lofoten) i 1999 hadde omtrent samme innbyggertall med litt over 9000

(9094 og 9180), mens i 2012 hadde Sortland 9983 mens Vågan hadde 9086 innbyggere. Sortland har altså hatt en kraftig økning i 13-års perioden mens Vågan har hatt en svak nedgang.

Ser man på befolkningsutviklingen i kommunene (figur 5) i forhold til tettstedene (figurene 6 og 7) kan man gjøre noen interessante observasjoner.

Harstad kommune har hatt en økning på 606 innbyggere (3 %) mens Harstad tettsted har hatt en økning på 1603 innbyggere (9 %) i perioden 1999 - 2012. Altså en differanse på 997 innbyggere. Store deler av dette tallet skyldes nok en flytting innad i kommunen til kommunesenteret.

Narvik kommune har hatt en nedgang på 26 innbyggere (0 %) mens Narvik tettsted har hatt en økning på 161 innbyggere (1 %) i perioden 1999 - 2012. Som figur 2 viser økte Narvik kommune med nesten 120 prosent fra 1900 til 1946, men har altså

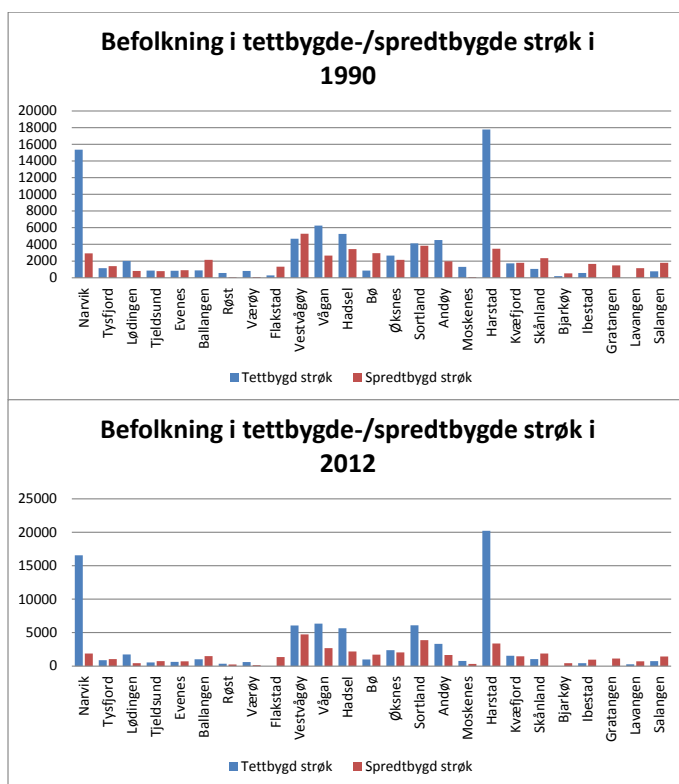
Figur 7: Befolkningsutvikling 1999-2012 etter tettsted u/Harstad og Narvik
Tallkilde: Statistisk Sentralbyrå

hatt en svak nedgang etter 1970.

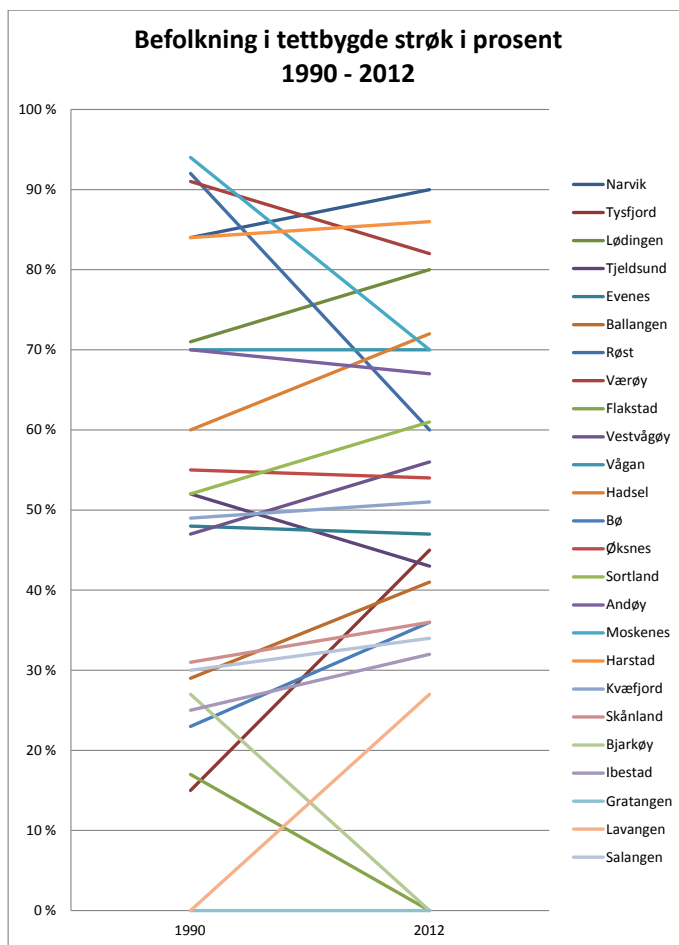
Sortland kommune har hatt en økning på 889 innbyggere (10 %) mens Sortland tettsted har hatt en økning på 726 innbyggere (18 %) i perioden 1999 - 2012. Dette skyldes hovedsakelig at tettstedene Strand (+75) og Sigerfjord (+179) ligger så nært Sortland at mange velger å bo utenfor, men arbeide i kommunesenteret.

Vågan kommune har hatt en nedgang på 94 innbyggere (-1 %) mens Svolvær tettsted, som er kommunesenteret i Vågan, har hatt en økning på 313 innbyggere (8 %) i perioden 1999 - 2012. Kabelvåg, det andre tettstedet i kommunen, har også hatt vekst i perioden på 100 innbyggere.

Vestvågøy kommune har hatt en økning på 153 innbyggere (1 %) mens Leknes tettsted, som er kommunesenteret i Vestvågøy, har hatt en økning på 656 innbyggere (32 %) i perioden 1999 - 2012.

Figur 8: Befolkning i tettbygde-/spredbygde strøk 1990 og 2012
Tallkilde: Statistisk Sentralbyrå

Figur 9: Befolkning i tettbygde strøk i prosent
Tallkilde: Statistisk Sentralbyrå

Stamsund, Ballstad og Gravdal, de tre andre tettstedene i kommunen, har også hatt økning i innbyggertallet med henholdsvis 138, 168 og 92 innbyggere. Til sammen har tettstedene hatt en økning på 1054 innbyggere.

Det har vært mellom 39 og 45 tettsteder i Midtre Hålogaland siden 1999. Noen av tettstedene kretser rundt 200 merket til SSB og har dermed vært på og av listen over tettsteder. Per 1. januar 2012 er det 39 tettsteder. Av praktiske grunner er det de tettsteder med over 500 innbyggere som er behandlet videre i diagrammene. Det er 26 tettsteder over 500 innbyggere.

Figurene 6 og 7 viser befolkningsutviklingen i tettstedene med over 500 innbyggere i regionen fra 1999 til 2012. Man kan tydelig se at Harstad og Narvik skiller seg ut med henholdsvis 20000 og 14000 innbyggere. Harstad har hatt en økning i perioden på 9 prosent (1603), mens Narvik har hatt en økning på bare 1 prosent (161). Den andre grupperingen er Sortland og Svolvær med henholdsvis 4800 og 4200 innbyggere.

Det man kan merke seg er spennet mellom de to mest befolkede tettstedene og resten. Ingen tettsteder befinner seg mellom 5000 og 14000 innbyggere. Av de 26 tettstedene i regionen med over 500 innbyggere befinner 19 av dem seg mellom 500 og 2500 innbyggere og kun to over 5000.

21 av de 26 tettstedene har hatt en positiv befolkningsutvikling i perioden 1999 - 2012. Bjerkevik, Kjøpsvik, Lødingen, Melbu og Andenes har hatt negativ befolkningsutvikling.

Figurene 8 og 9 viser andelen av befolkningen som bor i tettbygde og spredtbygde strøk. Totalt for alle kommunene i regionen har befolkningen i tettbygde strøk økt med 5 prosent fra 1990 til 2012. Samtidig har antallet som bor i spredtbygde strøk minnet med -18 prosent.

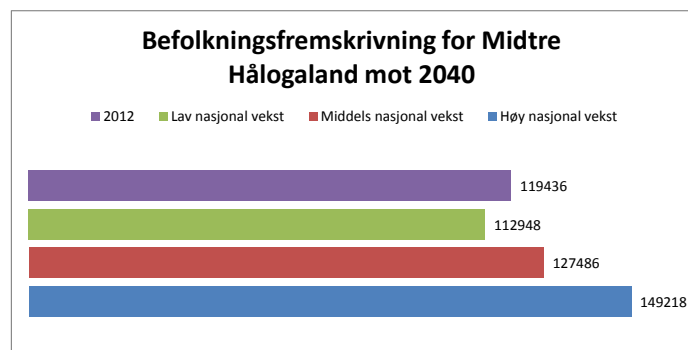
Det er to kommuner som i perioden har mistet alle sine innbyggere i tettbygde strøk, altså at området

ikke lengre var å regne som tettbygde. Disse er Flakstad og Bjarkøy. Lavangen kommune gikk fra å ikke ha tettbygde strøk i 1990 til å ha innbyggere i tettbygde strøk i 2012. Bortsett fra disse er det Sortland kommune som har hatt den største endringen i perioden med 48 prosent flere innbyggere i tettbygde strøk. Moskenes fikk 41 prosent færre innbyggere i tettbygde strøk i samme periode.

Røst og Moskenes har hatt en kraftig økning i antall personer som bor i spredtbygde strøk med henholdsvis 374 prosent og 293 prosent. Bortsett fra disse er det kun fire kommuner som har hatt en økning i antall innbyggere som bor i spredtbygde strøk. Disse er Værøy (68 %), Flakstad (2 %), Vågan (1 %) og Sortland (1 %).

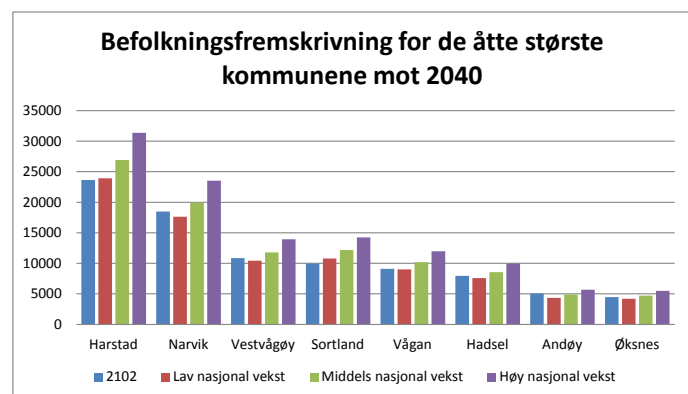
Befolkningsfremskrivninger

Midtre Hålogaland er forventet å ha en endring i folketallet fra en nedgang på fem prosent ved lav nasjonal vekst, en økning på syv prosent ved middels nasjonal vekst til en økning på 25 prosent ved høy nasjonal vekst (se figur 10).

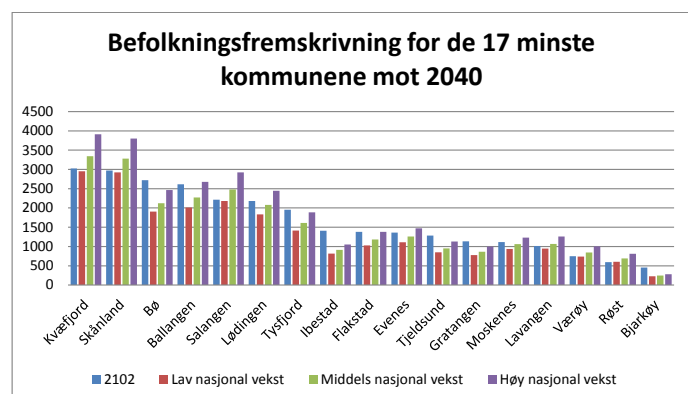
Figur 10: Befolkningsfremskrivning for Midtre Hålogaland
Tallkilde: Statistisk Sentralbyrå

De åtte største kommunene er forventet å ha en endring i folketallet fra en nedgang på to prosent ved lav nasjonal vekst, en økning med 11 prosent ved middels nasjonal vekst til en økning på 30 prosent ved høy nasjonal vekst. Av de åtte største kommunene er det Sortland som forventes at skal vokse mest med en økning på 22 prosent ved middels nasjonal vekst. Andøy er den eneste som forventes at skal minke i folketall ved middels nasjonal vekst med -3 prosent (se figur 11).

Figur 11: Befolkningsfremskrivning for de åtte største kommunene. Tallkilde: Statistisk Sentralbyrå

De 17 minste kommunene er forventet å ha en endring i folketallet fra en nedgang på -17 prosent ved lav nasjonal vekst, en nedgang på syv prosent ved middels nasjonal vekst, til en økning på ni prosent ved høy nasjonal vekst. Av de 17 minste kommunene er det Røst som forventes at skal vokse mest med en økning på 16 prosent ved middels nasjonal vekst. Bjarkøy er den kommunen som forventes at skal minke mest i folketall ved middels nasjonal vekst med 46 prosent. Seks av kommunene forventes at skal øke i folketall ved middels nasjonal vekst mens de 11 andre skal synke (se figur 12).

Figur 12: Befolkningsfremskrivning for de 17 minste kommunene. Tallkilde: Statistisk Sentralbyrå

Befolkningstetthet

Figurene 13 og 14 viser befolkningstettheten i tettstedene over 500 innbyggere i Midtre Hålogaland, etter kommune og tettsted. Til sammenligning har både Bodø og Tromsø per 2012 en befolkningstetthet på 2500 innbyggere per kvadratkilometer. Oslo har en befolkningstetthet på 4500 (2012) og er det tetteste befolkede tettstedet i Norge.

Kun Syv av de 26 tettstedene har hatt en økning av befolkningstettheten mellom 2000 og 2012. Høyest økning har Sørland på Værøya hatt med 12 prosent. Leknes har hatt en økning på 11 prosent og Sortland en økning på 8 prosent. Kjøpsvik har hatt en minking i befolkningstettheten på 19 prosent i perioden.

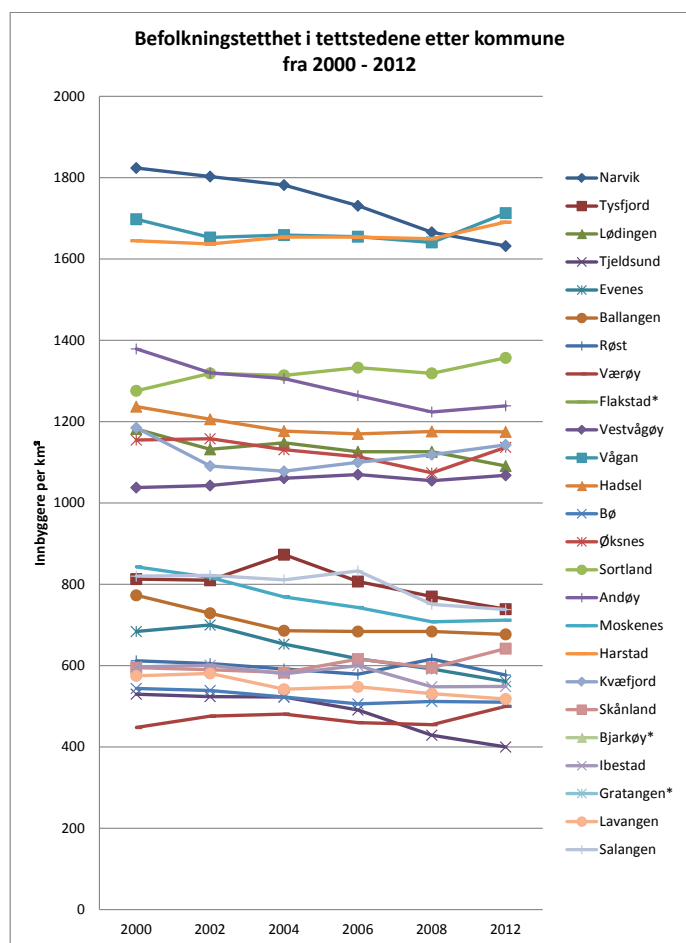
Tettstedet Harstad har størst areal med 11,62 kvadratkilometer i 2012. Narvik har nest størst areal med syv kvadratkilometer. Tettstedene i regionen er relativt små i arealsammenheng. Sortland; 3,26

km², Stokmarknes; 2,49 km², Leknes; 2,28 km² og Svolvær; 2,17 km² er i tillegg til Narvik og Harstad de eneste tettstedene over 2 kvadratkilometer. Til sammenligning har Bodø 15,5 km², Tromsø har 22 km² og Oslo som det klart største tettstedet i Norge har 135,5 km².

Man kan legge merke til at Harstad med 20 000 innbyggere kun er det tredje tetteste tettstedet i regionen. Narvik har i perioden hatt en markant nedgang i befolkningstettheten (-10 %) selv om det kun har vært en nedgang på ca. 1 prosent i folketallet. Arealet har derimot økt med 0,65 kvadratkilometer i perioden.

De 26 tettstedene i regionen med over 500 innbyggere har til sammen i perioden 2000 til 2012 minket i antall innbyggere per kvadratkilometer med -1152 (-4 %).

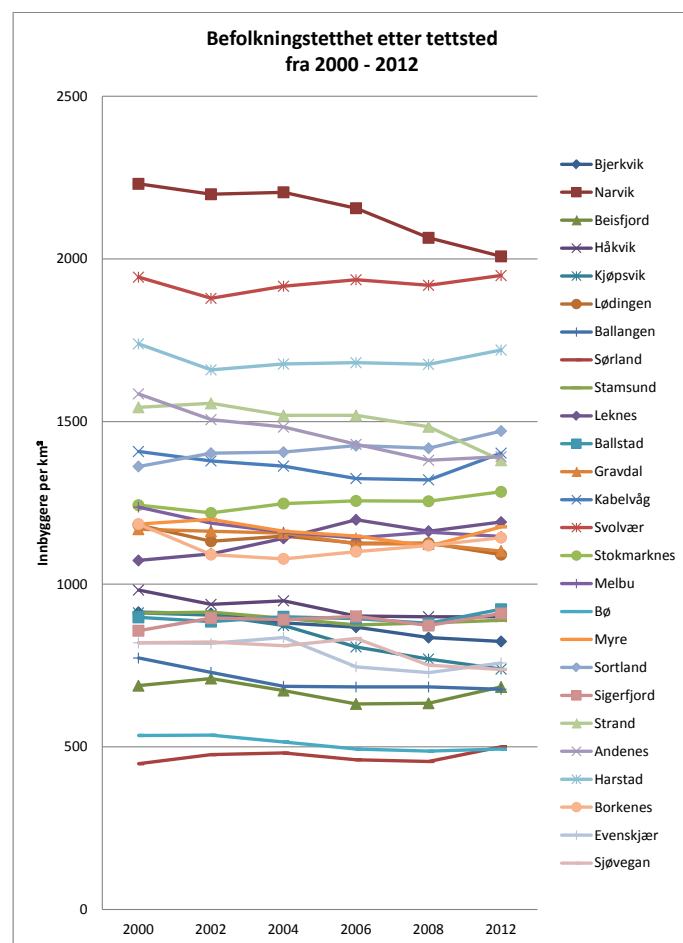
I Ofoten har alle de syv tettstedene hatt en

Figur 13: Befolkningstetthet etter kommune fra 2000-2012

* Mangler data

Talkilde: Statistisk Sentralbyrå

Figur 14: Befolkningstetthet etter tettsted fra 2000-2012

Talkilde: Statistisk Sentralbyrå

minking i befolkningstettheten med til sammen -759 innbyggere per kvadratkilometer (-10 %). I Lofoten har fire av de syv tettstedene hatt en økning i befolkningstettheten og til sammen har de hatt en økning i befolkningstettheten på 106 innbyggere per kvadratkilometer (1 %). Tre av de åtte Vesterålstettstedene har hatt en økning i befolkningstettheten og til sammen har de hatt en minking på -294 innbyggere per kvadratkilometer (-3 %). I Sør-Troms har alle de fire tettstedene hatt en minking i befolkningstettheten og til sammen en minking på -205 innbyggere per kvadratkilometer (-4 %).

Mer detaljer

For hele stor-regionen og de fem største kommunene og tettstedene blir det vist en mer detaljert befolkningsutvikling for perioden 1951 - 2011 og kjønns- og alderssammensetning for 2012.

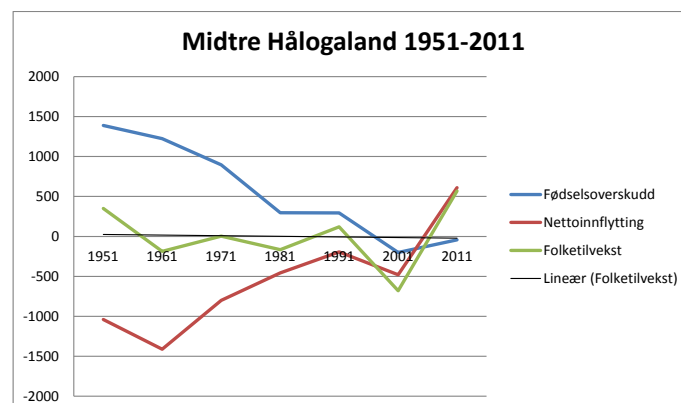
Figurene for de fem største tettstedene viser blant annet at fra 1951 til 1991 har tettstedene hatt en relativt stor utflytting (se vedlegg 2). Dette vises også for stor-regionen i sin helhet hvor det ikke har vært en positiv nettoinnflytting før i 2011 (se figur 15). Mens antall personer som flytter ut av stor-regionen har blitt mindre, har også fødselsoverskuddet blitt mindre. Det ser dermed ut som om man får en endring i stor-regionen hvor det nå er innflyttere som gir den største positive utviklingen til folketallet.

Av de fem største kommunene er det kun Narvik som har en negativ folketilvekst i perioden 1951 - 2011.

For kjønns- og alderssammensetningen i de fem største tettstedene, er det få unormaliteter man kan trekke frem. Narvik har over 300 flere menn enn kvinner i yrkesaktiv alder, noe som er naturlig for en kommune med mange industribedrifter. Det er flere gutter enn jenter i alderen 16-19 år som er bosatt i kommunene i stor-regionen, noe som er en vanlig trend utenom de store norske byene. Det er flere kvinner enn menn over 67 år, henholdsvis 18 og 13 prosent av befolkningen. Kvinner lever generelt lengre enn menn slik at dette er som normalt.

I Midtre Hålogaland er 1/4 av befolkningen under 20 år. 60 prosent er mellom 20 - 66 og 15 prosent er over 67 år gamle. Sortland tettsted skiller seg ut med kun 13 prosent over 67 år, mens Leknes har 17 prosent. Leknes har også 4-5 prosentpoeng ferre i yrkesaktiv alder enn de andre store tettstedene. Bortsett fra dette ligger de fem største tettstedene rundt normalen for stor-regionen.

Det er ingen av de 39 tettstedene i 2012 som utmerker seg med en spesielt høy andel av befolkningen mellom 0-5 år. Derimot er det flere kommuner som har en lav andel i denne alderen. Bjerkvik, Kjøpsvik, Fjelldal, Sandnes, Bø og Reine har alle kun fire prosent av befolkningen mellom null og fem år. Henningsvær, Sandnes og Straume har alle 11 prosent av befolkningen i aldersgruppen 6-12 år. Tre prosentpoeng høyere enn stor-regionen som helhet. Grov har kun fem prosent i denne aldersgruppen. Innen aldersgruppen 13-15 år er det ingen av tettstedene som utmerker seg verken høyt eller lavt. Sjøvegan har den høyeste prosentandelen innenfor aldersgruppen 16-19 år, med 14 prosent. Dette er over dobbelt så mange som normalen for Midtre Hålogaland (6 %). Både Liland og Reine har kun tre prosent i denne aldersgruppen. Røstlandet, Sigerfjord og Kasfjord har alle 64 prosent av befolkningen i aldersgruppen 20-66 år, mens Liland har den laveste andelen med kun 51 prosent. Reine har den høyeste andelen over 67 år, med 26 prosent av befolkningen i tettstedet. Strand har den laveste andelen med bare seks prosent av befolkningen (se vedlegg 3).

Figur 15: Detaljert befolkningsutvikling for Midtre Hålogaland fra 1951-2011

Tallkilde: Statistisk Sentralbyrå

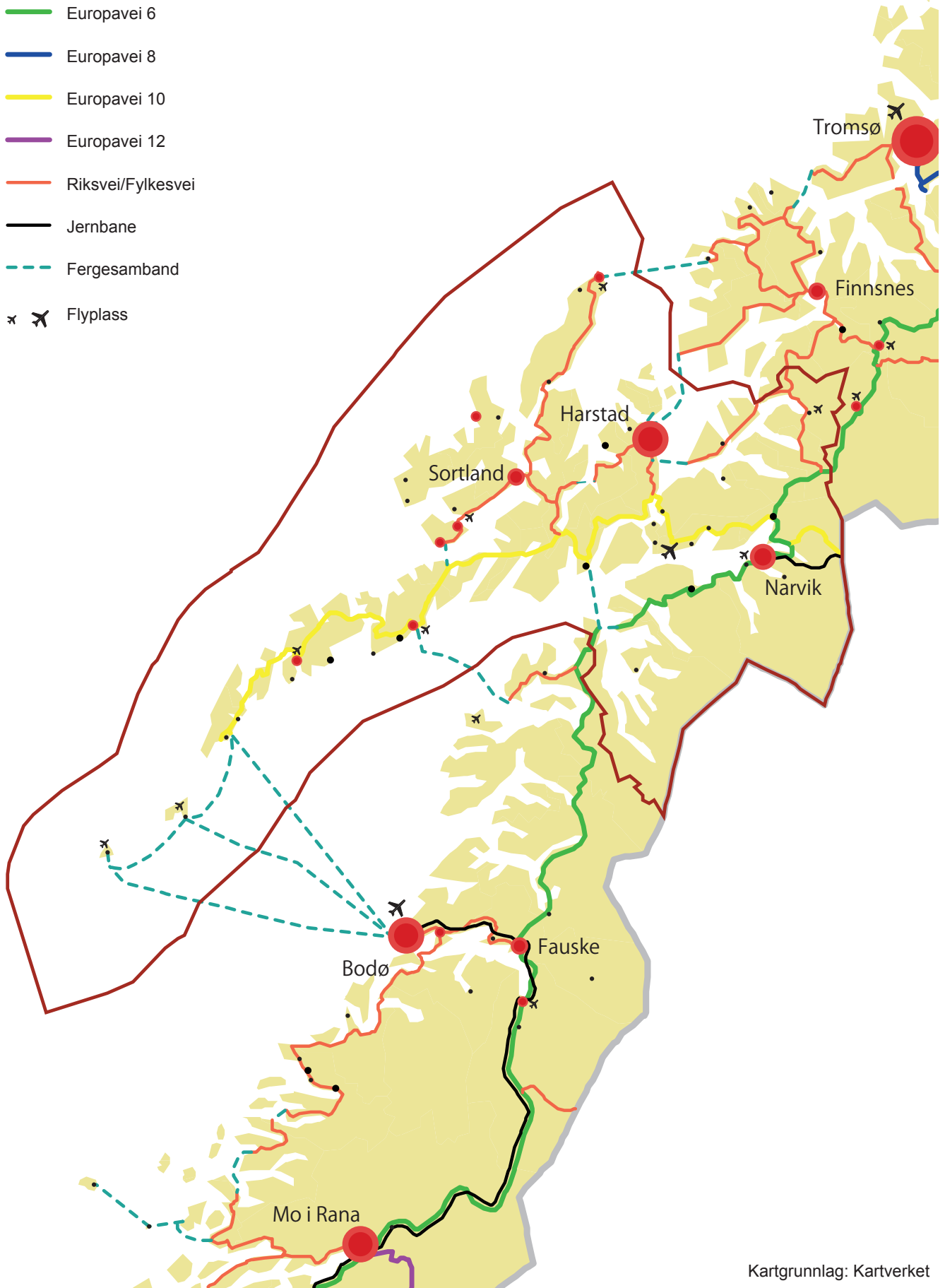
Infrastruktur

Tettstedenes plassering i forhold til hverandre er et resultat av at sjøvegen var hovedferdselsåre og at det var spredt mellom flekkene med dyrkbar mark. Nesten alle tettstedene i regionen har en opprinnelig tilknytning til maritim virksomhet, fra Lofotens mange fiskevær til Harstad som sildeby og senere oljeby og Narvik som utskipssted for malm. Havet har vært og er fortsatt det viktigste næringsgrunnlaget for regionen, men transporten av mennesker og varer har gått over til å hovedsakelig skje på land, langs veiene. Med et landskap hvor høye fjell og dype fjorder dominerer er det en rekke utfordringer med å anlegge veitraseer og annen infrastruktur i storregionen.

På grunn av lange avstander er flytrafikken avgjørende for persontransporten i Nord-Norge og også for Midtre Hålogaland. I tillegg til persontransport er flytrafikken viktig for transport av fersk fisk, turisme og beredskap i forbindelse med olje- og gassutvinning (Departementene 2009; Gjerdåker et al. 2008). Over kortere avstander er det personbil eller buss som gjelder for persontransport. Mesteparten av konteinertransporten til regionen skjer med skip, og Narvik har etablert seg som omlastningssted også for gods gjennom ARE (Arctic Rail Express) og NRE (North Rail Express) nettverket (Samferdselsdepartementet 2012-2013).

Togtrafikk

Nordlandsbanen stopper ved Fauske, sør for storregionen og banen fra Sverige (Ofotbanen) stopper i Narvik (se kart 8). Det har vært planer om å bygge jernbane videre nordover til Tromsø helt siden 1800-tallet. Å binde landet sammen med jernbane var et viktig mål gjennom hele 1900-tallet uten at planene har kommet lengre enn til planleggingsbordet. Før 2. verdenskrig var Nordlandsbanen bygget frem til Mosjøen. Under krigen fikk tyskerne bygget banen fra Mosjøen og opp til Saltfjellet. Det var hele tiden planen at banen skulle videre nordover til Tromsø, via Narvik og med en avstikker til Harstad. Tyskerne startet arbeidet med strekningen mellom Fauske og Narvik (Polarbanen), men denne ble aldri ferdigstilt under krigen og enkelte tunneler og lignende er i dag omgjort til veitraseer med videre. Etter krigen ble strekningen til Fauske fullført og strekningen mellom Fauske og Bodø åpnet i 1962. Etter 2000 har mange lokale politikere og privatpersoner kjempet for at Tromsbanen skal bli en realitet men etter at det ble vedtatt at strekningen skulle utredes i 2009 har det ikke blitt prioritert gjennom statsbudsjettet og Nasjonal transportplan og mye tyder på at det vil bli for dyrt i forhold til samfunnsnytt (Samferdselsdepartementet 2008-2009; Samferdselsdepartementet 2012-2013).

Kart 8: Infrastrukturen i stor-regionen.

Flytrafikk

Det finnes ni flyplasser i Midtre Hålogaland (se kart 8). Fire av disse er i Lofoten. Det er kortbaneflyplasser på Røst, Leknes og Svolvær og en helikopterlandingsplass på Værøy. To av flyplassene er i Vesterålen, én på Stokmarknes og én på Andøya. I Sør-Troms ligger det en flyplass ved Sjøvegan, men denne er kun for sportsflygning. Den største flyplassen i regionen er Harstad/Narvik Lufthavn, Evenes som ligger i Evenes kommune, mellom Harstad og Narvik. I tillegg ligger det en mindre flyplass i Narvik tettsted. Harstad/Narvik Lufthavn, Evenes har per mars 2014, 12 destinasjoner hvor halvparten er charterruter til blant annet Spania. Det går daglige avganger til Oslo, Trondheim, Tromsø, Bodø, og Andenes. Det er Bodø lufthavn som fungerer som nav for luftpersontrafikken i regionen gjennom Widerøes flygninger mellom de ulike flyplassene.

Veitrafikk

E6 går gjennom regionen fra Fauske, via Narvik, og videre nordover til Bardufoss og så videre (se kart 1). Denne er således hovedferdselsåren for veitrafikken, nordover og sørover. E10 kommer fra Sverige og møter E6 nord for Narvik for så å fortsette i vestover helt til Å i Lofoten. E10 er hovedveien øst- og vestover. Årsdøgntrafikken mellom tettstedene ligger mellom 1700-5000 kjøretøy, mens inne i de største tettstedene kan den komme over 10000 (Statens Vegvesen 2014). E10 fra Fiskebøl til Raftsundet er registrert som Nasjonal Turistveg, er tilrettelagt for syklistene og har mange avkjørsler og rasteplasser. Veinettet i regionen har relativt lav kapasitet og flere steder også lav standard.

Det jobbes kontinuerlig med å forbedre veiene i regionen. I 2007 ble Lofoten tilknyttet fastlandet med bruer og tunneller (Lofast). E10 ble dermed flyttet fra å gå innom Sortland og Vesterålen til å gå direkte fra Ofoten til Lofoten. En rapport (Gjerdåker et al. 2008) gjort året etter åpningen viser at den nye veistrekningen har ført til både positive og negative konsekvenser for næringslivet, reiselivet

og flytrafikken. Avstanden fra Lofoten til Harstad/Narvik lufthavn, Evenes har blitt betydelig kortere, med kun to og en halv time i stedet for fire timer. Fergetilbudet mellom Svolvær-Skutvik er blitt kraftig redusert grunnet åpningen av Lofast. Fra 10 daglige avganger til kun en i sommerhalvåret og fra tre daglige avganger til en i vinterhalvåret. Fergesambandet mellom Fiskebøl-Melbu har fått redusert fergetilbudet i sommerhalvåret fra 21 daglige avganger til 12 etter Lofast, mens avgangene i vinterhalvåret har holdt samme frekvens. Moskenes-Bodø sambandet har beholdt samme frekvens og kapasitet som før Lofast. Fergesambandet Lødingen-Bognes har økt frekvensen og kapasiteten i sommerhalvåret fra 12 daglige avganger til 16 og i vinterhalvåret fra 7 til 11 daglige avganger. Kapasiteten har med det blitt doblet. Omfanget av biltrafikk til/fra Lofoten er økt med 46 prosent januar-august 2008 sammenlignet med samme periode i 2007 (Gjerdåker et al. 2008).

For næringslivet er det de som får varer levert fra Narvik, Harstad og Tromsø som har størst nytte av Lofast. Godstransport som skal sørover eller kommer fra sør berøres i liten grad av Lofast. De er avhengige av Svolvær-Skutvik sambandet. Det er ingen tverrforbindelse mellom Vesterålen og Lofoten når det gjelder godstransport. Godset kjøres ut til de enkelte regioner fra sentrale lagre, og ikke mellom de to regionene. Lofast oppleves som positivt for godstransport siden det gir økt pålitelighet og frihet, ettersom man slipper å være avhengig av en fergetransport som er utsatt for mange utsettelse og innstillinger (Gjerdåker et al. 2008).

Ny broovergang fra Narvik til Øyjord (Hålogalandsbrua) vil korte reisetiden fra Narvik til Evenes med 20 minutter. Broen åpner i 2016. Flyplassen i Narvik vil legges ned når broen åpner, og senest i 2017 (Samferdselsdepartementet 2012-2013).

Strekningen mellom Tjelsundbrua og Gullesfjorden, hvor Lofast starter, planlegges forbedret med nye tunneller og utbedringer av eksisterende veitrasé. Oppstart for dette er tidligst i 2018 i følge NTP 2014 - 2023.

Sjøtrafikk

Narvik styrker sin posisjon som utskipshavn og knutepunkt for logistikk. Narvik havn ser på muligheter for å etablere en regional nærskipfartslinje fra Narvik, grunnet økt transportbehov til Lofoten og Vesterålen. På lengre sikt vil dette nettverket også kunne gå til både Tromsø og Bodø (Becker 2014). Bortsett fra Narvik ligger de største havnene i Harstad og Svolvær. Begge disse er flerbrukshavner og har planer om utvidelser, blant annet for cruiseturisme og olje og gass.

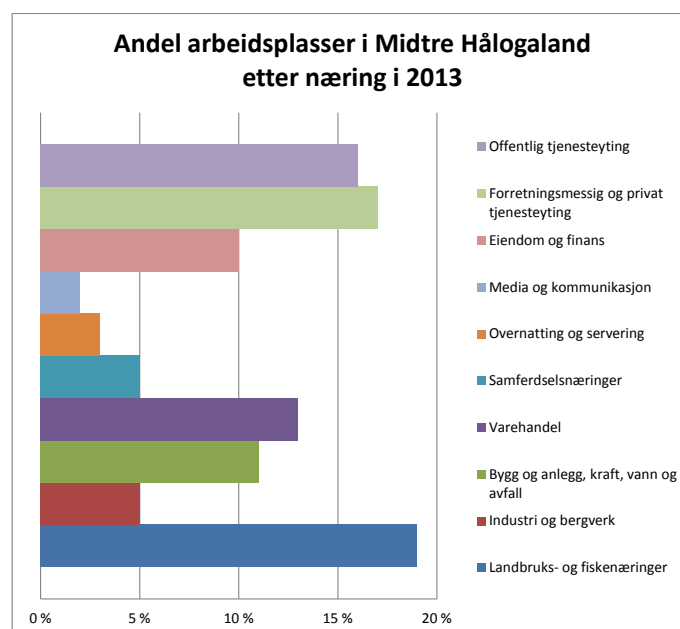
Det er 15 ferger i trafikk i regionen, åtte hurtigbåter og hurtigruten har anløpshavner på seks forskjellige steder.

Bilde 1: Narvik havn ca. 2010.
Kilde: regjeringen.no

Næringsliv

Per 2013 var det registrert nesten 12000 bedrifter i Midtre Hålogaland. Kun 43 av disse hadde over 100 ansatte, og hele 6600 (55 %) hadde ingen ansatte. De største bedriftene med over 250 ansatte finner man i kommunene: Narvik (3), Harstad (3), Hadsel (1) og Andøy (1). SSB deler bedriftene inn i 100 forskjellige næringsvariabler. Disse er igjen inndelt i ti ulike kategorier (se figur 16). Næringslivet i Midtre Hålogaland har hovedsakelig vært og er tildels fortsatt tilknyttet fiske og maritim virksomhet. Den største næringskategorien er landbruks- og fiskerier. Nesten 20 prosent av de registrerte bedriftene i stor-regionen ligger under denne kategorien. Forretningsmessig og privat tjenesteyting, samt offentlig tjenesteyting er også store med henholdsvis 17 og 16 prosent av totalen (se figur 16).

Figur 16: Antall arbeidsplasser etter næring 2013.
Tallkilde: Statistisk sentralbyrå

Narvik kommune har mellom 2009 og 2014 fått totalt 39 flere virksomheter (se tabell 1). De fleste nyetableringer har vært innen næringer som går under kategorien *oppføring av bygninger* og innen *omsetning og drift av fast eiendom*. Narvik hadde i 2010 106 virksomheter innen *informasjonstjenester*, mens i 2014 var dette tallet redusert til kun fire. *Tjenester tilknyttet informasjonsteknologi* har blitt halvert i perioden 2009-2014.

Vestvågøy har fått totalt 95 flere virksomheter. Mange av de nye etableringene er innen *oppføring av bygninger* og *helsetjenester*.

Vågan har i perioden fått 72 flere virksomheter. Det store flertallet av disse er innen næringer som har med bygging av bygninger og *omsetning og drift av eiendommer*. Det har også blitt dobbelt så mange virksomheter innen *kunstnerisk virksomhet og underholdningsvirksomhet* (fra 20 til 41).

Harstad har fått 132 flere virksomheter fra 2009 til 2014. Flere av disse er innenfor *helsetjenester, omsetning og drift av fast eiendom* og *kunstnerisk virksomhet og underholdningsvirksomhet*.

Sortland kommune har hatt en økning på 45

virksomheter. Nyetableringer innen *omsetning og drift av fast eiendom* står for halvparten av økningen.

Totalt for Midtre Hålogaland har det blitt etablert 460 flere virksomheter i perioden 2009 - 2014. Det har blitt hele 209 flere virksomheter innen *omsetning og drift av fast eiendom* (en økning på 21 prosent). I tillegg har det vært en sterk vekst innen næringer i kategoriene *oppføring av bygninger og spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet*. Den andre største økningen av virksomheter har kommet innen *helsetjenester*. Det er 134 nyetableringer innen denne kategorien, noe som tilsvarer en økning på 23 prosent. Den tredje største økningen er innenfor *kunstnerisk virksomhet og underholdningsvirksomhet*, med 97 nyetableringer som tilsvarer en økning på 70 prosent fra 2009. Den største nedgangen finner man i næringer innen handel. *Detaljhandel, unntatt salg av motorvogner* har i perioden fått 74 færre virksomheter og *agentur- og engroshandel, unntatt motorvogner* har fått 47 færre virksomheter, tilsvarende henholdsvis syv og 13 prosent. *Jordbruk og tjenester tilknyttet jordbruk, jakt og viltstell* har hatt en nedgang på 66 virksomheter (-6 %). Den største prosentvise veksten av virksomheter finner man innen næringen *produksjon av datamaskiner og elektroniske og optiske produkter*. Veksten har vært på 300 prosent, med en økning fra én bedrift i 2009 til fire i 2014. Den største prosentvise nedgangen av virksomheter er innen næringene *produksjon av lær og lærvarer*

og *lønnet arbeid i private husholdninger*. Begge har hatt en prosentvis nedgang på 100 prosent, fra én virksomhet til null. (For flere detaljer se vedlegg X)

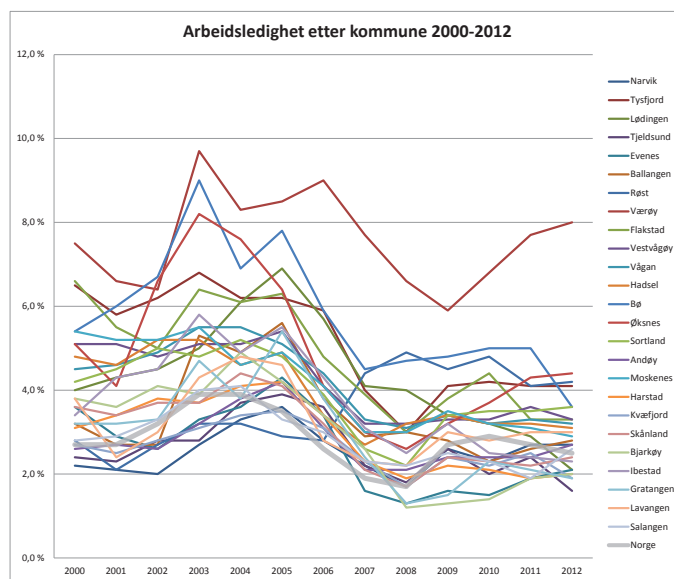
Arbeidsledighet

20 av de 25 kommunene i Midtre Hålogaland ligger over landsgjennomsnittet for arbeidsledighet for perioden 2000-2012, som er på 2,8 prosent (se figur 17). Verst er Værøy med hele 7,6 prosent arbeidsledige. Narvik har i perioden hatt minst arbeidsledighet med 2,5 prosent. To andre Ofotenkommuner har også hatt under landsgjennomsnittet med 2,6 prosent, henholdsvis Tjeldsund og Evenes. Man kan tydelig se et skifte mellom 2000 - 2005 og 2008 - 2012. I perioden 2000 - 2005 lå arbeidsledigheten i de fleste kommuner i stor-regionen på mellom 3 og 6 prosent, mens i perioden 2008 - 2012 lå arbeidsledigheten på mellom 1 og 4 prosent. Røst har hatt en økning i arbeidsledigheten i perioden 2000 - 2012 på 1,4 prosentpoeng mens de fleste andre kommunene i stor-regionen har hatt en nedgang. Selv om Narvik har det laveste gjennomsnittstallet har kommunen fått en større andel arbeidsledige i perioden med 0,5 prosentpoeng. Værøy har også hatt en økning på 0,5 prosentpoeng. Flakstad er den kommunen som har hatt størst prosentvis nedgang med 3,3 prosentpoeng fra 2000 til 2012, fra 6,6 til 3,3 prosent.

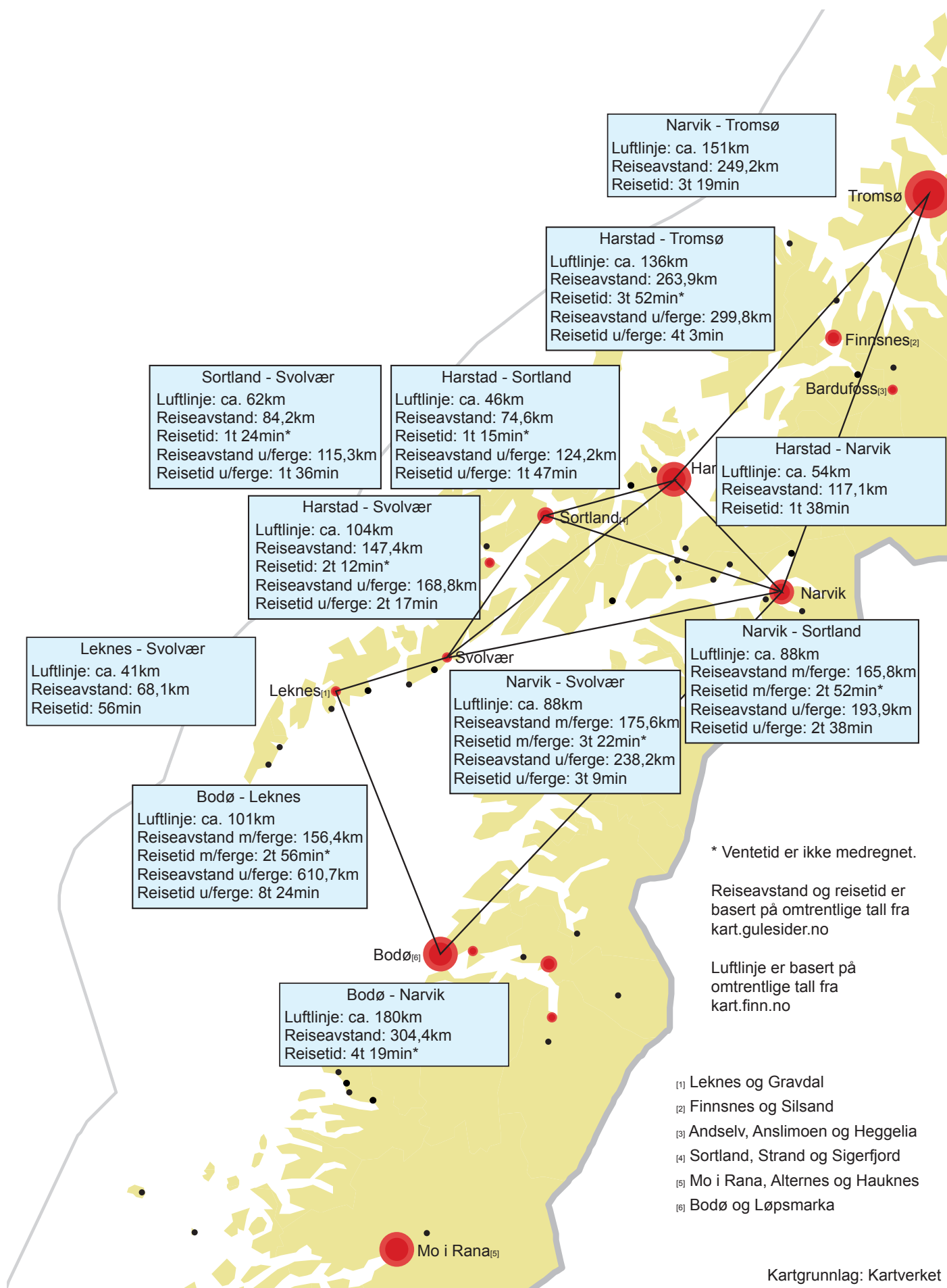
Kommune	2009	2014	Endring
Narvik	1434	1473	+39
Hamarøy	183	204	+21
Tysfjord	158	163	+5
Lødingen	265	255	-10
Tjeldsund	110	115	+5
Evenes	150	149	-1
Ballangen	200	211	+11
Røst	125	124	-1
Værøy	139	149	+10
Flakstad	245	242	-3
Vestvågøy	1182	1277	+95
Vågan	1086	1158	+72
Hadsele	662	628	-34
Bø	322	320	-2
Øksnes	501	521	+20
Sortland	1026	1071	+45
Andøy	506	534	+28
Moskenes	205	218	+13
Harstad	1949*	2081	+132
Kvæfjord	256	253	-3
Skånland	260	257	-3
Ibestad	159	165	+6
Gratangen	124	149	+25
Lavangen	103	90	-13
Salangen	216	219	+3

* Bjarkøy kommune er regnet sammen med Harstad kommune

Tabell 1: Virksomheter i kommunene 2009-2014. Tallkilde: SSB

Figur 17: Arbeidsledighet etter kommune. Tallkilde: Statistisk Sentralbyrå

Kart 9: Reiseavstander mellom utvalgte tettsteder i stor-regionen.

Avstander og pendling

Det er store avstander mellom de største tettstedene i stor-regionen og til de nærmeste landsdelssentrene (se kart 9). Det er dermed ikke veldig attraktivt å bo utenfor den kommunen man arbeider i. Buss er det eneste kollektivtilbudet på land. Tilbudet er mindre fleksibelt og mindre effektivt enn å kjøre selv med bil. Privatbilismen er derfor det mest benyttede fremkomstmiddelet for jobbreiser i Midtre Hålogaland.

Pendlingsdata fra SSB for perioden 2000 til 2012, for de seks største kommunene, viser for eksempel at 11 prosent av de sysselsatte i Harstad kommune bodde utenfor kommunen. Harstad hadde nesten 30 prosent flere innpendlere enn utpendlere og den største pendlingen skjedde mellom Kvæfjord og Harstad, hvor over 300 personer pendlet fra Harstad til Kvæfjord og nesten 400 fra Kvæfjord til Harstad. Det var også mange som bodde i Skånland kommune men som pendlet til Harstad. Pendlingen var forholdsvis høy mellom Harstad og Tromsø, med over 100 personer til Harstad og over 200 fra kommunen (se kart 10).

Åtte prosent av de sysselsatte i Narvik kommune pendlet inn til kommunen for å arbeide. Narvik hadde litt over 40 prosent flere innpendlere enn utpendlere i denne perioden. Den største innpendlingen kom fra nabokommunen Ballangen med over 230 personer. Pendlingen til Tromsø og Harstad var også forholdsvis stor. Til Harstad fra Narvik pendlet nesten 100 personer og fra Harstad til Narvik pendlet litt over 60 personer. Til og fra Tromsø var tallet på litt over 100 personer, begge veier (se kart 11).

For de to Lofotkommunene, Vestvågøy og Vågan, var det seks prosent av de sysselsatte i Vestvågøy kommune som pendlet inn til kommunen, og tilsvarende syv prosent for Vågan. Det er generelt lite pendling i disse kommunene siden reiseavstanden til de andre regionene er for lang. Det var over 50 prosent flere som pendlet ut av Vestvågøy kommune enn inn til den i 12-års perioden. Vågan hadde over 30 prosent flere utpendlere enn innpendlere.

Vestvågøy hadde en høy utpendling til Bodø med over 120 personer, mens kun 15 personer pendlet fra Bodø til Vestvågøy. Den største pendlingsstrømmen skjedde mellom disse to kommunene hvor litt over 100 personer pendlet hver vei (se kart 12 og 13).

For de to Vesterålskommunene, Sortland og Hadsel, skjedde den største pendlingsstrømmen mellom disse to kommunene. Nesten 240 personer pendlet fra Sortland til Hadsel og nesten 330 fra Hadsel til Sortland. Nesten 20 prosent av de sysselsatte i Sortland kommune var bosatte utenfor kommunen, og hadde over 30 prosent flere innpendlere enn utpendlere. For Hadsel kommune var 13 prosent av de sysselsatte, bosatte utenfor kommunen. Hadsel hadde 25 prosent flere utpendlere enn innpendlere i perioden fra 2000 til 2012 (se kart 14 og 15).

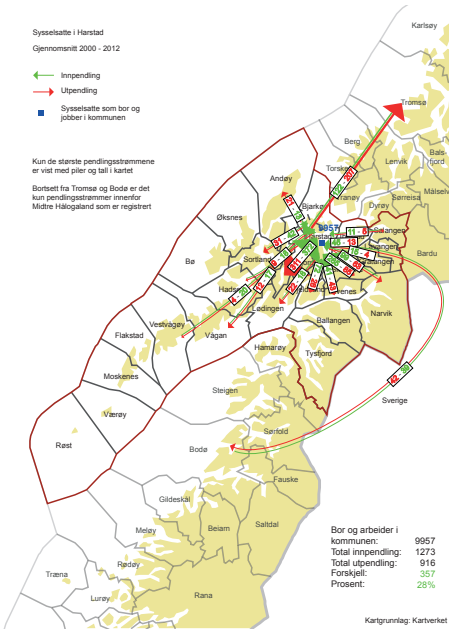
Pendlere er personer som arbeider i en annen kommune enn der de bor.

Utpendlere fra en kommune er personer som bor i kommunen og arbeider i en annen kommune.

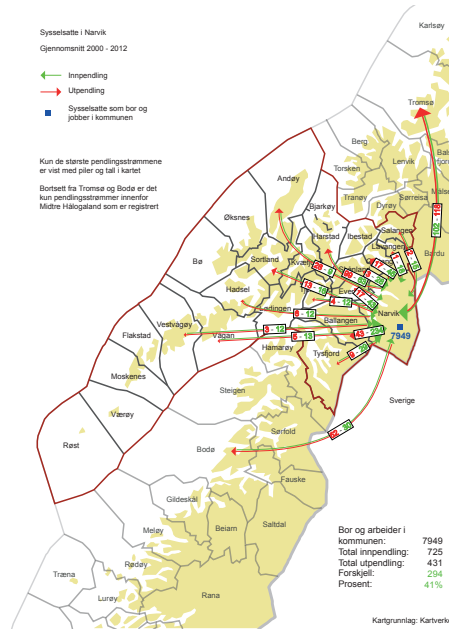
Innpendlere til en kommune er personer som arbeider i kommunen og bor i en annen kommune.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

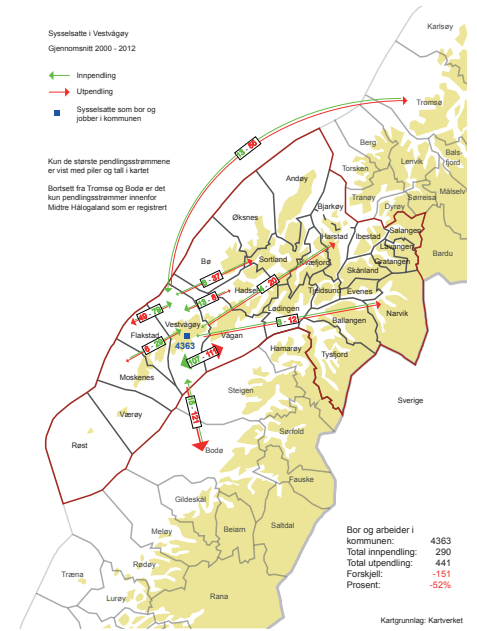

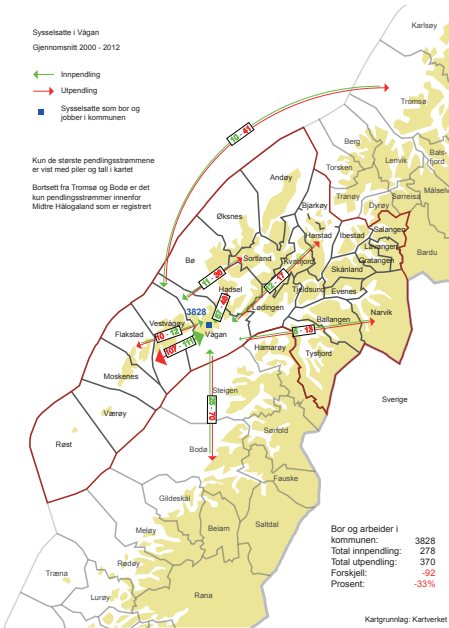
Kart 10: Pendling Harstad 2000-2012.
Tallkilde: SSB

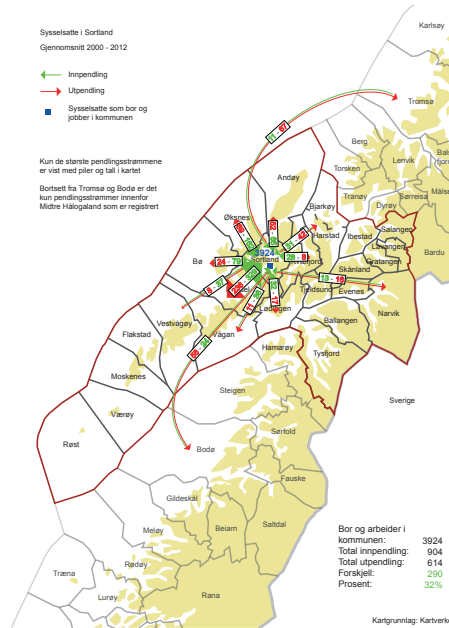
Kart 11: Pendling Narvik 2000-2012.
Tallkilde: SSB

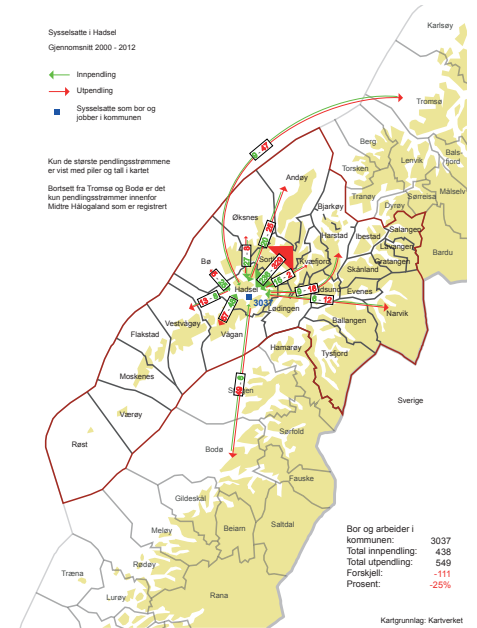
Kart 12: Pendling Vestvågøy 2000-2012.
Tallkilde: SSB

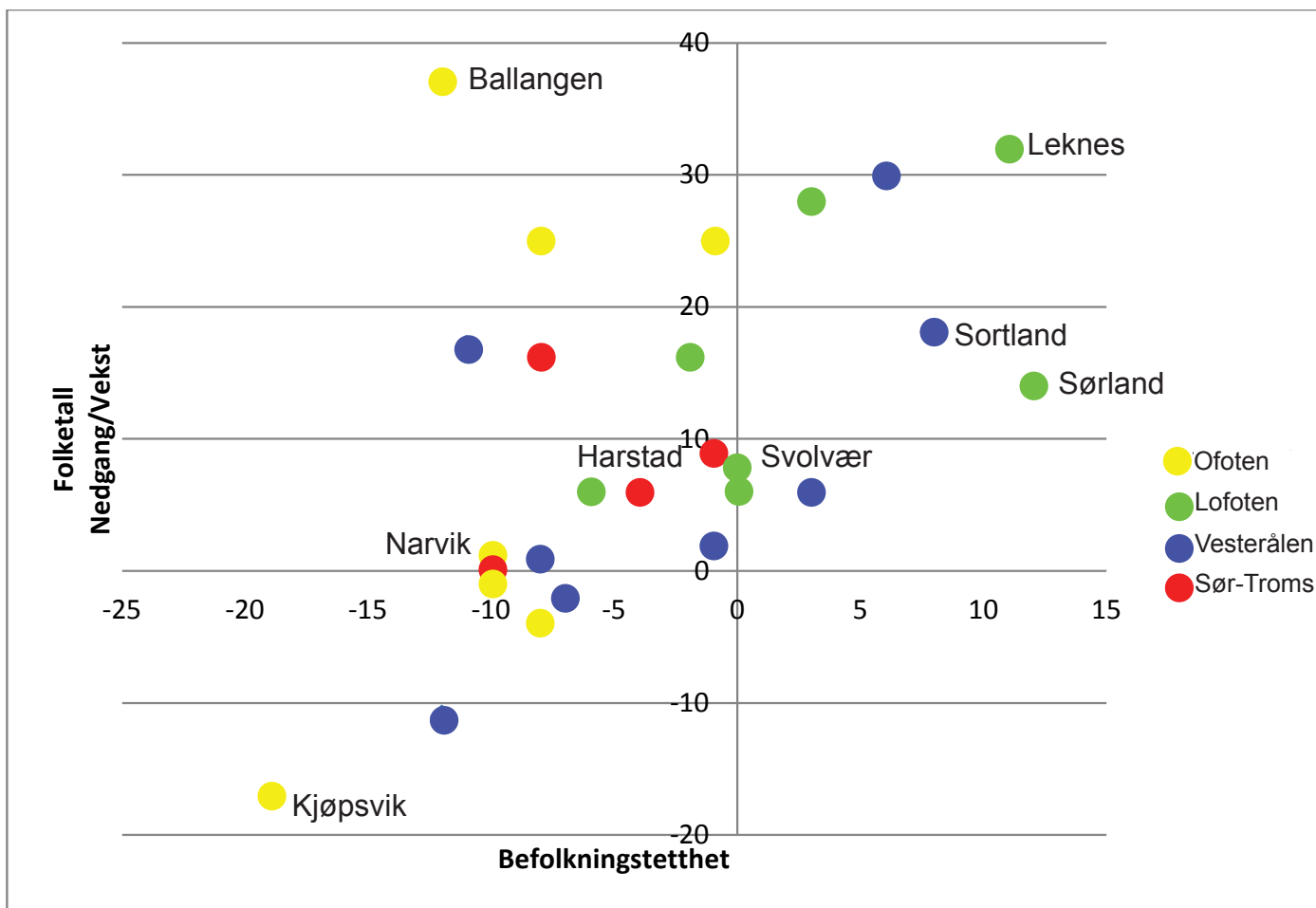
Kart 13: Pendling Vågan 2000-2012.
Tallkilde: SSB

Kart 14: Pendling Sortland 2000-2012.
Tallkilde: SSB

Kart 15: Pendling Hadsel 2000-2012.
Tallkilde: SSB

Figur 18: Tettstedene i Midtre Hålogaland etter utviklingen i folketall og befolkningstetthet i prosent. For perioden 2000 - 2012. Tallkilde: Statistisk Sentralbyrå

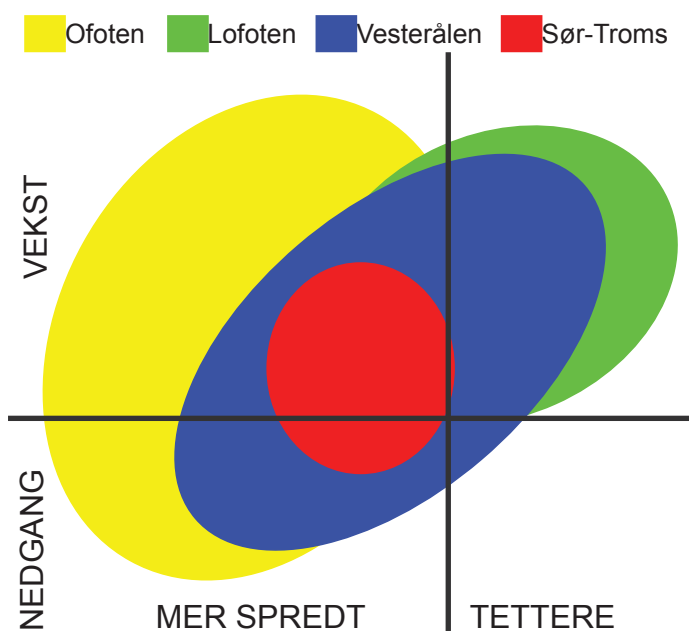
Tettstedsanalyse

Fra 2000-2012 har seks av de 26 tettstedene i Midtre Hålogaland økt i befolkningstetthet, to har holdt samme nivå, mens 18 har hatt en nedgang. Fem av tettstedene har hatt en nedgang i innbyggertallet og befolkningen har blitt mer spredt. Størst prosentvis vekst er det Ballangen som har hatt (37 %) og Kjøpsvik har hatt størst nedgang i innbyggertallet (-17 %) og har i tillegg blitt mest spredt (-19 %). Sørland er det tettstedet som har hatt størst vekst i befolkningstettheten (12 %). Av de fem største tettstedene har alle hatt vekst i innbyggertall, men både Narvik og Harstad har hatt nedgang i befolkningstettheten i tolvårsperioden med henholdsvis -10 og -1 prosent. Leknes har hatt sterk vekst både i innbyggertall (32 %) og befolkningstetthet (11 %) (se figur 18).

Ser man på tettstedene ut i fra hvilken region de ligger i kan man klart se at Lofoten er den regionen

som har hatt størst vekst og fått flest innbyggere per kvadratkilometer. Lofoten er den eneste regionen i Midtre Hålogaland som har blitt tettere befolket i denne perioden, med 18 prosent. Ofoten har blitt mer spredt med hele 68 prosent, mens Vesterålen og Sør-Troms har begge en nedgang i befolkningstettheten på litt over 20 prosent. Veksten i innbyggertall har vært størst i Lofoten med til sammen 110 prosent og et gjennomsnitt på 16 prosent fordelt på de syv tettstedene. Ofoten har hatt en økning på til sammen 66 prosent og et gjennomsnitt på ni prosent fordelt på syv tettsteder. Vesterålen har hatt en økning på til sammen 61 prosent og et gjennomsnitt på åtte prosent fordelt på åtte tettsteder. Sør-Troms har hatt en økning på til sammen 31 prosent og et gjennomsnitt på åtte prosent fordelt på fire tettsteder (se figur 18 og 19).

I perioden 2000 - 2012 har den største veksten og urbaniseringen skjedd i tettstedene i Lofoten. Leknes har i perioden vokst med 32 prosent mens Svolvær

Figur 19: Regionene i Midtre Hålogaland etter utviklingen i folketall og befolkningstetthet i prosent. For perioden 2000 - 2012. Tallkilde: Statistisk Sentralbyrå

(-1 %). Dette skyldes nok at det har vært en større utbygging av eneboligområdene rundt enn av høyhus i sentrum av byen.

Narvik i Ofoten har kun hatt en vekst på en prosent og har samtidig blitt mer spredt (-10 %). Narvik virker ikke å ha klart å snu stagneringen i innbyggertallet. Det er Ballangen, Beisfjord og Håkvik som gjør at Ofoten har hatt en vekst i perioden. At disse tettstedene har vekst i innbyggertallet men en nedgang i befolkningstettheten, kan nok skyldes at tettstedene er små og at nybygg dermed hovedsakelig er eneboliger.

kun har vokst med åtte prosent. Svolvær har fortsatt nesten dobbelt så mange innbyggeres som Leknes, men om man regner med Gravdal som en integrert del av Leknes, har disse to til sammen flere innbyggere enn Svolvær. Det er også flere innbyggere i Vestvågøy kommune enn det er i Vågan kommune. Således er det ikke usannsynlig at rollen som regionens hovedstad kan stå i fare for Svolvær om trenden fortsetter.

I Vesterålen fortsetter Sortland sin vekst og gir i tillegg mulighet for de nærliggende tettstedene Strand og Sigerfjord til å vokse. Etter at Sortlandsbrua åpnet i 1975 har Sortland kunnet spre seg over til den andre siden av sundet og således har Strand oppstått som et boligområde tilknyttet Sortland. Bebyggelsen er hovedsakelig eneboliger og dermed vil en vekst her gi en minking av befolkningstettheten. Sigerfjord var et gammelt tettsted på Hinnøya sørøst for Sortland. Tettstedet har lenge hatt en nedgang i befolkningen, men med Sortlands vekst har det blomstret nytt liv i Sigerfjord som hadde nesten 800 innbyggere i 2012 og en vekst på 30 prosent i tolvårsperioden. Sigerfjord ligger kun 10 km fra Sortland slik at det er flere som bosetter seg i Sigerfjord og pendler til arbeid på Sortland.

I Sør-Troms har Harstad hatt en vekst på ni prosent i innbyggertall i perioden, men har blitt litt mer spredt

---

DEL 3

Utviklingen av Midtre Hålogaland og styringen av denne utviklingen

Sentralstedsteorien

Rangeringen i sentralstedsteorien er som kjent gjort på 1930-tallet. Den er laget på grunnlag fra de sørlige deler av Tyskland og beregnet på europeiske stor-regioner. Får å benytte noe av dette på norske forhold er man nødt til å gjøre en modernisering av kriteriene, en nedskalering i forhold til innbyggertall og en modifisering av godene som det funksjonelle tettstedet skal ha. Kriteriene er laget etter norske forhold og ikke spesielt for Midtre Hålogaland. Sentralstedsteorien brukes her som en optimal inndeling av ulike tettsteder i en region.

Kriterier

Landsdelsenter (P)

Ett tettsted med høy grad av individuell betydning og et innbyggertall over 50000 innbyggere. Flere funksjoner med et stort omland innenfor helse, utdanning, tjenesteyting, transport og handel. Offentlige funksjoner som landsdelsdekkende sykehus, universitet/høyskole og fylkeskontorer. Rekkevidde på rundt 135 km.

Regionsenter (G)

Ett tettsted med rundt 25000 innbyggere. Flere regionale funksjoner innenfor helse, utdanning, tjenesteyting, transport og handel. Offentlige funksjoner som regionale sykehus, videregående skole, og regionskontorer. Rekkevidde på rundt 80 km.

Kommunesenter (B)

Ett tettsted med rundt 10000 innbyggere. Flere kommunale funksjoner innenfor helse, utdanning, tjenesteyting, transport og handel. Offentlige funksjoner som ungdomsskole/barneskole og rådhus mv. Rekkevidde på rundt 45 km.

Sentralt tettsted (K)

Ett tettsted med rundt 5000 innbyggere. Har omlandsfunksjoner innenfor helse, utdanning, tjenesteyting, transport og handel. Offentlige funksjoner som ungdomsskole, barneskole, noen kommunale tjenester. Er kommunesenter hvis ikke kommunen har større tettsteder. Rekkevidde på rundt 25 km.

Tettsted (A)

Ett tettsted med rundt 1000 innbyggere. Har noen omlandsfunksjoner innenfor tjenesteyting, transport og handel. Noen kommunale tjenester slike som ungdomsskole, barneskole og barnehage. Er kommunesenter hvis ikke kommunen har større tettsteder. Rekkevidde på rundt 15 km.

Marked (M)

Ett sted med rundt 500 innbyggere. Har få omlandsfunksjoner innenfor tjenesteyting, transport og handel. Få kommunale tjenester slike som barneskole og barnehage. Er kommunesenter hvis ikke kommunen har større tettsteder. Rekkevidde på rundt 10 km.

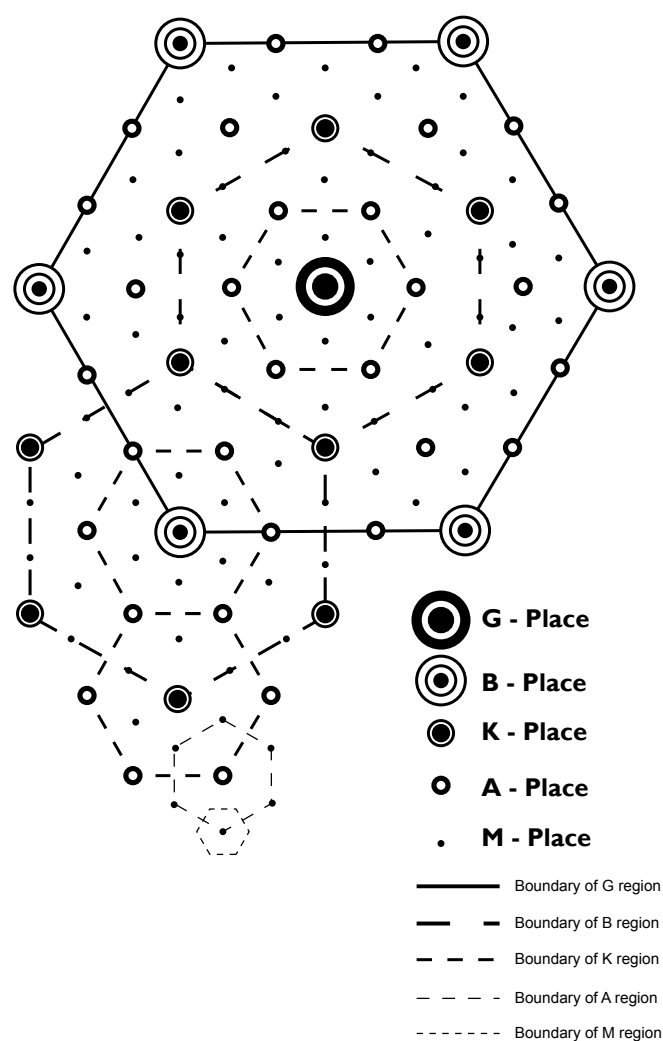
Mellomsteder (H)

Et sted med rundt 200 innbyggere. Har noen lokale funksjoner innenfor tjenesteyting og handel. Få kommunale tjenester slike som barneskole og barnehage.

Når man har gitt tettstedene i og rundt Midtre Hålogaland roller i tettstedshierarkiet er det ut fra disse kriteriene ikke helt lett å kjenne seg igjen i Christallers sentralstedsteori (se kart 16 og figur 1).

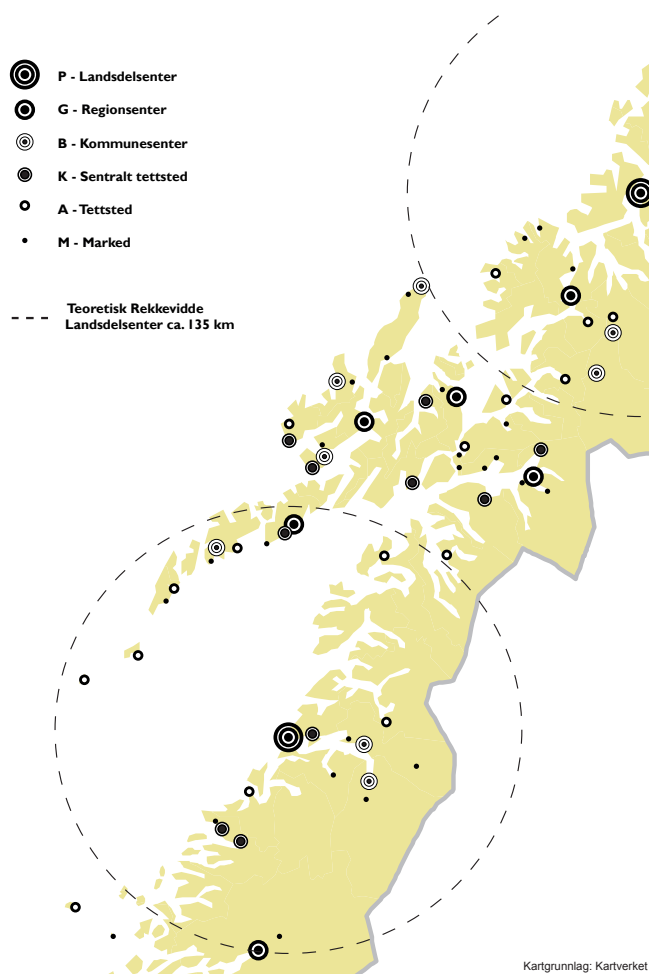
Tettstedene fra Mo i Rana i sør til Tromsø i nord virker alle å ha de funksjoner som oppfyller kravet til plassen over, men hvor de ikke oppfyller folketallkravet. I praksis har altså tettstedene den funksjonen som skulle tilsvare flere innbyggere ut i fra sentralstedsteorien. Dette går igjen stort sett gjennom hele hierarkiet. For eksempel fungerer Sortland, Narvik og Svolvær i praksis som regionsentrum for sine regioner i

Midtre Hålogaland, med de funksjoner som skal til, men har ikke det innbyggertallet som er forventet for å ha slike funksjoner. Leknes, Stokmarknes, Myre og Andenes er alle kommunesenter i sine kommuner og innehar dermed de funksjoner som kreves for å være kommunesenter, men ingen av disse tettstedene er i nærheten av å ha 10000 innbyggere. Det kan diskuteres om det i dette tilfellet hadde vært bedre å justere ned kriteriet for innbyggertall. I oppgaven er ikke dette gjort fordi om man sammenligner regioner som Midtre Hålogaland med større byregioner vil kriteriene vise forskjellen på en perifer region og en sentral byregion. Tettsteder i perifere regioner vil alltid ha flere goder/funksjoner enn hva innbyggertallet egentlig skulle tilsi. Rett og slett fordi det ikke finnes andre alternativer. De små kommunene har de samme krav som de store kommunene og må tilby befolkningen de samme tjenestene innen sosial infrastruktur mv. Selv om antallet skoleelever i en

Figur 1: Hvordan tettstedene henger sammen gjennom markedsprinsippet.

Figuren er en reproduksjon av den som er tegnet i boken.

Kart 16: Tettstedshierarkiet i Midtre Hålogaland etter markedsprinsippet fra sentralstedsteorien

Kartgrunnlag: Kartverket

bydel i en stor by ikke var høyt nok til å etablere en skole i bydelen, er mindre tettsteder nødt til å gjøre det for å beholde kommunens innbyggere. Dette er et av de områdene som virkelig taler for at flere av kommunene i Norge er for små i forhold til de krav som stilles.

Landsdelssentrene Tromsø og Bodø ligger over 300 km fra hverandre. Det vil si at det er et gap mellom disse to hvor dette området ikke blir dekket av noe landsdelssentrum. Det nærmeste man kommer er Harstad med sine 20000 innbyggere og flere regionale funksjoner. Men det er på langt nær noe landsdelsenter per i dag. Tettstedene Svolvær, Sortland, Harstad og Narvik danner fire av seks regionsentre i heksagonen man kjenner igjen fra sentralstedsteorien. At det i praksis ikke alltid formes en hel heksagon er å forvente med tanke på topografi og andre hindringer. Det mangler allikevel et landsdelsenter i midten av disse. Lødingen ligger der men har verken innbyggertallet eller funksjonene for å kunne være noe sentralt sted for landsdelen. Det er naturlig å spørre seg hvorfor Lødingen ikke har blitt større siden beliggenheten både geografisk og i følge sentralstedsteorien ligger til rette for det. Lødingen kommune nådde sin topp i innbyggertall i 1960, med 4060 innbyggere, og har siden den gang hatt en jevn og svak nedgang frem mot dagens innbyggertall på 2250 (SSB 2014). Mye lå til rette for at tettstedet kunne vokse utover 1900-tallet, med gode havneforbindelser og telegrafens etablering like før århundret startet. Folketallet i regionen økte med over 100000 fra 1800 til 1945, men kun to prosent av disse kom i Lødingen. Selv om en økning i folketallet på 2000 innbyggere betød mye for utviklingen av tettstedet, var tettstedet allerede på starten av 1900-tallet for lite til å kunne tiltrekke seg nye innbyggere. De fleste tilflyttere til regionen valgte heller å bosette seg i de større tettstedene slike som Narvik og Harstad hvor det var et større tilbud og etterspørsel etter arbeidere. Sortland ligger ca. 150 km fra både Tromsø og Bodø i luftlinje. Sortland ligger geografisk godt plassert til å kunne være et senter for Lofoten, Vesterålen og Sør-Troms, men i mindre grad Ofoten. Harstad er det største tettstedet men forholder seg i liten grad til Vesterålen og

Lofoten.

At det ikke finnes ett landsdelsenter som tettstedene i regionen naturlig kan graviteres mot har hatt mye å si for utviklingen av regionen opp i gjennom 1900-tallet og 2000-tallet. Dette vises også ved at regionene ikke har en sterk felles identitet, men oppfattes som selvstendige regioner. Man betegner sjeldent Midtre Hålogaland som én region, men man snakker om regionene Lofoten, Vesterålen, Sør-Troms og Ofoten innenfor Midtre Hålogaland.

Grunnet skjevfordelingen mellom innbyggertall og tjenestene og funksjonene som tettstedene har er kommunesentrene spredt rundt og det virker ikke som det er noe regelmessighet i dette mønsteret. Avstanden mellom regionsentrene og kommunesentrene i Midtre Hålogaland er allikevel noe konsekvent. Sentralstedsteorien har en veldig tett og jevn fordeling av de ulike tettstedene. Teorien er laget på grunnlag av det sørtyske slettelandskapet hvor det eneste som skiller tettstedene er jordbruksland, skoger og noen elver. For Midtre Hålogaland er skillene høye fjell, dype fjorder og hav. Topografien legger store begrensninger for hvor sammenkoblet tettstedene og regionene kan være med hverandre og infrastrukturen er ensartet med få valgmuligheter.

Utviklingen av Midtre Hålogaland

Midtre Hålogaland ligger i gapet mellom Tromsø og Bodø, og er splittet mellom Nordland og Troms fylke. Regionen har en sterk tilknytning som region i Nord-Norge, men er i liten grad knyttet til fylkene eller landsdelsentrene. At regionen ikke har hatt noen maktsentre som graviterer innbyggere, funksjoner, goder osv. til seg har ført til at det har blitt flere regionale sentre som konkurrerer om sin plass i regionen. Dette har gjort at sentraliseringen har vært langsom og at utviklingen av de sentrale tettstedene har gått tregere enn i andre regioner. Tromsø er for eksempel helt enestående og har liten eller ingen konkurranse om goder og funksjoner fra andre tettsteder i sin region. Dette har ført til at tettstedet har kunnet vokse kraftig og blitt mer urbant enn det tettstedene i Midtre Hålogaland har kunnet gjort.

Fiskebondesamfunnene er grunnlaget for de fleste bosettinger i Midtre Hålogaland. Livsstilen og at det var langt mellom flekkene med dyrkbar mark har ført til at bosettingene ble spredt rundt i stor-regionen. Med havet som hovedferdselsåre samt et begrenset behov for andre goder enn de man laget selv var ikke dette noe problem. Etter hvert som levestandarden økte og ferdelsårene ble mer landbaserte førte dette til at flere bosettinger ble fraflyttet. Spesielt de uten veitilgang. De bosettinger som hadde vokst seg store nok til å ta del i veiutbyggingen kunne utvikle seg til å bli tettsteder. Infrastrukturen har vært og er fortsatt en viktig brikke i utviklingen av stor-regionen. Utbyggingen av Lofast har gjort Lofoten

mer tilgjengelig for Ofoten og Troms og en utbedring av E10 mellom Gullesfjorden og Evenes vil bidra til at regionene knyttes nærmere sammen.

I de siste årene er det Sortland, Harstad og Vestvågøy som vokser, mens Narvik og Vågan har stagnert og de resterende kommunene har hatt en nedgang i innbyggertallet. Med et minkende behov for arbeidere innen industri eller primærnæringer og nye fremskritt innen teknologi og kommunikasjon de siste 40 årene, har muligheten og ønsket om å bo sentralt bare eskalert. Sentraliseringen vil fortsette over hele landet, også i Midtre Hålogaland. Selv om de fleste kommuner har hatt en nedgang i befolkningen har de fleste tettsteder hatt en økning. Det blir altså flere som bor i tettbygde strøk enn i spredtbygde. Stor-regionen er forventet å ha en svak økning i folketall frem mot 2040. Det er de største kommunene som står for veksten mens de minste er forventet en nedgang.

Kjønns- og alderssammensetningen viser at det ikke er noen særlige forskjeller eller unormaliteter i forhold til andre steder i landet. Det er ikke lengre slik at det er en overvekt av kvinner som flytter fra perifere strøk (Kommunal- og regionaldepartementet 2013). Regionen ligger stort sett på et gjennomsnittsnivå, men som en perifer region er det en relativt høy utflytting blant unge i yrkesaktiv alder i de minste kommunene.

Knutepunktene hvor E10 møter E6 og krysset mellom Lofoten, Vesterålen og Ofoten (Gullesfjordkrysset) er begge lite utnyttet. E10 og E6 krysser hverandre i Bjerkvik. Bortsett fra hotell, noen spisesteder og bensinstasjon er det ikke mange veibaserte virksomheter her i forhold til andre europaveikryss i landet. Gullesfjordkrysset ble et knutepunkt først i 2007 og det har ikke blitt etablert noen virksomheter der til nå. Selv om begge disse kryssene ligger godt til som infrastrukturknutepunkter er trafikkmengden allikevel så lav at kryssene ikke er veldig attraktive. Bjerkvikkrysset har en ÅDT på mellom 2000 og 3000, mens Gullesfjordkrysset har en ÅDT på rundt 1000 kjøretøy per døgn (Statens Vegvesen 2014).

Selv om persontransporten i mindre grad skjer på sjøen er fortsatt godstransporten avhengig av sjøveien. Økt satsning på å flytte mer av godstransporten fra vei til sjø kan bidra til at enkelte tettsteder i storregionen kan utvikle seg.

Den store økningen i virksomheter innen omsetning og drift av fast eiendom samt oppføring av bygninger og annen anleggsvirksomhet er et tegn på at det er vekst og utvikling i regionen. Veksten i disse næringene er ikke jevnt fordelt. Rundt 80 prosent av de nye etableringene har kommet i de åtte største kommunene (se vedlegg 4). Den relativt store økningen av næringer innen underholdning og kunstnerisk virksomhet samtidig som næringer innen jordbruk og fiske har gått ned, kan tolkes som et tegn på urbanisering. De tradisjonelle jordbruk og fiske næringene sysselsetter fortsatt flest personer men økningen av nye virksomheter skjer altså innen andre næringer.

At Midtre Hålogaland ikke har ett større sentrum har ført til at Harstad er det regionale sentret i Sør-Troms, Narvik er det regionale sentret i Ofoten, Sortland er det regionale sentret i Vesterålen og Svolvær er det regionale sentret i Lofoten. Stor vekst i Leknes truer plassen Svolvær har som regionalt senter, mens det ikke er noen utfordringer i de andre regionene.

Regional planlegging

Regional planlegging etter plan- og bygningsloven (PBL) er planlegging ut over kommunegrenser og kan også gå på tvers av fylkesgrenser. Hensikten med regional planlegging er å stimulere utviklingen i regionen både for miljø og samfunn (Miljøverndepartementet 2007-2008). I nasjonale plansystemer inngår regional planlegging som ledd i forsøkene på tilrettelegging for og styring av territoriell utvikling i regioner av ulik størrelse. Ser man over landegrenser har formålet med denne planleggingen i nyere tid vært tredelt (UMB 2013):

- (1) Forsøk på styrking av regionens økonomiske utvikling
- (2) Tilrettelegging for og allokering av offentlig virksomhet
- (3) Forsøk på å påvirke avgjørelser som gjelder lokalisering av virksomhet, arealbruk, utbygging og vern

Denne oppgaven konsentrerer seg hovedsakelig om den første varianten av regional planlegging. Punkt to og tre trenger ikke å være en forutsetning eller virkemiddel for økonomisk utvikling i en region, men for Midtre Hålogaland og den politikken som har vært ført i Norge etter andre verdenskrig har det nettopp vært lokaliseringer av offentlige og private virksomheter som har vært noe av det viktigste for den økonomiske utviklingen av regionen.

Regional planlegging i Norge

Etter at kommunalt selvstyre ble innført i 1837, har det vært opp til kommunene selv å bestemme hvordan tettstedene i kommunen skal utvikles. Dette var en del av uavhengighetsprosessen, hvor overføring av makt til lokalsamfunnene var en måte å bryte dominansen fra elitene i hovedstaden og utenlandsk innflytelse (Store norske leksikon 2005-2007). Hvor sterkt det kommunale selvstyret er, har variert og endret seg helt frem til i dag og kommer fortsatt til å endre seg. Lokal styring kontra statlig styring har vært et viktig hovedpunkt i norsk politikk helt siden 1814.

Fylkeskommunene ble også opprettet gjennom formannskapslovene i 1837. Da som amtskommuner. Men amtene hadde ingen planleggingsoppgaver.

Etter andre verdenskrig var det bred enighet blant politikere og befolkningen at den viktigste oppgaven var å gjenreise landet. Til dette krevdes det en sterkere statlig styring og planlegging (Rasmussen 2003). Det var en sterk sentralisering etter krigen hvor folk fra landsbygdene flyttet til byene for å finne arbeid. Det politiske flertallet så på dette som et problem og ville begrense tilveksten i byene. Desentraliseringen ble dermed et politisk mål som forsterket seg frem til folkeavstemningen om EF-medlemskap i 1972 (Rasmussen 2003). I hele etterkrigstiden og frem til i dag har man i Norge hatt en tanke om at hele landet skal være bebodd og at hovedtrekkene i

bosettingsmønstret skal opprettholdes (Kommunal- og regionaldepartementet 2013). Distriktspolitikken har dreid seg om å skape balanse mellom landsdeler og regioner, men kan ikke betegnes som en anti-urbaniseringspolitikk da dette skjedde ved å stimulere til sentervekst i næringssvake distrikter (Helle et al. 2006). “*En vellykket utbygningpolitikk forutsatte at bosettingen så vidt mulig blir mer samlet i og omkring såkalte bygdebyer*” uttalte regjeringen i 1955. En slik “desentralisert konsentrasjon” var hovedstrategien for Distriktenes Utbyggingsfond, som ble opprettet i 1961. Skulle vekst og velstand fordeles kontrollert over hele landet, innebar det en systematisk oppbygging av sterke bysentre i distriktene (Helle et al. 2006). Rasmussen (2003) peker i sin forskning på at denne politikken har vært lite vellykket og med få resultater. Selv om man ikke klarte å stanse byveksten i de store byene er det flere tegn til at distriktspolitikken har hatt en positiv innvirkning på flere av distriktene. Blant annet har geografisk spredning av offentlige funksjoner vært veldig viktig for utviklingen av flere norske tettsteder. Av de mest kjente er Brønnøysundregistrene i Brønnøysund og Kartverket på Hønefoss. I Midtre Hålogaland kan for eksempel nevnes telegrafens/Televerkets etablering på Lødingen, Høyskolen i Harstad og Kystvaktens etablering og posisjon på Sortland, som svært viktige etableringer for tettstedenes utvikling.

Generalplanene etter krigen hadde stor betydning for de steder som var brent og bombet og den storstilte boligbyggingen, blant annet med hjelp fra Svenske myndigheter, gjorde at landet raskt kom seg på fote igjen etter andre verdenskrig. Utbyggingsplanen for Nord-Norge ble lagt frem i 1951. Den var inspirert av regional utviklingsplanlegging i USA og hadde som mål å endre Nord-Norge fra fiskerbondesamfunn til en storindustrielt preget region (Helle et al. 2006). Planoffensiven ble kraftig kritisert av blant andre Ottar Brox gjennom debattboken “*Hva skjer i Nord-Norge?*”. I boken tok han til ordet for å bevare fiskebondekulturen som han så på som bærekraftig og fornuftig tilpasset omgivelsene. Stor-industrien var kun lønnsom om man drev rovdrift både av fiskeressursene og arbeidsfolk (Brox 1966). Fraflytting fra fiskevær og lignende ble en konsekvens av denne

politikken og således hadde Brox og kritikerne rett. For andre steder i landsdelen, slike som Mo i Rana, var satsningen avgjørende for utviklingen av tettstedet. Norsk Jernverk hadde nærmere 3000 ansatte i Mo i Rana på sitt meste (Helle et al. 2006).

Gjenreisningsarbeidet i Nord-Norge og den økonomiske politikken i etterkrigstiden er utgangspunktet for dagens plansystem i Norge. Planleggingen var både økonomisk med sikte på å utvikle alle landets regioner og fysisk basert på byplanleggingstradisjonen (Falleth 2012). Dette fungerte meget godt i gjenreisningsarbeidet men ble etter hvert vanskeligere å få til. Hovedansvaret for økonomiske virkemidler i økonomisk planlegging lå på regionnivået, mens hovedansvaret og virkemidlene for fysisk planlegging lå på kommunenivået. Dette er mye av grunnen til at ideen om en integrert fysisk-økonomisk planlegging aldri ble noen suksess (Falleth 2012). Den regionale planleggingen var drevet av sosialøkonomer og geografer som laget strategiske planer på fylkesnivå, mens arkitektene arbeidet med fysisk byplanlegging. Skillet mellom disse arbeidsområdene og fagtradisjonene viste seg å være vanskelige å forene i en felles planplattform på tross av felles lov og politiske ambisjoner (Falleth 2012). Dette vistes godt på nasjonalt nivå hvor den fysiske arealplanleggingen var underlagt nasjonal myndighet i Miljøverndepartementet, mens Kommunal- og regionaldepartementet hadde ansvaret for virkemidlene i den regional samfunnsplanleggingen (Falleth 2012). I dag er ansvaret samlet i det nye Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Staten er med på å styre utviklingen i norske tettsteder gjennom lover og regler, politikk og statlig planlegging. Det er staten som har satt i gang nordområdesatsingen og staten har bestemt at det ikke skal være oljeboring utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja de neste tre årene. Slike overordnede og store oppgaver er for store til at enkelte kommuner eller fylker kan utrede og løse dem (Aarsæther & Buanes 2012). Samtidig bestemmer staten hva som er gjeldene lovverk og hvilke regler det regionale og det lokale nivået til en hver tid skal følge og opptrer også som planmyndighet hvor planspørsmål ikke lar

seg løse på underordnede nivåer, eller ved å gripe inn hvor lokale vedtak ikke følger nasjonalt regelverk eller nasjonale mål (Aarsæther & Buanes 2012). Det er ikke alltid at den statlige styringen konkret kan knyttes til planspørsmål, men ofte er det ulike virkemidler som blir brukt for å nå ulike mål som igjen får en konsekvens for utviklingen av regioner, kommuner og tettsteder. For eksempel ved etableringen av tiltakssonen for Finnmark og Nord-Troms, med skattefradrag og delvis nedskrivning av studiegjeld mv. Denne er rettet mot den enkeltes privatøkonomi, men var et grep for å styrke næringslivet og bosettingen i denne regionen (Aarsæther & Buanes 2012).

Den norske regionale planleggingen skjer hovedsakelig gjennom landets 19 fylkeskommuner. Fylkeskommunen er regional planmyndighet, men det regionale nivået har mange aktører hvor oppgavefordelingen kan være klar, men også overlappende og uklar (Higdem 2012). Fylkeskommunen har hatt en noe tilsidesatt planrolle i Norge. Etter andre verdenskrig var det et behov for å samordne planleggingen på tvers av kommuner på grunn av at flere byer vokste langt over sine grenser. Fylkeskommunene fikk dermed i 1965 en større planrolle for å forsøke å begrense sentraliseringen og gjøre distriktene mer robuste. Manglende insentiver fra staten og manglende gjennomslagskraft ovenfor kommunene gjorde at dette arbeidet ikke kunne skilte med noen særlige resultater (Rasmussen 2003). Utover 80- og 90-tallet ble det mer fokus på lokal planlegging etter at det ble erkjent at distriktspolitikken ikke fikk de resultater man hadde ønsket. Ved PBL av 1985 fikk kommunene det fulle ansvaret for arealplanleggingen, mens fylkeskommunen skulle ha et overordnet ansvar. Ambisjonene for fylkesplanleggingen var store i PBL av 1985, hvor planleggingen skulle: *“samordne statens, fylkeskommunens og hovedtrekkene i kommunenes fysiske, økonomiske, sosiale og kulturelle virksomhet i fylket”* i en samlet fylkesplan (Plan- og bygningsloven 1985). Fylkesplanleggingen møtte flere utfordringer og ble sterkt kritisert (Planutvalget 2001). Hovedproblemet var at fylkesplanene ikke hadde gjennomførelseskraft siden fylkeskommunen ikke kunne binde andre enn sine egne sektorer til

planene. Dermed kunne andre sektorer velge om de ville følge eller gjennomføre tiltakene som var nedfelte i fylkesplanene (Higdem 2012). Mange så på fylkesplanene som “planlegging for planleggingens skyld”. Dermed ble fylkeskommunen i praksis tilsidesatt som planmyndighet (Rasmussen 2003).

Intensjonen med den nye plan- og bygningsloven av 2008 var å styrke den regionale planleggingen. Ambisjonene om at fylkeskommunen skal ha en viktig samordningsrolle mellom kommunene, staten og andre aktører er fortsatt like store: *“Planleggingen skal fremme helhet ved at sektorer, oppgaver og interesser i et område ses i sammenheng gjennom samordning og samarbeid om oppgaveløsning mellom sektormyndigheter og mellom statlige, regionale og kommunale organer, private organisasjoner og institusjoner, og allmennheten”* (Plan- og bygningsloven 2008). Samtidig har ikke fylkeskommunen fått noen sterkere styringsmyndighet med tanke på gjennomføring, med unntak av regional planbestemmelse (Higdem 2012). Gjennom fylkesplanen kan fylkeskommunen benytte regional planbestemmelse til å legge forbud om utvikling i områder som har nasjonale eller regionale interesser. På denne måten var det ikke nødvendig å tilegne den regionale planen større rettsvirkning (Miljøverndepartementet 2007-2008). Den regionale planleggingen etter PBL av 2008 skal være mer fleksibel gjennom at aktørene i regionen selv bestemmer hvilke planer som skal utarbeides. Den skal være mer forpliktende og målrettet gjennom regional planstrategi, og miljøperspektivet skal styrkes gjennom en konsekvensutredning av planens virkninger for miljø og samfunn (Higdem 2012). Den nye regjeringen har tatt vekk “regional” fra Kommunal- og regionaldepartementet og erstattet det med Kommunal- og moderniseringsdepartementet, i “kampen” mot byråkratiet. Samtidig har både Høyre og Fremskrittspartiet var klare i valgkampen på at de ønsket å fjerne fylkesnivået. Det gjenstår dermed å se hva som skjer med fylkeskommunen og hvordan den regionale planleggingen vil foregå i fremtiden. Det vil uansett være et stort behov for et regionalt perspektiv på planleggingen.

Urbanisering

Ved starten av 1900-tallet bodde 45 prosent av alle nordmenn i ulike former for tettbebyggelser. Etableringer av jernbaner, telegraf, rutebåter og telefon førte til at byer og landsdeler ble knyttet tettere sammen og gjorde at landet ble mer integrert som en nasjonal enhet. Veksten i tettbygde strøk bare fortsatte frem mot årtusenskiftet og selv om vekstraten varierte mye, fra over 0,7 prosent årlig mellom 1950 til 1970 til rundt 0,3 etter 1970, var det i 2000 litt over 76 prosent som bodde i tettbygde strøk (Helle et al. 2006).

Ved starten av 1900-tallet var det syv tettsteder i Nord-Norge som hadde over 2000 innbyggere og kun ni prosent av befolkningen var bosatt i disse. Hundre år senere bodde 47 prosent av befolkningen i de 17 største tettstedene (Karlsen 2013). Karlsen benytter 2000 innbyggere som grensen for å bli betegnet som funksjonell by før andre verdenskrig og 5000 etter 1945. Ved starten av 1900-tallet var det altså syv byer med over 2000 innbyggere, mens ved starten av 2000-tallet var det 17 byer med over 5000 innbyggere. Det var altså en enorm urbanisering i landsdelen i denne perioden.

Urbaniseringen gikk ikke bare ut på at en større del av befolkningen flyttet til byene, men også på at landsbygdene endret karakter ved at det som tidligere var kjennetegnet på en by, nemlig at et flertall av innbyggerne ikke arbeider i primærnæringene, ble visket ut ved at sysselsettingen på landsbygdene også kunne ha et flertall innenfor andre næringer. Samtidig ble det kulturelle livet på "bygda" stadig mer og mer likt det som var i byen. Det ble vanskeligere og vanskeligere å skille by og land i løpet av 1900-tallet og i dag er det på mange områder uvesentlig å gjøre noe skille. Samtidig dreier integrasjonen seg ikke bare om forholdet mellom by og land, men også om at tettstedene er blitt mer knyttet til, og avhengige av hverandre (Helle et al. 2006).

Midtre Hålogaland

Den regionale planleggingen gjennom fylkesplanene stopper ved fylkesgrensen. Det betyr ikke at det ikke finnes samarbeid mellom Nordland fylke og Troms fylke. Blant annet er det et samarbeidsprosjekt mellom fylkene for å bidra til økt samarbeid og samhandling mellom Ofoten og Sør-Troms på tvers av kommunegrenser, næringer og fagmiljøer. Prosjektet ble startet i 2013 som en videreføring av faktagrunnlaget som Norut samlet inn gjennom sin rapport over næringsliv og befolkningsstruktur i Sør-Troms og nordre Nordland i 2012. Hovedmålet med prosjektet er å gjennomføre tiltak med fokus på Sør-Troms og Ofoten som et felles bo- og arbeidsmarked, samt styrke samhold og felles identitet (Fylkesrådet i Nordland 2013). Det er regionrådene i Sør-Troms og Ofoten som har ansvaret for å følge opp prosjektet. Prosjektet har en tidsramme på tre år.

Alle de fire regionene i Midtre Hålogaland har sitt eget regionråd. Regionrådene er dannet etter kommunelovens § 27 om interkommunalt samarbeid. De forskjellige regionrådene i Midtre Hålogaland består av følgende samarbeidskommuner:

Lofoten regionråd: Vestvågøy, Vågan, Flakstad, Moskenes, Værøy og Røst.

Vesterålen regionråd: Andøy, Bø, Hadsel, Lødingen, Sortland og Øksnes.

Sør-Troms regionråd: Gratangen, Harstad, Ibestad, Kvæfjord, Lavangen, Salangen og Skånland.

Ofoten regionråd: Ballangen, Evenes, Narvik, Tjeldsund og Tysfjord.

Alle kommunene bortsett fra Lødingen er med i regionrådet innenfor sine geografiske regionsinndeling. Lødingen er geografisk inndelt i Ofoten, men er med i Vesterålen regionråd. Lødingen kommune ligger midt i smørøyet i Stor-regionen og er den eneste kommunen som grenser til alle regionene. I tillegg grenser kommunen også til Salten-regionen.

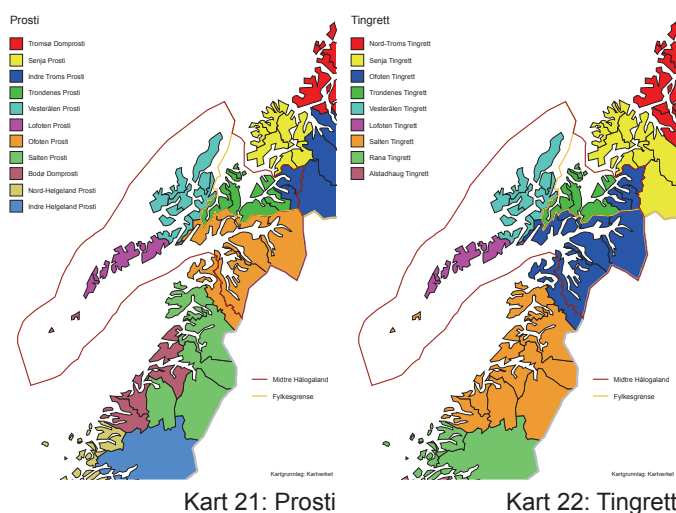
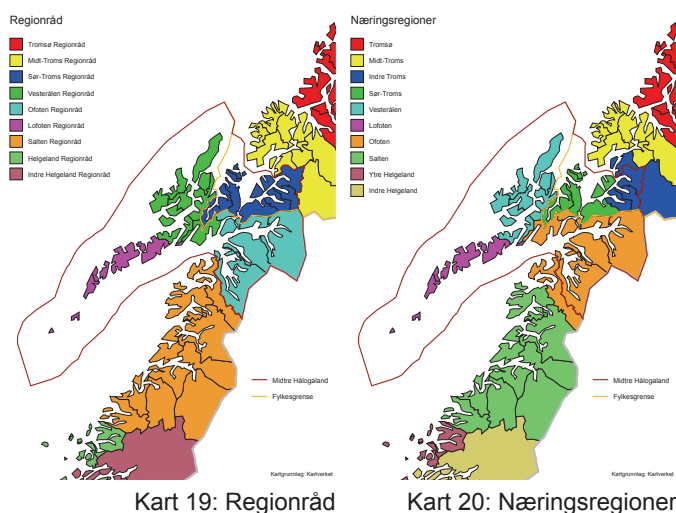
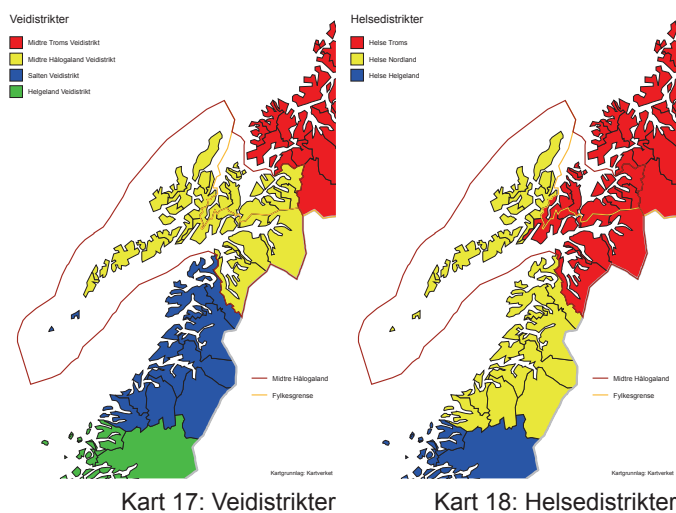
At den geografiske regionsinndelingen ikke alltid følges kan man se på de ulike administrative grensene de ulike etater og institusjoner opererer med (se kart 17-22).

Debatt

Etter kommunereformen rundt 1964 har det vært relativt stille rundt de administrative grensene i landet. Men på midten av 2000-tallet blusset debatten opp igjen og man begynte å diskutere kommuneinndelingen og regioninndelingen, samt fylkenes rolle. Diskusjonen stoppet opp under Stoltenberg-regjeringen, men kom på dagsorden igjen under Solberg-regjeringen. Hvor både Høyre og Fremskrittspartiet i valgkampen gikk ut med at de ville fjerne fylkeskommunen. Høyre og Fremskrittspartiet startet i 2013 arbeidet med en ny kommunereform, men har samtidig erklært at de ikke vil påtvinge kommunesammenslåinger. Arbeidet pågår fortsatt og det gjenstår å se hva dette vil medføre.

Debatten på midten av 2000-tallet stilte spørsmål til hvorvidt det var på tide med en ny reform hvor hovedhensikten var å styrke regionene. Regional planlegging fikk dermed et større fokus i Plan- og bygningsloven av 2008. Samarbeid over administrative grenser og mellom aktører og etater er nedfelt i lov og fylkeskommunen har fått regionplanens bestemmelser som virkemiddel for å styre regionens utvikling. Lovskriverne tok også hensyn til en eventuell endring i det regionale nivået, ved at fylkeskommunen og fylkestinget kun blir betegnet som regional planmyndighet, slik at det kun kreves få endringer i lovteksten om fylkeskommunen skulle opphøre. Selv om dagens regionale styringsnivå skulle bli endret er det et sterkt behov for en regional styring.

En region kan som nevnt tidligere være så mangt. Mange vil dermed si at en region er som en container hvor den i utgangspunktet ikke er noe annet enn det man fyller i den (Onsager & Selstad 2004). Slik kan man ordne regionene etter ulike formål. Et annet syn betrakter regioner som regionsamfunn. I et slikt regionsamfunn er for eksempel ikke næringslivet en gruppe bedrifter eller sektorer som tilfeldigvis befinner seg innenfor regionens grenser, men de er et historisk og geografisk produkt av regionens naturressurser, stedlige tradisjoner, skoler osv. (Selstad 2005). Det er menneskene som bor i regionen

som bestemmer regionens kompetanse og identitet. Så lenge man ikke setter opp fysiske grenser, vil alltid grensene til en hvilken som helst region være flytende og transparente. Selv om man avgrenser en region vil det alltid være noen som ikke følger disse grensene. For eksempel ved avgrensning av en bo-, og arbeidsmarkedsregion er det ikke alle som forholder seg til de pendlingstrekkene som regionens avgrensning bygger på. Mennesker er individer som beveger på seg. Forvaltningsnivåene må derfor deles inn i regioner som samsvarer til det som oppfattes som samfunnsregioner (Selstad 2005).

Konklusjon

Å styre tettstedsutviklingen slik at det gagnar regionen i et økonomisk perspektiv har vist seg å være vanskelig. Den regionale planleggingen via fylkeskommunene har slitt med å finne sin plass innenfor planregimet og har dermed fått liten innflytelse over utviklingen. Retningslinjene i fylkesplanene har blitt lagt til side dersom den enkelte kommune ikke har sett egennytte i dem. Dette har gjort at fylkeskommunene har vært helt avhengige av god dialog og samarbeid med kommunene for å fremme regionale synspunkter. Dette har tildels fungert i Midtre Hålogaland, men siden regionen er splittet mellom fylkene og på mange områder ikke har noen sterk tilknytning til verken Nordland eller Troms fylke, har fylkesplanleggingen hatt begrenset betydning for den økonomiske utviklingen.

Nasjonal politikk og statlig styring har på mange måter hatt en større innflytelse på utviklingen av regionen enn fylkesplanleggingen. Brente steders regulering, Nord-Norgeplanen, distriktpolitikken og nordområdesatsningen mv. har hatt og har sterk påvirkning på hvordan tettstedene vokser og hvordan næringslivet utvikler seg.

Kommunene har i liten grad samarbeidet med hverandre, men har heller konkurrert om de ulike godene og funksjonene. Dette har ført til at utviklingen og urbaniseringen har tatt lengre tid i Midtre Hålogaland enn i andre regioner hvor ett

tettsted dominerer.

Lovverket har siden 1965 forsøkt å styrke den regionale planleggingen, uten helt å ha lyktes. Plan- og bygningsloven av 2008 forsøker å svare på kritikken av regional planlegging ved å styrke fylkesplanens bestemmelser og legge opp til at kommunene skal ha et regionalt styre som skal se regionen som helhet i stedet for å kun forholde seg innenfor kommunens administrative grenser. Det er for tidlig å svare på om disse grepene er gode nok til å styre den regionale utviklingen, man får bare vente å se. Kanskje vil den nye kommunereformen snu opp ned på den regionale planleggingen, eller kanskje den vil bidra til å forbedre virkemidlene og klargjøre planleggingsnivåene.

Kildehenvisning

3M. (2012). *A Culture of Innovation*. St. Paul, MN USA: 3M.

Aarsæther, N. & Buanes, A. (2012). Staten - frå planaktør til planforvaltar? I: *Utfordringer for norsk planlegging*. Oslo: Cappelen Damm Høyskoleforlaget.

Becker, T. I. (2014). *Narvik jobber med regional nærskipsfart*: ShortseaTV. Tilgjengelig fra: <http://www.shortsea.tv/SitePages/News.aspx?t=Narvik+jobber+med+regional+n%C3%A6rskipsfart> (lest 05.05.2014).

Brox, O. (1966). *Hva skjer i Nord-Norge?* Oslo: Pax Forlag.

Christaller, W. (1966). *Central Places in Southern Germany*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall, Inc.

Departementene. (2009). *Nye byggesteiner i nord - neste trinn i Regjeringens nordområdestrategi*.

Falleth, E. (2012). Introduksjon til norsk planlegging. I: *Utfordringer for norsk planlegging*. Oslo: Cappelen Damm Høyskoleforlaget.

Fylkesrådet i Nordland. (2013). *Fylkesrådssak: 236/13. Tilskudd til utviklingstiltak - Fremtidsdugnad Ofoten og Sør-Troms - Ofoten*

Regionråd. Nordland Fylkeskommune.

Gjerdåker, A., Lian, J. I. & Rønnevik, J. (2008). Lofast - virkninger på næringsliv, reiseliv og flytrafikk i Lofoten og Vesterålen: Transportøkonomisk institutt. Rapport: 994/2008.

Gundersen, F. & Juvkam, D. (2013). Inndelinger i senterstruktur, sentralitet og BA-regioner: NIBR-rapport 2013:1.

Helgeland museum. (2010). Stein- og jernaldertuftene på Sanna, Træna. Tilgjengelig fra: <http://helgelandmuseum.no/archives/2106> (lest 05.05.2014).

Helle, K., Eliassen, F.-E., Myhre, J. E. & Stugu, O. S. (2006). *Norsk byhistorie; urbanisering gjennom 1300 år*. Oslo: Pax forlag.

Jacobs, J. (1969). *The Economy of Cities*. New York: Random House.

Juvkam, D. (2002). Inndeling i bo- og arbeidsmarkedsregioner: NIBR-rapport 2002:20.

Karlsen, W. (2013). Nordnorsk urbanisering og byvekst på 1900-tallet. *Heimen*, 02/2013 (50).

Kommunal- og regionaldepartementet. (2013).

Regionale utviklingstrekk.

Lofotr vikingmuseum. (2014). En arkeologisk sensasjon. Tilgjengelig fra: <http://www.lofotr.no/no/Historie-br/-/Forskning/En-arkeologisk-sensasjon> (lest 05.05.2014).

Miljøverndepartementet. (2007-2008). Ot.prop. nr. 32 (2007-2008) Om lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) (plandelen). Oslo: Statens forvaltningstjeneste.

Myklebost, H. (1960). *Norges tettbygde steder*. Oslo: Universitetsforlaget.

Onsager, K. & Selstad, T. (2004). *Regioner i utakt*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag.

Plan- og bygningsloven. (1985). *Plan- og bygningsloven*.

Plan- og bygningsloven. (2008). *Lov om planlegging og byggesaksbehandling* (Plan- og bygningsloven). Tilgjengelig fra: http://lovdata.no/dokument/NL/lov/2008-06-27-71?q=pbl*.

Planutvalget. (2001). NOU 2001:7 *Bedre kommunal og regional planlegging etter plan- og bygningsloven. Planutvalgets første delutredning*. Oslo: Statens forvaltningstjeneste.

Rasmussen, T. F. (2003). *Bosetting og byutvikling: Planlegging og politikk i Norge - i går, i dag, i morgen*. Oslo: Kommuneforlaget.

Røthe, G. (2007). *Historie om Sortland: Sortland kommune*. Tilgjengelig fra: <https://www.sortland.kommune.no/artikkel.aspx?MIId1=54&AIId=522> (lest 05.05.2014).

Samferdselsdepartementet. (2008-2009). *St.meld. nr. 16: Nasjonal transportplan 2010-2019*.

Samferdselsdepartementet. (2012-2013). *Meld. St. 26: Nasjonal transportplan 2014-2023*.

Selstad, T. (2005). Regioner og funksjoner. I: Knudsen, J. P. (red.) *Sterke regioner - Forskning og reform*. Bergen: Fagbokforlaget.

Skoglund, T. (2013). Fra jordbruk til tjenester. *Statistisk sentralbyrå: Økonomiske analyser*, 2013 (5).

SSB. (2014). Statestikkbanken. Tilgjengelig fra: <https://www.ssb.no/statistikkbanken/> (lest 05.05.2014).

Statens Vegvesen. (2014). Trafikkmengde. Tilgjengelig fra: <http://www.vegdata.no/> (lest 05.05.2014).

Store norske leksikon. (2005-2007). Kommunalt selvstyre. Tilgjengelig fra: http://snl.no/kommunalt_selvstyre (lest 05.05.2014).

Store norske leksikon. (2009). Periferi: matematikk. Tilgjengelig fra: <http://snl.no/periferi%2Fmatematikk> (lest 05.05.2014).

Thorsnæs, G. (2013). Tettsted. I: *Store norske leksikon*. Tilgjengelig fra: <http://snl.no/tettsted> (lest 05.05.2014).

UMB. (2013). *Infoark APL360 Regional planlegging*. APL360: ILP, UMB.

Wikipedia. (2013). Hålogaland. Tilgjengelig fra: <http://no.wikipedia.org/wiki/H%C3%A5logaland> (lest 05.05.2014).

Vedlegg

Vedlegg 1

Endringer i kommunestrukturen siden 1951

1951-1968

- 25.10.1956 32 personer overført fra 1911 Kvæfjord til 1914 Trondenes
- 1.1.1959 Ved grenseregulering ble 1303 personer overført fra 1843 Bodin til 1804 Bodø
- 1.1.1962 Ved grenseregulering ble 433 personer overført fra 1851 Lødingen til 1854 Ballangen
- 1.1.1963 Del av 1866 Hadsel (1360 personer), del av 1869 Langenes (65 personer), og 1870 Sortland slått sammen til en kommune 1870 Sortland
- 1.1.1963 1860 Buksnes, 1861 Hol, 1862 Borge og 1863 Valberg slått sammen til en kommune 1860 Vestvågøy.
- 1.1.1963 Ved grenseregulering ble 224 personer overført fra 1842 Skjerstad til 1843 Bodin
- 1.1.1964 1920 Lavangen og 1921 Salangen slått sammen til en kommune 1921 Salangen
- 1.1.1964 1918 Astafjord en del av 1913 Skånland
- 1.1.1964 1913 Skånland (143 personer), 1916 Andørja og 1917 lbestad slått sammen til en kommune 1917 lbestad
- 1.1.1964 480 personer overført fra 1915 Bjarkøy til 1927 Tranøy
- 1.1.1964 1901 Harstad, 1912 Sandtorg og 1914 Trondenes slått sammen til en kommune 1901 Harstad
- 1.1.1964 1858 Moskenes og 1859 Flakstad slått sammen til en kommune 1858 Moskenes
- 1.1.1964 1871 Bjørnskinn, 1872 Dverberg og 1873 Andenes slått sammen til en kommune 1871 Andøy
- 1.1.1964 1869 Langenes en del av 1868 Øksnes
- 1.1.1964 271 personer overført fra 1868 Øksnes til 1867 Bø

- 1.1.1964 1806 Svolvær, 1864 Gimsøy and 1865 Vågan slått sammen til en kommune 1865 Vågan
- 1.1.1964 Ved grenseregulering ble 297 personer overført fra 1851 Lødingen til 1852 Tjeldsund
- 1.1.1964 Ved grenseregulering ble 33 personer overført fra 1849 Hamarøy til 1850 Tysfjord.
- 1.1.1964 Del av 1844 Kjerringøy (30 personer), 1846 Nordfold (unntatt 268 personer), 1847 Leiranger, 1848 Steigen og en del av 1849 Hamarøy (77 personer) slått sammen til en kommune 1848 Steigen.
- 1.1.1964 81 personer overført fra 1845 Sørfold til 1843 Bodin og 268 personer fra 1846 Nordfold til 1845 Sørfold
- 1.1.1964 1843 Bodin, 1844 Kjerringøy (unntatt 30 personer) og del av 1845 Sørfold (81 personer) slått sammen til en kommune 1843 Bodin
- 1.1.1968 1804 Bodø og 1843 Bodin slått sammen til en kommune 1804 Bodø

1969-1994

- 1.1.1974 1805 Narvik og 1855 Ankenes slått sammen til en kommune 1805 Narvik
- 1.1.1976 1858 Moskenes delt i to kommuner 1859 Flakstad og 1874 Moskenes, identisk med kommunene med samme navn før 1964
- 1.1.1977 1921 Salangen delt i to kommuner, 1920 Lavangen og 1923 Salangen. Lavangnes krets, som før 1964 var en del av Lavangen, ble overført til Salangen. Ved folketellingene i 1960, 1970 og 1980 var folkemengden i Lavangnes henholdsvis 108, 47 og 39
- 1.1.1984 Ved grenseregulering ble 22 personer overført fra 1845 Sørfold til 1804 Bodø

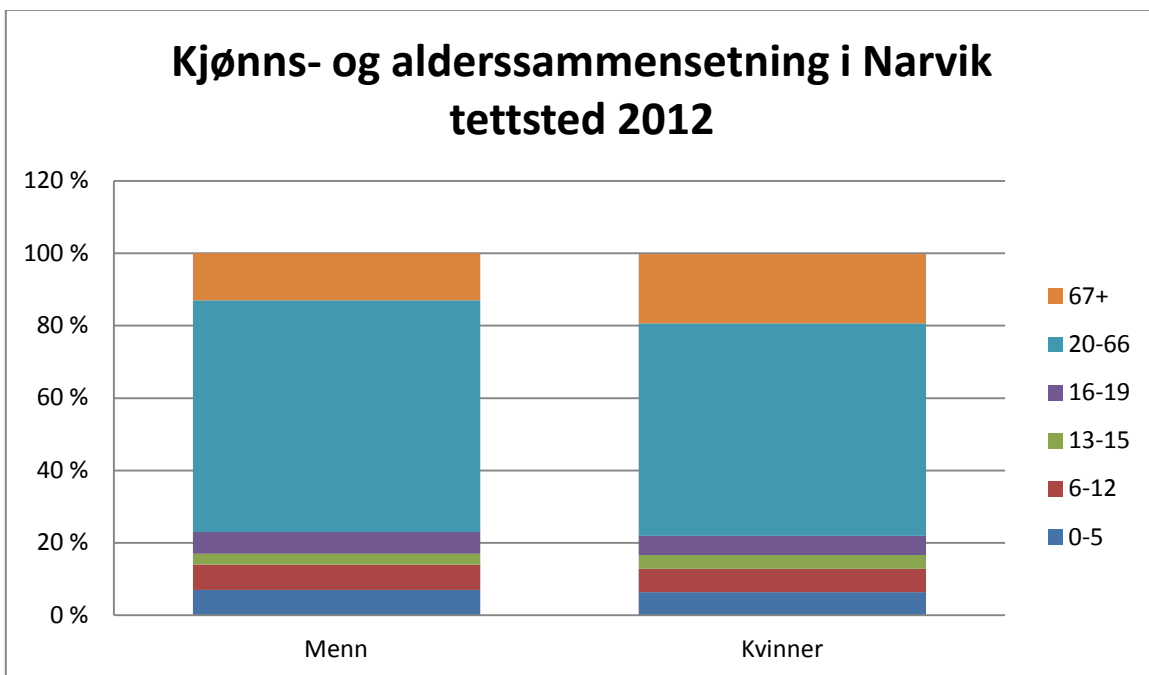
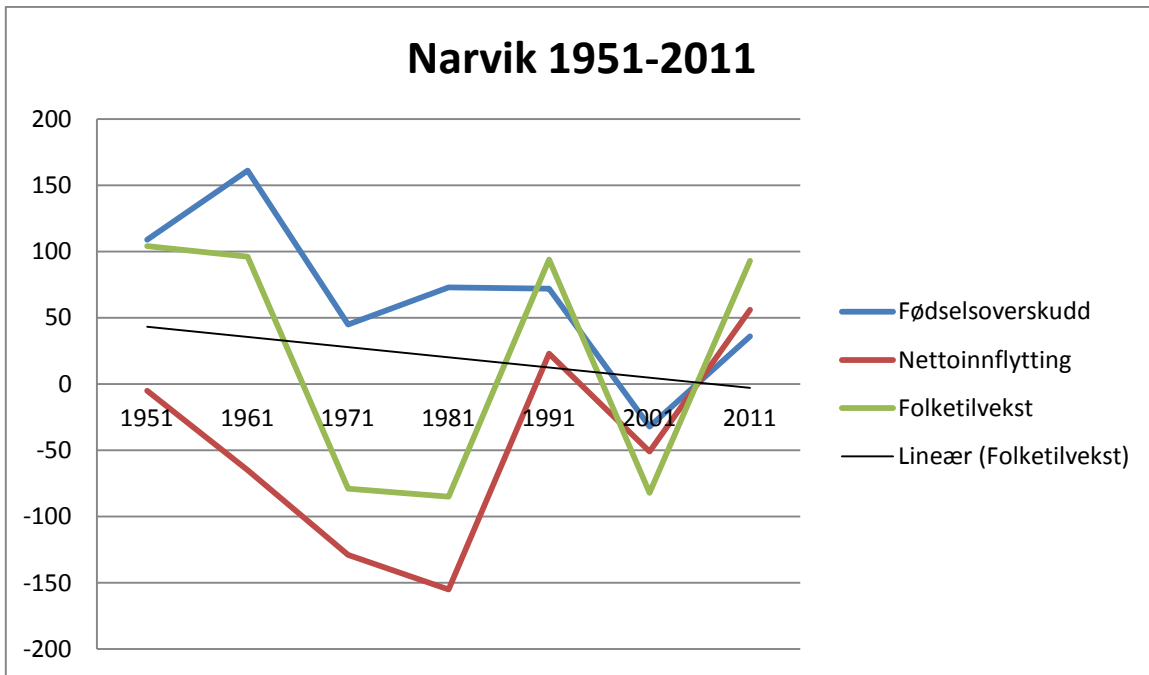
Etter 1994

- 1.1.1999 9 personer overført fra 1805 Narvik til 1853 Evenes
- 1.1.2000 102 personer overført fra 1911 Kvæfjord til 1870 Sortland
- 1.1.2005 1804 Bodø og 1842 Skjerstad slått sammen til én kommune, 1804 Bodø
- 1.1.2013 1915 Bjarkøy og 1901 Harstad slått sammen til én kommune, 1901 Harstad

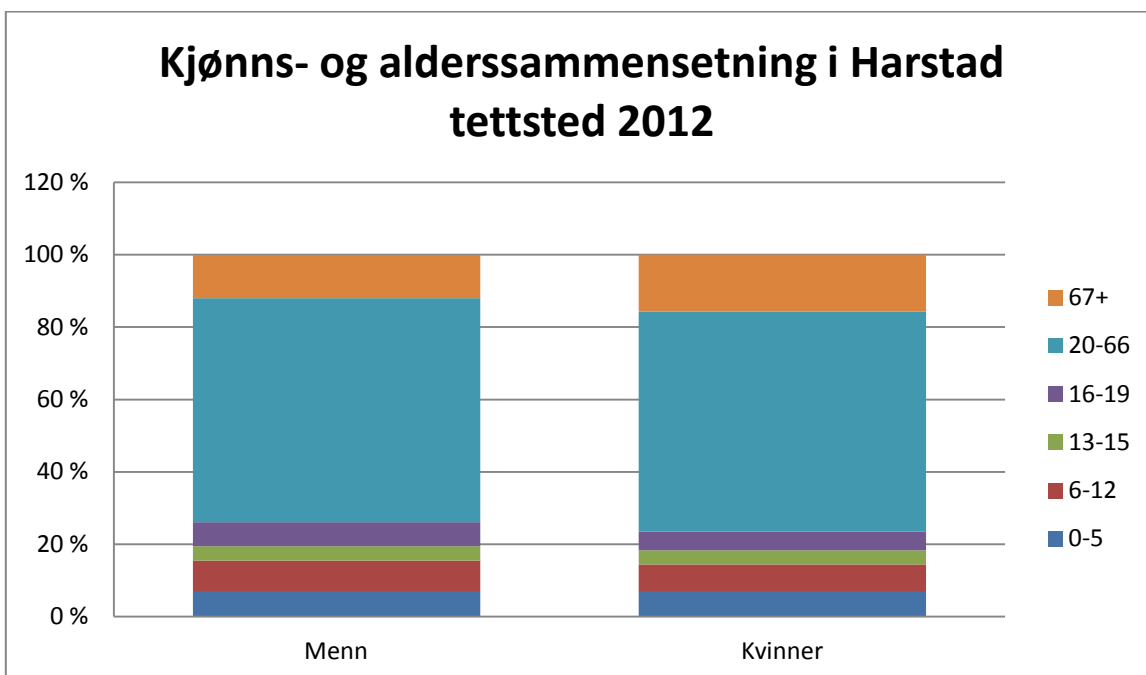
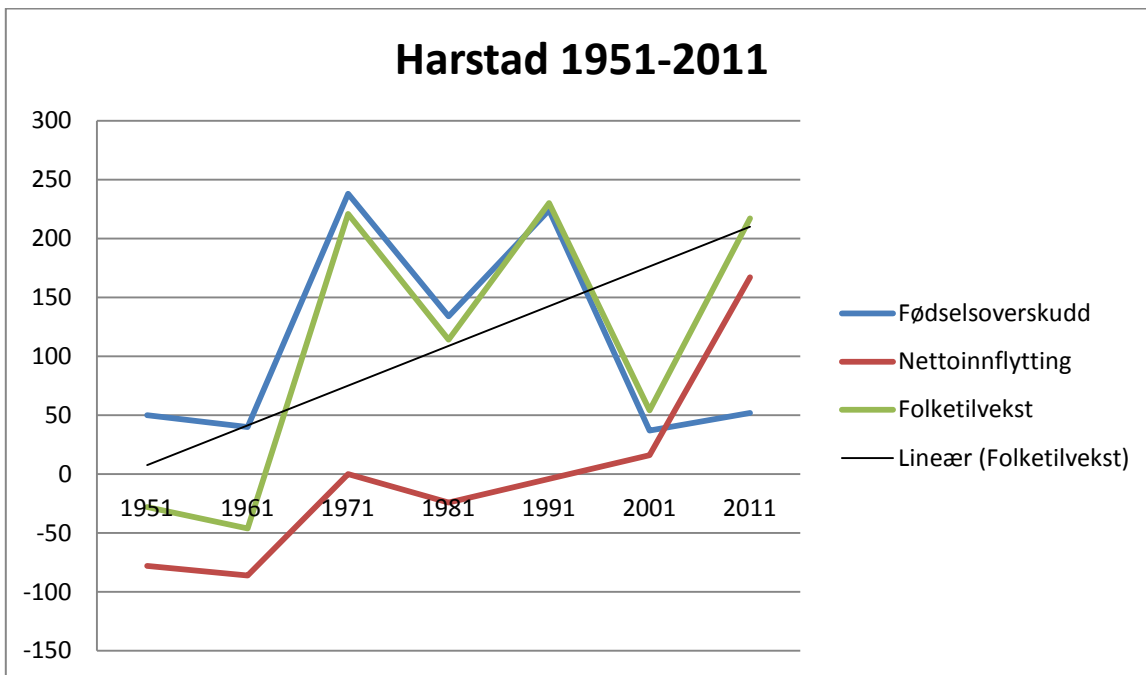

Vedlegg 2

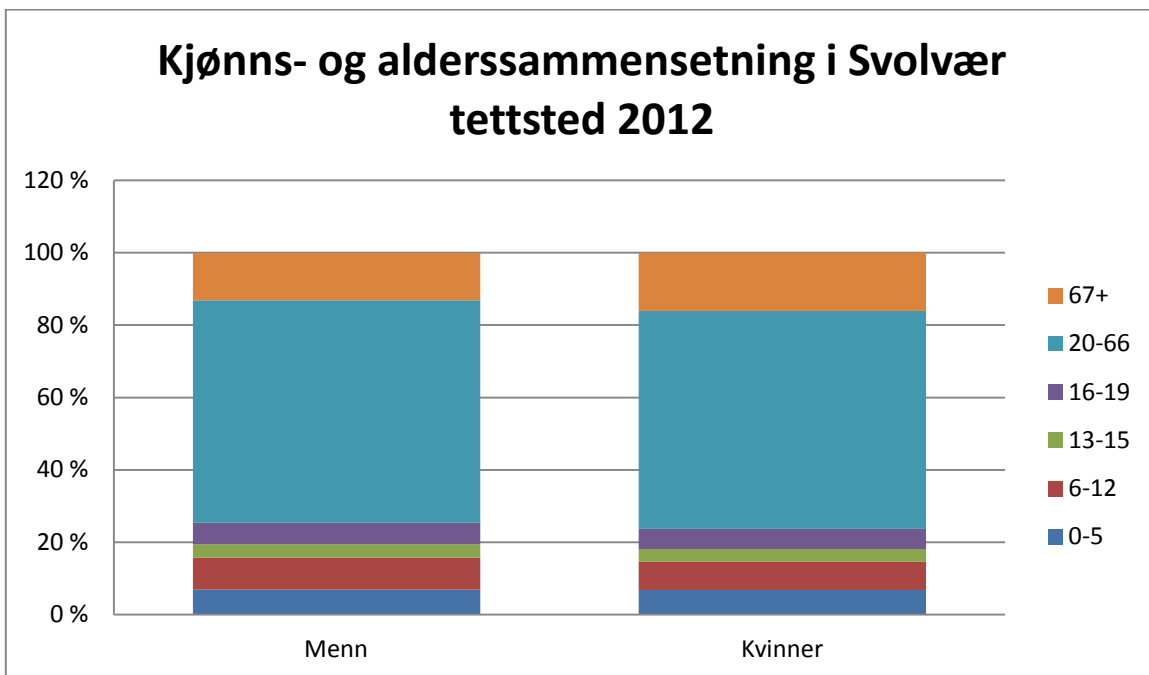
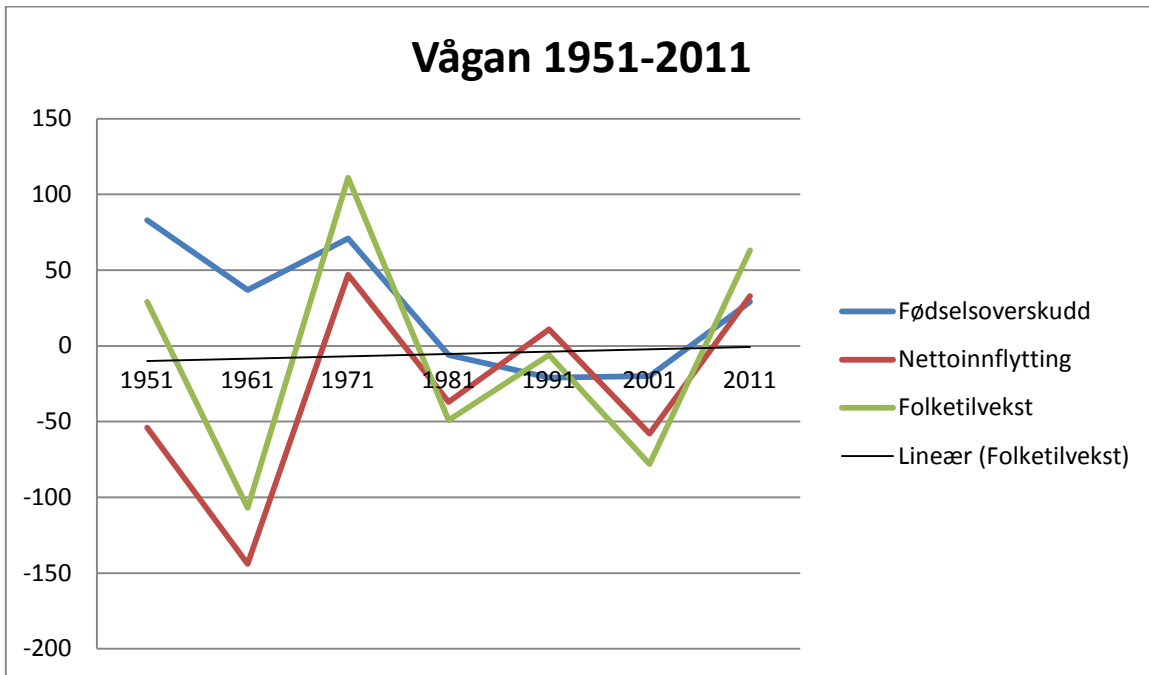
Narvik

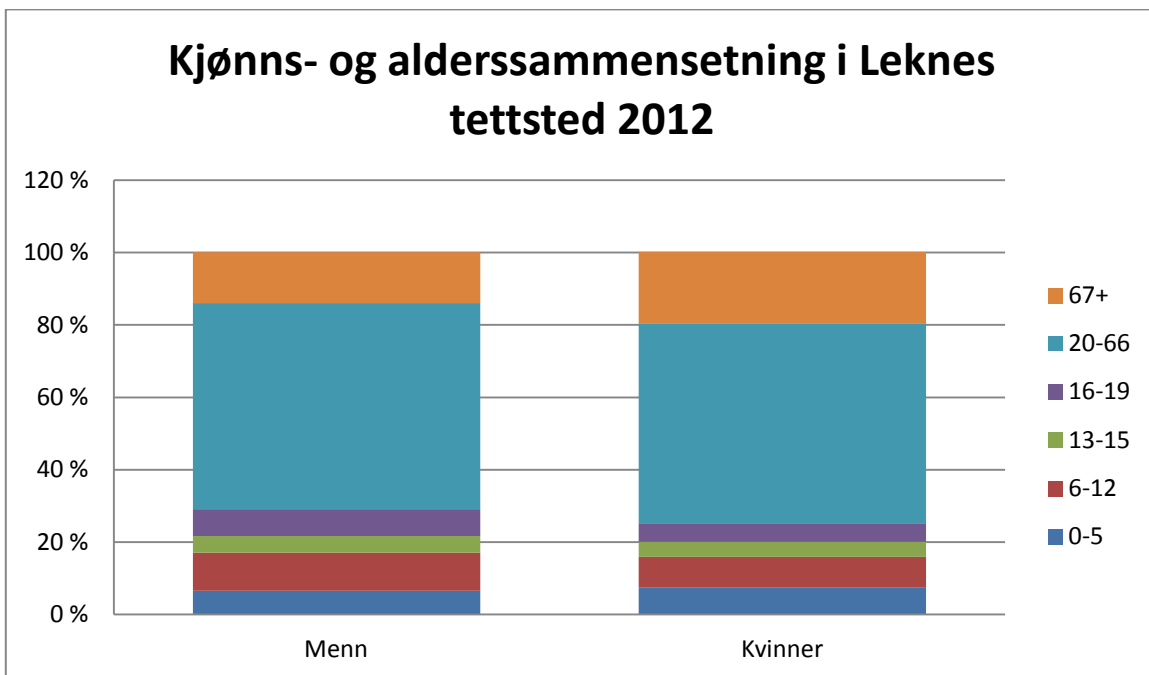
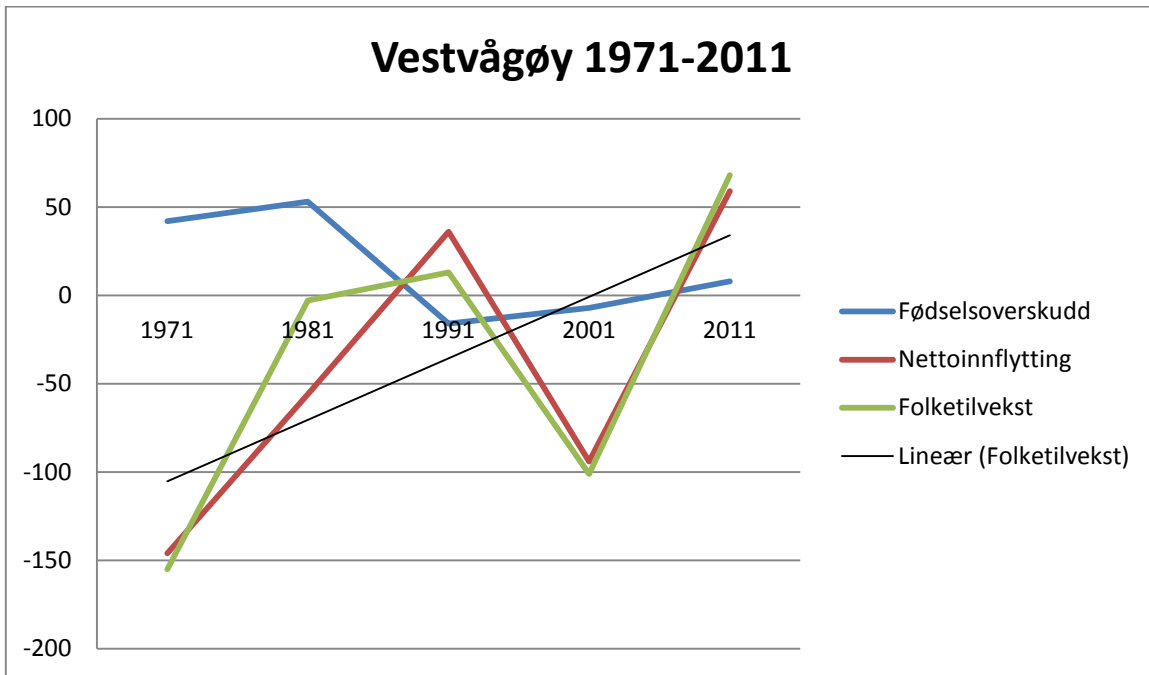
Harstad

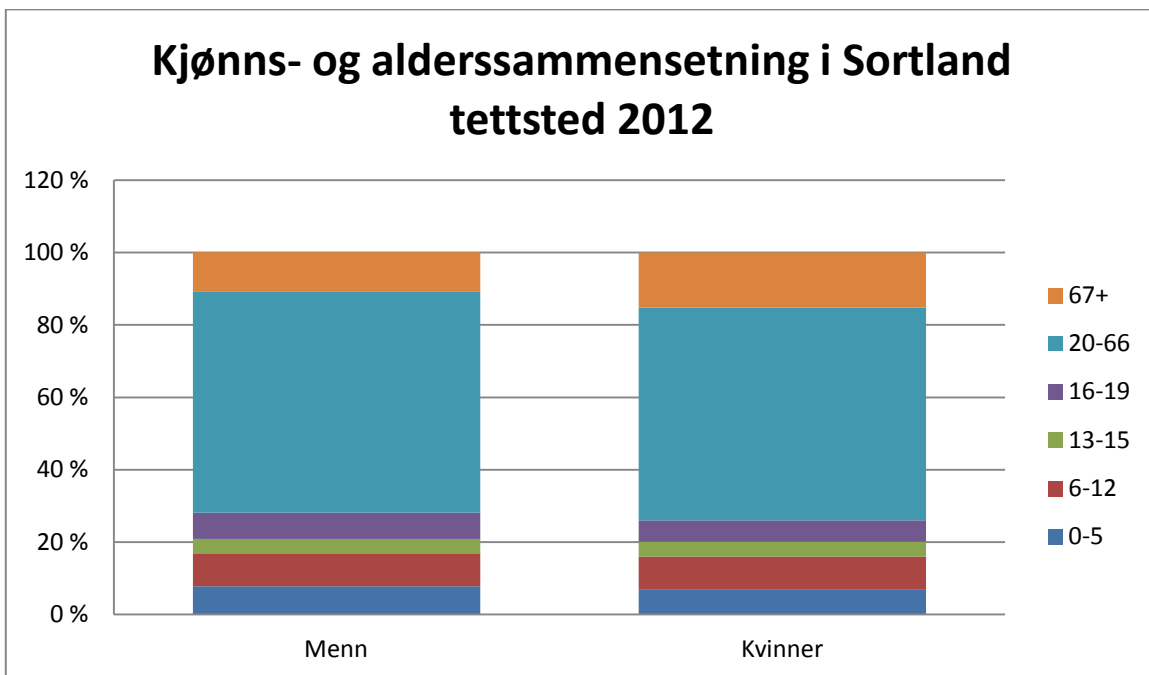
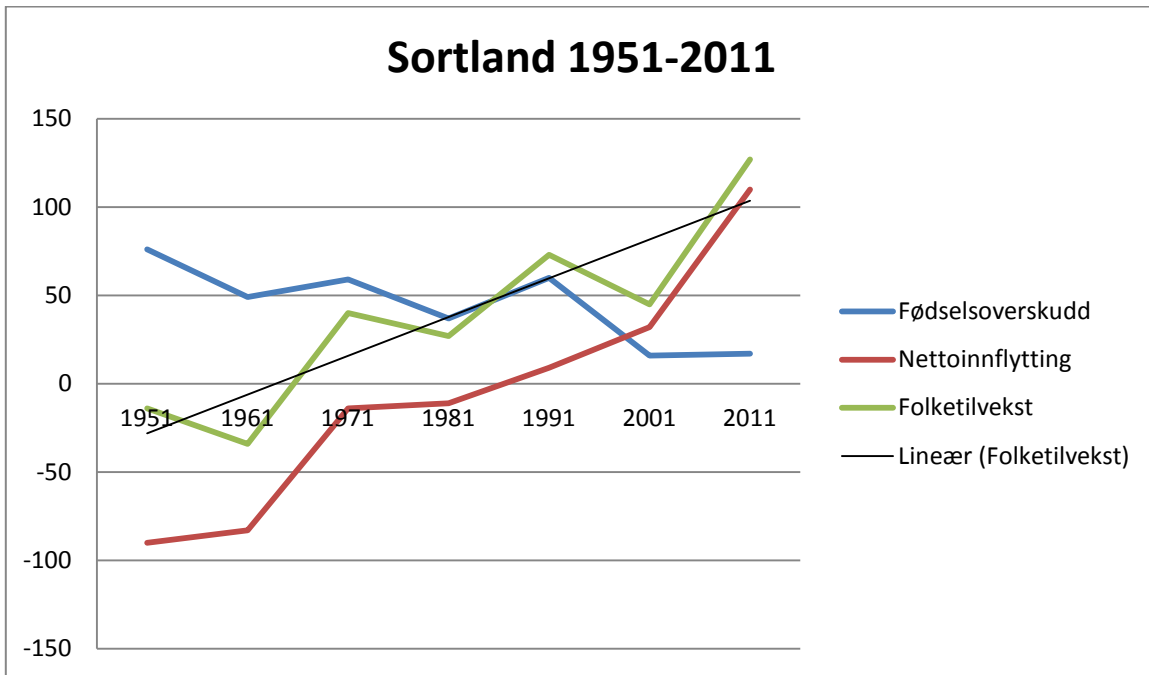
Vågan

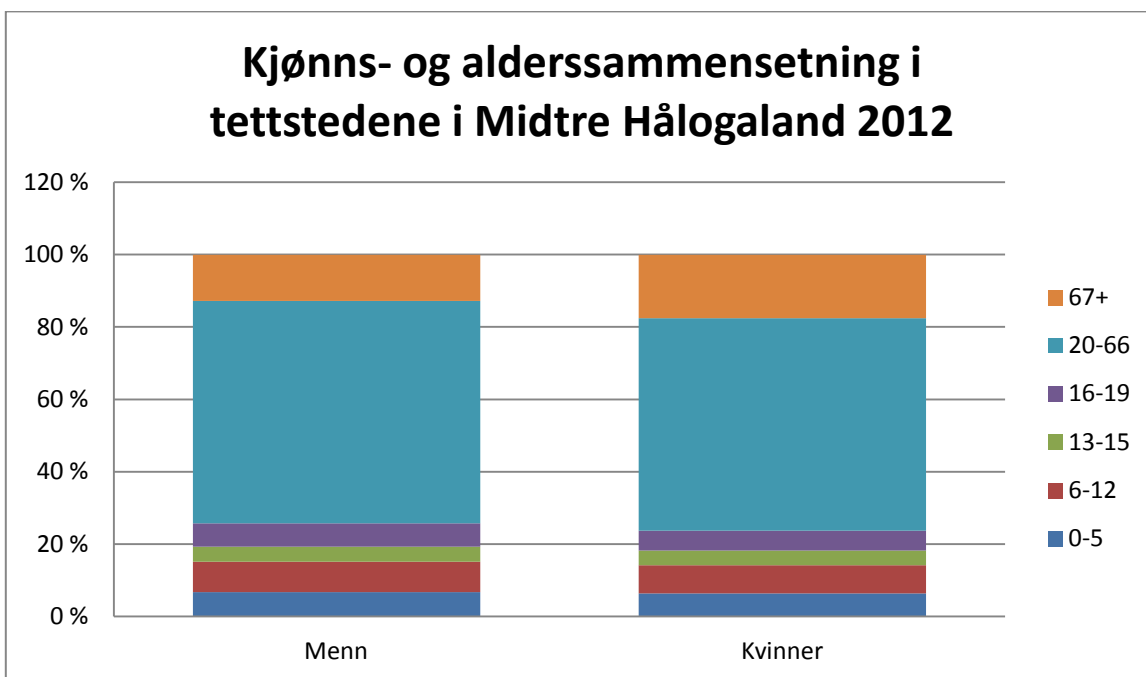
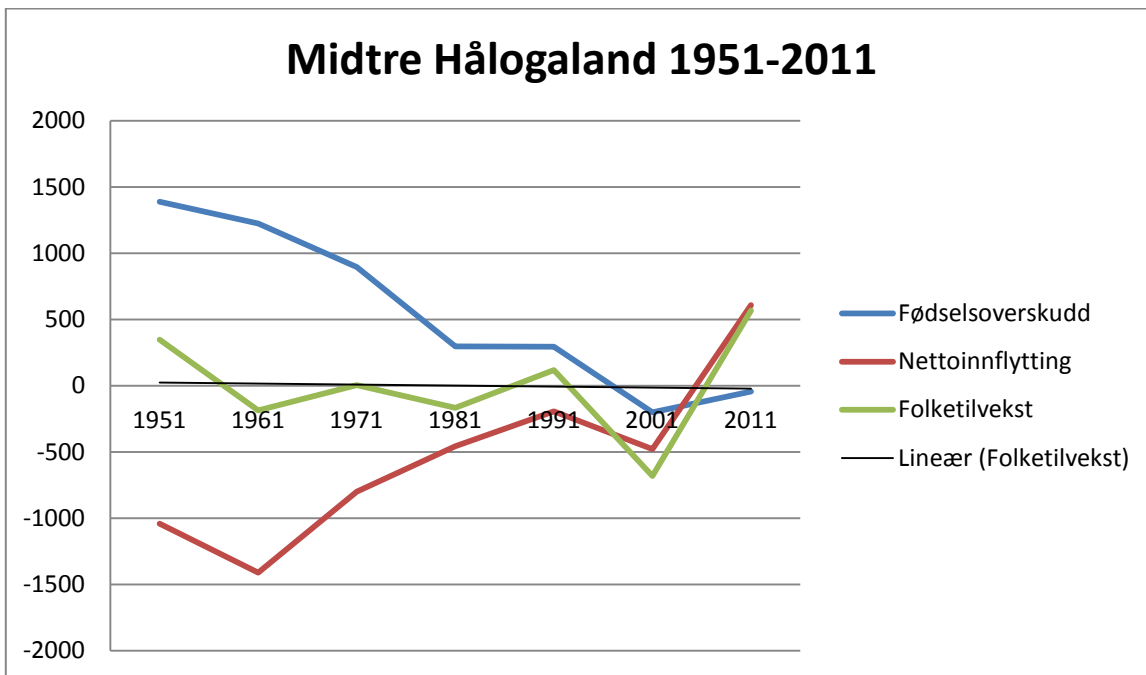
Vestvågøy

Sortland

Hele stor-regionen

Vedlegg 3

Folkemengde, etter region, alder, kjønn, tid og statistikkvariabel

			1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2011	2012					
			Folkemen-	Folkemen-	Folkemen-	Folkemen-	Folkemen-	Folkemengde	Folkemen-	Folkemen-	Folkemen-	Folkemen-	Folkemen-	Folkemen-	Folkemengde					
7511 Bjerkevik	0-5 år	Menn	56	61	61	58	49	43	43	42	32	31	29	29	24	558	53			
		Kvinner	43	52	58	49	48	46	46	41	37	34	31	33	29	547				
	6-12 år	Menn	59	65	65	67	66	75	73	71	71	66	57	48	52	835	103			9 %
		Kvinner	72	73	74	75	66	68	67	70	66	67	60	53	51	862				4 %
	13-15 år	Menn	19	21	24	28	33	26	26	28	34	37	32	31	27	366	53			4 %
		Kvinner	26	28	25	26	31	34	40	41	35	30	24	27	26	393				7 %
	16-19 år	Menn	43	36	33	35	28	30	32	37	40	33	40	47	46	480	80			7 %
		Kvinner	27	32	35	32	34	30	29	39	40	53	50	37	34	472				
	20-66 år	Menn	353	356	361	352	354	355	345	337	327	326	327	331	346	4470	675			57 %
		Kvinner	342	350	346	342	337	328	335	341	330	328	316	322	329	4346				
67 år eller	Menn	63	74	75	74	80	79	79	81	80	87	88	89	87	1036	214			18 %	
	Kvinner	89	95	102	100	103	102	105	105	103	104	112	120	127	1367		1178		7 %	
7512 Narvik	0-5 år	Menn	528	554	527	507	501	465	449	429	429	465	475	493	478	6300	932			7 %
		Kvinner	525	550	515	498	484	464	416	423	411	414	430	448	454	6032				
	6-12 år	Menn	604	620	652	656	661	670	648	623	611	580	552	507	501	7885	956			7 %
		Kvinner	572	577	616	632	630	614	615	590	581	549	533	495	455	7459				
	13-15 år	Menn	261	236	238	245	271	284	279	291	264	278	277	281	258	3463	530			4 %
		Kvinner	206	226	210	236	246	274	274	266	257	265	268	266	272	3266				
	16-19 år	Menn	330	333	350	379	365	369	369	340	390	398	394	382	392	4791	765			5 %
		Kvinner	341	323	330	308	307	302	312	338	347	393	387	371	373	4432				
	20-66 år	Menn	4097	4219	4230	4187	4219	4265	4322	4296	4299	4333	4357	4370	4462	55656	8606			61 %
		Kvinner	4114	4180	4137	4153	4164	4189	4164	4086	4085	4075	4114	4144	4144	53680				
67 år eller	Menn	898	904	887	890	881	866	864	869	885	862	862	886	888	11442	2246			16 %	
	Kvinner	1398	1420	1425	1402	1404	1391	1402	1399	1385	1346	1317	1360	1358	18007		14035			
7721 Kjøpsvik	0-5 år	Menn	41	41	38	34	25	18	17	15	16	20	25	24	22	336	34			4 %
		Kvinner	38	34	31	23	20	22	21	24	19	19	24	20	12	307				
	6-12 år	Menn	50	43	44	50	48	46	46	41	36	30	30	24	22	510	52			6 %
		Kvinner	48	48	52	50	52	45	40	41	37	37	37	26	30	543				
	13-15 år	Menn	21	25	22	17	15	19	21	21	19	20	18	18	16	252	30			3 %
		Kvinner	15	15	12	18	17	23	22	23	15	15	21	21	14	231				
	16-19 år	Menn	26	23	25	26	29	25	23	23	21	22	26	39	26	334	51			6 %
		Kvinner	23	27	27	22	20	18	19	20	29	26	22	24	25	302				
	20-66 år	Menn	319	316	314	316	315	320	315	306	300	294	292	287	278	3972	528			61 %
		Kvinner	280	277	271	282	276	271	268	264	257	254	256	251	250	3457				
67 år eller	Menn	73	70	66	71	69	66	63	64	69	71	71	73	77	903	170			20 %	
	Kvinner	105	102	106	105	105	105	105	102	94	93	89	94	93	1298		865			
7731 Lødingen	0-5 år	Menn	67	69	63	65	61	56	53	45	38	39	40	39	38	673	91			5 %
		Kvinner	73	76	65	55	59	57	54	49	47	50	40	51	53	724				
	6-12 år	Menn	91	91	85	92	97	97	88	83	86	84	85	58	60	1097	126			7 %
		Kvinner	88	96	92	86	85	86	78	80	78	78	74	70	66	1057				
	13-15 år	Menn	35	38	42	32	37	33	49	49	43	44	39	46	39	526	74			4 %
		Kvinner	33	34	35	42	44	41	39	40	38	36	36	36	35	489				
	16-19 år	Menn	54	50	42	43	48	56	51	48	48	50	66	67	58	681	108			6 %
		Kvinner	34	41	48	53	42	44	50	52	52	55	51	51	50	623				
	20-66 år	Menn	520	531	530	511	528	528	521	506	501	517	511	511	514	6729	997			57 %
		Kvinner	511	526	504	488	511	512	503	500	492	507	510	498	483	6545				
67 år eller	Menn	106	113	115	124	124	124	130	144	139	143	145	136	137	1680	338			19 %	
	Kvinner	185	190	183	186	188	196	192	194	191	188	182	191	201	2467		1734			
7742 Fjelldal	0-5 år	Menn	11	9	8	6	3	6	8	8	7	7	9	11	9	102	14			4 %
		Kvinner	9	9	9	9	9	8	6	9	9	9	7	7	5	105				
	6-12 år	Menn	13	15	18	13	14	11	12	13	10	12	11	9	12	163	24			8 %
		Kvinner	13	14	15	15	9	7	9	12	9	6	8	10	12	139				
	13-15 år	Menn	10	7	7	8	7	4	3	4	8	8	7	6	6	85	9			3 %
		Kvinner	5	3	4	0	8	11	11	5	3	3	3	3	3	62				
	16-19 år	Menn	14	16	11	14	13	11	10	8	6	4	3	10	11	131	15			5 %
		Kvinner	8	8	6	7	4	4	5	8	11	10	11	4	4	90				
	20-66 år	Menn	97	100	105	99	101	109	107	100	97	96	99	97	96	1303	179			57 %
		Kvinner	89	95	98	97	92	91	92	93	87	86	81	84	83	1168				
67 år eller	Menn	26	24	29	27	27	27	28	31	29	28	26	29	24	355	71			23 %	
	Kvinner	32	32	40	37	40	39	44	40	38	40	46	50	47	525		312			
7743 Ramsund	0-5 år	Menn	17	19	15	16	18	17	16	17	13	11	7	9	10	185	19			8 %
		Kvinner	13	16	10	7	9	8	9	10	11	11	6	9	9	128				
	6-12 år	Menn	14	15	11	12	10	16	16	16	16	13	16	13	12	176	21			9 %
		Kvinner	13	17	16	21	15	13	10	11	11	12	13	11	9	172				
	13-15 år	Menn	3	5	4	5	7	7	6	5	5	6	3	5	6	67	9			4 %
		Kvinner	5	4	4	3	8	9	8	4	0	3	5	4	3	60				
	16-19 år	Menn	10	9	7	6	6	8	10	9	7	8	9	7	6	102	13			5 %
		Kvinner	5	5	5	9	4	5	3	6	8	6	8	6	7	77				
	20-66 år	Menn	89	81	72	84	83	88	87	81	74	75	71	62	65	1012	134			56 %
		Kvinner	85	83	67	82	84	89	81	80	70	70	65	74	69	999				
67 år eller	Menn	19	19	17	16	18	17	17	19	17	16	16	22	23	236	44			18 %	
	Kvinner	19	20	21	24	23	23	26	25	25	24	21	20	21	292		240			
7751 Liland	0-5 år	Menn	0	0	0	13	14	14	11	9	8	10	9	10	107	17			6 %	
		Kvinner	0	0	0	8	7	7	10	7	9</									

	16-19 år	Menn	18	15	12	12	12	11	12	11	10	11	10	10	13	157	35	6%	
		Kvinner	6	9	12	11	10	11	17	22	21	22	17	16	22	196			
	20-66 år	Menn	162	163	171	175	170	173	175	174	165	162	176	173	180	2219	361	60%	
		Kvinner	141	132	139	150	143	156	151	153	146	146	176	181	181	1995			
	67 år eller	Menn	36	39	36	35	36	44	42	38	41	43	40	38	39	507	99	17%	
		Kvinner	52	51	51	52	53	57	50	51	54	58	57	59	60	705			
7801	Stamsund	0-5 år	Menn	32	31	31	31	37	32	31	34	30	29	23	26	20	387	57	6%
		Kvinner	41	40	41	38	35	37	30	32	27	27	29	32	37	446			
	6-12 år	Menn	33	39	40	47	52	51	48	41	39	41	43	36	39	549	79	8%	
		Kvinner	50	64	61	68	68	66	64	60	56	51	46	38	40	732			
	13-15 år	Menn	16	15	17	10	12	11	15	23	20	25	28	22	20	19	233	44	4%
		Kvinner	13	17	23	22	24	18	22	27	30	32	28	21	25	302			
	16-19 år	Menn	20	26	26	24	22	22	18	14	15	17	27	50	35	316	75	7%	
		Kvinner	24	19	19	16	19	23	26	32	30	28	35	40	40	351			
	20-66 år	Menn	259	324	332	327	319	311	300	294	290	291	289	280	281	3897	589	58%	
		Kvinner	243	299	305	309	313	301	292	289	284	302	314	302	308	3861			
	67 år eller	Menn	55	65	60	59	59	57	62	62	66	73	76	77	82	853	170	17%	
		Kvinner	90	99	93	91	92	91	91	90	88	85	84	87	88	1169			
7802	Leknes	0-5 år	Menn	107	115	107	104	112	114	124	135	112	115	108	104	88	1445	191	7%
		Kvinner	85	91	82	98	102	96	96	105	102	102	109	98	103	1269			
	6-12 år	Menn	98	119	116	130	142	152	147	150	141	132	136	131	140	1734	255	9%	
		Kvinner	106	109	110	115	122	124	123	130	123	120	119	114	115	1530			
	13-15 år	Menn	45	46	38	51	59	58	50	53	68	67	62	66	61	724	118	4%	
		Kvinner	35	43	45	52	48	55	57	65	60	55	45	54	57	671			
	16-19 år	Menn	55	65	62	71	71	68	71	84	79	81	82	87	99	975	169	6%	
		Kvinner	55	55	40	49	62	69	68	70	77	70	82	72	70	839			
	20-66 år	Menn	575	637	660	710	722	730	763	757	757	740	742	747	763	9303	1520	56%	
		Kvinner	634	688	681	712	743	741	762	790	772	761	752	761	757	9554			
	67 år eller	Menn	101	114	127	138	141	155	152	159	163	163	175	176	189	1953	462	17%	
		Kvinner	163	182	201	229	240	239	234	234	243	246	249	266	273	2999			
7803	Ballstad	0-5 år	Menn	22	23	29	32	32	24	31	34	36	31	32	25	36	387	66	9%
		Kvinner	36	38	37	35	33	28	29	24	23	22	22	29	30	386			
	6-12 år	Menn	43	47	43	39	36	43	39	37	38	42	41	41	40	529	80	10%	
		Kvinner	32	41	39	38	39	41	44	49	44	47	48	38	40	540			
	13-15 år	Menn	11	17	23	25	24	25	21	21	20	19	16	20	20	262	44	6%	
		Kvinner	15	19	15	17	14	16	16	14	16	11	13	26	24	216			
	16-19 år	Menn	20	17	14	14	20	29	32	33	33	29	32	25	28	326	46	6%	
		Kvinner	28	24	24	24	28	26	20	23	17	15	19	13	18	279			
	20-66 år	Menn	165	203	202	210	213	217	216	217	220	223	225	237	236	2784	460	59%	
		Kvinner	158	199	191	205	204	209	214	211	218	216	202	208	224	2659			
	67 år eller	Menn	32	42	43	43	40	39	37	31	31	31	29	32	35	465	79	10%	
		Kvinner	45	57	58	61	58	59	59	57	53	53	54	47	44	705			
7804	Gravdal	0-5 år	Menn	69	72	67	65	67	59	54	62	56	63	55	58	48	795	98	6%
		Kvinner	66	83	75	75	73	67	66	55	54	56	48	45	50	813			
	6-12 år	Menn	69	85	86	84	75	91	87	83	92	86	80	74	71	1063	138	9%	
		Kvinner	83	104	111	110	104	106	109	98	92	79	78	78	67	1219			
	13-15 år	Menn	27	32	39	36	44	37	34	26	33	31	35	35	40	449	80	5%	
		Kvinner	34	33	31	28	31	38	40	44	45	53	43	40	40	500			
	16-19 år	Menn	45	53	44	50	47	49	48	49	51	46	40	43	49	614	105	7%	
		Kvinner	48	55	52	41	33	36	41	42	47	52	52	61	56	616			
	20-66 år	Menn	445	498	516	510	500	490	490	485	475	468	477	486	467	6307	949	61%	
		Kvinner	450	491	499	506	508	512	510	495	498	491	481	486	482	6409			
	67 år eller	Menn	44	45	42	45	47	49	53	56	63	64	72	78	80	738	184	12%	
		Kvinner	82	85	87	90	89	97	92	90	99	96	98	97	104	1206			
7812	Kabelvåg	0-5 år	Menn	58	65	60	58	64	65	63	59	65	70	66	72	62	827	119	7%
		Kvinner	53	60	61	57	58	58	51	46	54	53	56	56	57	720			
	6-12 år	Menn	82	83	85	83	84	71	71	70	65	60	66	70	75	965	144	8%	
		Kvinner	80	90	79	73	68	79	74	70	58	53	62	72	69	927			
	13-15 år	Menn	42	36	28	32	33	39	36	38	37	35	26	26	38	446	68	4%	
		Kvinner	32	36	37	41	38	32	32	34	32	30	24	24	30	422			
	16-19 år	Menn	44	56	54	52	48	36	38	42	43	50	51	55	52	621	94	5%	
		Kvinner	49	47	44	51	45	50	49	45	41	44	37	42	42	584			
	20-66 år	Menn	496	508	522	520	517	529	515	522	525	509	517	527	529	6736	1028	60%	
		Kvinner	489	511	508	506	507	505	512	508	496	497	509	500	499	6547			
	67 år eller	Menn	66	71	69	66	64	67	69	68	69	80	84	92	94	959	259	15%	
		Kvinner	121	127	135	143	133	133	127	116	129	131	145	154	165	1759			
7813	Henningsvær	0-5 år	Menn	20	23	20	24	25	19	15	14	11	8	7	9	10	205	18	5%
		Kvinner	12	18	17	19	23	17	15	17	15	14	16	16	8	207			
	6-12 år	Menn	22	21	21	23	24	20	23	24	24	29	31	21	16	299	45	11%	
		Kvinner	13	12	11	13	12	17	17	24	28	29	32	23	29	260			
	13-15 år	Menn	8	8	10	11	14	15	11	10	7	7	10	13	14	138	25	6%	
		Kvinner	9	7	7	4	5	4	7	7	8	6	3	11	11	89			
	16-19 år	Menn	4	6	6	8	11	11	16	16	17	13	12	10	11	141	20	5%	
		Kvinner	8	8	9	11	12	8	6	5	5	8	12	12	9	113			
	20-66 år	Menn	116	131	117	122	120	119	112	119	126	125	128	124	130	1589	234	59%	
		Kvinner	100	115	107	108	111	105	114	114	115	117	111	105	104	1426			
	67 år eller	Menn	31	33	32	30	30	28	30	26	28	25	24	24	23	364	54	14%	
		Kvinner	52	54	52	49	49	48	43	44	44	40	41	35	31	582			
7814	Svolvær	0-5 år	Menn	164	176	161	157	154	159	158	154	151	137	125	136	145	1977	292	7%
		Kvinner	139	143	150	148	137	140	154	136	144	148	135	130	147	1851			
	6-12 år	Menn	164	178	194	206	198	180	194	199	190	185	186	188	186	2448	352	8%	
		Kvinner	180	185	178	162	166	174	187	198	193	188	188	182	166	2347			
	13-15 år	Menn	74	67	57	65	78	99	102	93	75	88	83	71	77	1029	152	4%	
		Kvinner	63	73	79	94	96	88	71	72	82	83	89	79	75	1044			
	16-19 år	Menn	109	110	116	112	109	92	99	92	125	121	127	133	124	1469	243	6%	
		Kvinner	96	80	81	87	90	108	118	133	121	103	102	107	119	1345			
	20-66 år	Menn	1198	1259	1274	1265	1270	1285	1302	1287	1293	1306	1308	1299	1285	16631	2572	61%	
		Kvinner	1131	1160	1172	1168	1169	1188	1186	1195	1198	1207	1222	1249	1287	15532			
	67 år eller	Menn	230	244	239	238	251	246	241	238	236	234	240	261	275	3173	619	15%	
		Kvinner	375	387															

	13-15 år	Menn	10	14	14	16	14	11	15	17	17	16	16	15	14	189	35	5%	
		Kvinner	10	13	14	11	10	13	14	19	15	13	16	26	21	195			
	16-19 år	Menn	16	16	17	12	19	21	19	19	14	17	23	23	18	234	40	6%	
		Kvinner	7	7	12	19	18	19	18	13	17	17	20	16	22	205			
	20-66 år	Menn	220	228	229	227	212	212	208	196	191	194	209	207	189	2722	369	53%	
		Kvinner	209	212	216	220	212	215	208	199	194	188	194	193	180	2640			
7832 Straume	67 år eller	Menn	42	49	51	44	49	52	57	59	60	61	62	66	68	720	156	22%	
		Kvinner	60	63	65	66	65	66	69	67	72	74	73	83	88	911			
	0-5 år	Menn	0	11	14	13	15	13	13	10	10	13	14	14	10	10	150	17	6%
		Kvinner	0	15	17	14	15	10	14	10	8	11	9	11	7	7	141		
	6-12 år	Menn	0	15	16	13	14	10	11	9	11	11	12	14	17	153	32	11%	
		Kvinner	0	22	18	18	19	16	16	22	18	19	17	11	15	211			
13-15 år	Menn	0	4	5	4	6	8	8	5	5	7	6	5	3	5	67	13	4%	
		Kvinner	0	4	4	7	8	7	5	5	7	6	10	8	8	79			
	16-19 år	Menn	0	5	4	5	6	5	6	7	7	9	8	5	5	72	12	4%	
		Kvinner	0	10	10	6	6	8	8	7	9	8	5	5	7	89			
	20-66 år	Menn	0	83	85	83	87	85	85	85	86	88	89	87	87	1030	177	61%	
		Kvinner	0	88	93	87	97	91	95	91	93	95	95	94	90	1109			
7842 Alsvåg	67 år eller	Menn	0	15	15	13	14	10	11	10	10	11	9	11	12	141	39	13%	
		Kvinner	0	23	22	21	19	20	19	17	21	24	25	24	27	262			
	0-5 år	Menn	16	15	19	15	15	13	12	12	6	4	6	11	13	157	22	6%	
		Kvinner	19	19	22	19	21	16	18	16	14	10	10	8	9	201			
	6-12 år	Menn	21	21	18	17	16	16	13	16	17	15	14	13	13	210	33	10%	
		Kvinner	25	26	31	28	23	29	28	27	26	24	25	24	20	336			
13-15 år	Menn	6	8	10	9	9	7	8	8	11	6	10	11	7	110	16	5%		
		Kvinner	7	5	6	8	10	11	11	12	14	10	13	11	9	127			
	16-19 år	Menn	12	13	10	9	8	12	14	10	9	8	8	9	9	131	22	6%	
		Kvinner	6	9	8	8	10	6	7	9	10	14	15	13	13	128			
	20-66 år	Menn	89	78	79	81	83	82	81	82	81	78	80	82	92	1068	188	55%	
		Kvinner	89	86	88	89	85	84	87	81	83	80	86	88	96	1122			
7843 Myre	67 år eller	Menn	26	29	30	29	28	26	27	28	25	25	26	24	22	345	61	18%	
		Kvinner	36	34	37	35	37	37	41	42	40	38	43	39	39	498			
	0-5 år	Menn	95	106	100	86	81	76	74	68	62	66	64	63	70	1011	126	6%	
		Kvinner	91	94	86	89	87	84	68	75	69	67	71	65	56	1002			
	6-12 år	Menn	85	89	97	108	108	116	111	110	110	102	101	87	85	1309	172	8%	
		Kvinner	81	72	76	94	103	93	100	91	88	89	78	80	87	1132			
13-15 år	Menn	24	26	32	36	41	33	36	35	34	39	44	53	50	483	92	5%		
		Kvinner	28	34	41	42	35	34	40	38	35	38	48	44	42	499			
	16-19 år	Menn	65	60	54	47	38	40	42	30	45	43	53	55	65	657	125	6%	
		Kvinner	56	54	50	43	48	50	49	45	48	46	51	56	60	656			
	20-66 år	Menn	628	624	644	659	643	642	637	626	607	600	593	597	605	8105	1215	60%	
		Kvinner	605	604	595	617	610	601	584	577	554	567	566	594	610	7684			
7851 Sortland	67 år eller	Menn	97	92	94	90	95	96	94	104	106	111	116	126	125	1346	305	15%	
		Kvinner	132	147	158	163	158	159	160	167	166	164	172	174	180	2100			
	0-5 år	Menn	194	190	183	190	170	168	167	159	165	161	150	181	182	2260	349	7%	
		Kvinner	163	173	180	178	174	171	186	183	175	169	165	162	167	2246			
	6-12 år	Menn	249	264	287	267	275	242	240	234	238	234	224	215	213	3182	440	9%	
		Kvinner	195	211	222	233	239	226	217	212	225	213	216	220	227	2856			
13-15 år	Menn	66	77	92	98	103	120	125	138	125	111	105	95	93	1348	193	4%		
		Kvinner	64	74	65	77	89	106	108	104	94	103	103	101	100	1188			
	16-19 år	Menn	103	100	99	101	105	124	128	135	150	164	167	165	168	1709	314	7%	
		Kvinner	99	115	125	114	106	109	102	131	144	144	138	145	146	1618			
	20-66 år	Menn	1215	1284	1312	1360	1362	1355	1359	1373	1383	1368	1382	1414	1426	17593	2870	60%	
		Kvinner	1254	1334	1334	1390	1401	1400	1421	1421	1430	1403	1397	1417	1444	18046			
7852 Sigerfjord	67 år eller	Menn	180	195	183	190	192	199	199	200	206	212	219	243	257	2675	631	13%	
		Kvinner	289	328	325	333	343	364	368	360	344	341	346	361	374	4476			
	0-5 år	Menn	22	30	33	39	41	36	34	34	35	39	43	35	36	457	65	8%	
		Kvinner	25	32	29	32	37	25	26	24	21	15	17	27	29	339			
	6-12 år	Menn	33	43	46	50	44	43	49	50	42	42	44	39	33	558	68	9%	
		Kvinner	23	33	35	35	37	41	45	39	37	33	40	36	35	469			
13-15 år	Menn	14	15	18	13	18	18	25	18	25	22	20	17	21	20	241	39	5%	
		Kvinner	16	15	15	10	12	11	12	17	21	21	12	12	19	193			
	16-19 år	Menn	11	14	12	16	21	25	23	23	28	24	26	22	23	268	40	5%	
		Kvinner	21	25	23	27	15	17	18	12	18	16	24	21	17	254			
	20-66 år	Menn	183	215	219	218	219	228	242	235	236	243	249	259	259	3005	498	64%	
		Kvinner	158	192	207	212	215	218	224	226	226	218	229	241	239	2805			
7853 Strand	67 år eller	Menn	40	42	41	41	43	44	40	44	44	41	40	39	38	537	73	9%	
		Kvinner	58	64	59	60	58	60	54	49	48	42	42	37	35	666			
	0-5 år	Menn	33	34	36	35	34	30	21	23	18	18	15	23	23	343	41	8%	
		Kvinner	18	34	41	40	36	33	31	27	17	12	15	15	18	337			
	6-12 år	Menn	33	42	48	50	51	46	50	48	47	40	34	33	27	549	52	10%	
		Kvinner	28	34	32	31	31	33	35	34	37	40	30	32	25	422			
13-15 år	Menn	10	9	6	11	14	17	19	19	19	21	20	14	15	194	30	6%		
		Kvinner	5	13	12	17	21	19	14	10	8	5	9	14	15	162			
	16-19 år	Menn	11	16	15	14	12	13	13	14	20	22	21	24	23	218	35	7%	
		Kvinner	20	9	13	16	11	16	18	18	19	24	11	11	12	198			
	20-66 år	Menn	134	157	156	160	167	163	168	168	161	161	159	173	163	2090	322	63%	
		Kvinner	122	153	156	162	170	166	170	172	175	176	169	168	159	2118			
7861 Andenes	67 år eller	Menn	9	10	11	12	10	13	13	15	15	17	17	13	14	169	31	6%	
		Kvinner	13	14	12	11	13	13	12	14	14	13	14	14	17	173			
	0-5 år	Menn	118	131	115	109	116	92	97	76	91	92	86	102	95	1320	177	7%	
		Kvinner	128	131	129	121	127	120	112	98	84	86	85	77	82	1380			
	6-12 år	Menn	127	131	136	141	139	154	147	148	127	112	111	94	101	1668	201	8%	
		Kvinner	124	128	119	128	127	129	129	122	126	128	120	110	100	1590			
13-15 år	Menn	52	49	49	53	63	53	46	46	54	64	67	61	52	709				
		Kvinner	49	49	45	54	52	54	56	54	59	46	41	51	62	673			
	16-19 år	Menn	64	72	61	65	69	66	73	73	64	62	63	86	94	912	163	6%	
		Kvinner	47	58	62	60	62	60	57	51	66	64	63	57	69	776			
	20-66 år	Menn	993	973	942	907	895	892	866	859	830	806	809	802	821	11395	1573	60%	
		Kvinner	881	883	862	837	824	820	816	792	772	765	759	768	752	10531			
7862 Bleik	67 år eller	Menn	138	140	146	152	144	148	158	157	152	159	158	159	161	1972	409	16%	
		Kvinner	227	219	221	220	225	213	211	221	224	232	230	239	248	2930			
	0-5 år																		

8003 Harstad	6-12 år	Menn	24	18	20	17	19	13	16	17	19	17	15	20	14	229	30	7%
		Kvinner	14	16	10	10	16	18	21	23	20	22	20	22	16	228		
	13-15 år	Menn	7	11	11	12	9	13	9	9	4	6	5	5	9	110	19	4%
		Kvinner	13	13	13	11	12	8	3	3	4	5	7	9	10	111		
	16-19 år	Menn	20	20	18	17	12	12	16	15	14	14	11	7	6	182	11	2%
		Kvinner	11	8	8	15	14	16	19	12	14	10	3	6	5	141		
	20-66 år	Menn	154	151	153	160	165	155	154	153	147	143	147	149	152	1983	272	61%
		Kvinner	119	116	118	122	127	124	119	123	126	135	129	125	120	1603		
	67 år eller	Menn	36	40	35	39	36	37	36	39	42	43	40	39	38	500	86	19%
		Kvinner	53	54	53	54	52	50	48	47	46	47	47	48	48	647		
	0-5 år	Menn	809	786	722	718	739	748	696	710	704	693	666	677	675	9343	1364	7%
		Kvinner	765	722	720	706	688	669	642	641	637	638	642	671	689	8830		
	6-12 år	Menn	949	973	1008	1036	994	998	972	931	941	895	888	876	859	12320	1630	8%
		Kvinner	897	928	914	940	940	918	898	850	856	858	811	799	771	11380		
	13-15 år	Menn	311	324	350	379	418	420	415	440	438	468	445	399	391	5198	780	4%
		Kvinner	351	357	369	387	398	415	416	438	406	398	383	392	389	5099		
16-19 år	Menn	441	442	428	454	454	469	506	521	534	569	601	635	656	6710	1185	6%	
	Kvinner	431	454	463	481	500	509	529	511	546	550	552	545	529	6600			
20-66 år	Menn	5555	5596	5623	5926	5962	5993	5992	6032	6022	5956	5988	6099	6124	76868	12263	61%	
	Kvinner	5681	5627	5642	5930	5961	5996	5974	6021	6039	5973	5993	6044	6139	77020			
67 år eller	Menn	918	927	925	969	967	970	982	997	1011	1023	1070	1123	1179	13061	2761	14%	
	Kvinner	1272	1333	1343	1371	1378	1383	1411	1436	1439	1449	1480	1548	1582	18425			
0-5 år	Menn	13	16	16	11	10	12	12	8	8	8	8	10	8	140	16	6%	
	Kvinner	5	6	4	6	6	9	7	8	6	5	5	7	8	82			
6-12 år	Menn	21	20	19	17	16	16	15	12	14	11	9	10	10	190	16	6%	
	Kvinner	15	15	17	17	13	13	11	8	11	8	8	6	6	148			
13-15 år	Menn	11	10	6	10	9	10	8	8	7	5	5	3	3	95	6	2%	
	Kvinner	7	7	5	4	7	8	9	8	10	10	6	3	3	87			
16-19 år	Menn	12	13	10	12	12	9	12	11	12	13	9	9	8	142	16	6%	
	Kvinner	9	7	5	7	7	6	6	7	7	10	18	11	8	108			
20-66 år	Menn	82	86	89	89	91	91	88	86	86	89	87	84	82	1130	157	64%	
	Kvinner	77	79	79	78	75	78	71	77	79	75	74	73	75	990			
67 år eller	Menn	17	17	20	18	18	18	18	15	17	19	20	20	19	236	36	15%	
	Kvinner	19	20	17	16	14	11	12	10	12	14	15	17	17	194			
0-5 år	Menn	55	67	57	47	46	44	47	50	49	44	55	58	51	670	86	6%	
	Kvinner	81	75	71	59	50	43	48	42	40	45	49	43	35	681			
6-12 år	Menn	62	76	72	79	76	79	76	79	88	79	74	69	70	979	140	9%	
	Kvinner	65	77	73	87	96	98	97	99	96	88	77	72	70	1095			
13-15 år	Menn	28	29	21	22	31	28	36	30	28	26	39	42	35	395	81	5%	
	Kvinner	18	24	20	21	22	25	30	35	42	41	46	55	46	425			
16-19 år	Menn	27	40	34	33	31	36	33	34	39	47	46	52	45	497	114	7%	
	Kvinner	38	33	32	27	28	33	22	36	36	39	49	60	69	502			
20-66 år	Menn	435	457	452	430	420	416	403	419	421	430	419	449	447	5598	893	57%	
	Kvinner	445	471	455	448	441	437	438	429	431	440	439	447	446	5767			
67 år eller	Menn	83	84	85	83	88	88	94	98	95	98	98	97	99	1190	240	15%	
	Kvinner	135	143	142	148	140	139	136	145	145	145	133	140	141	1832			
0-5 år	Menn	12	9	12	12	9	16	14	17	18	23	23	29	34	228	61	9%	
	Kvinner	23	24	22	21	26	29	28	25	18	22	24	27	27	316			
6-12 år	Menn	29	33	28	27	27	23	18	13	10	12	11	19	32	282	64	9%	
	Kvinner	24	26	28	28	27	27	29	30	31	32	32	38	32	384			
13-15 år	Menn	17	18	20	18	19	14	7	12	12	10	12	7	4	170	16	2%	
	Kvinner	12	13	11	12	14	11	8	11	11	13	13	10	12	151			
16-19 år	Menn	28	29	31	30	25	24	24	19	20	15	12	23	31	311	50	7%	
	Kvinner	17	17	16	22	19	17	13	13	12	12	11	14	19	202			
20-66 år	Menn	169	176	180	189	203	205	197	201	197	200	188	189	208	2502	404	59%	
	Kvinner	178	176	177	182	195	197	189	187	181	177	174	184	196	2393			
67 år eller	Menn	31	31	30	33	33	27	30	32	31	31	34	41	42	426	87	13%	
	Kvinner	47	55	48	48	46	45	44	44	44	43	41	44	45	594			
0-5 år	Menn	7	5	6	8	5	3	4	3	4	5	5	12	16	91	26	7%	
	Kvinner	11	14	11	12	12	10	10	9	9	5	4	10	10	127			
6-12 år	Menn	5	7	8	7	8	7	9	10	8	7	5	8	9	98	19	5%	
	Kvinner	6	10	11	10	9	10	10	13	14	10	15	9	10	137			
13-15 år	Menn	6	7	5	4	3	3	3	3	4	6	3	3	3	53	9	2%	
	Kvinner	8	5	0	4	5	5	3	3	4	6	4	5	6	58			
16-19 år	Menn	8	10	11	9	9	6	5	4	5	6	6	6	5	90	13	4%	
	Kvinner	10	13	14	12	9	5	5	6	5	5	4	6	8	102			
20-66 år	Menn	92	90	85	89	92	85	83	88	90	85	87	106	133	1205	223	61%	
	Kvinner	90	91	90	92	90	93	97	96	94	87	88	84	90	1182			
67 år eller	Menn	24	22	21	25	22	23	22	22	23	20	22	25	27	298	74	20%	
	Kvinner	29	27	27	35	35	37	36	32	34	36	38	46	47	459			
0-5 år	Menn	9	9	12	16	16	25	22	20	16	16	14	14	12	201	30	7%	
	Kvinner	22	21	13	7	5	10	12	12	14	15	11	10	18	170			
6-12 år	Menn	18	19	17	20	15	14	12	12	14	18	16	16	23	214	32	7%	
	Kvinner	10	14	16	22	20	27	29	29	28	19	14	11	9	248			
13-15 år	Menn	15	11	11	11	13	13	11	11	10	5	6	9	6	132	16	4%	
	Kvinner	6	3	3	3	7	5	7	6	7	13	14	12	10	96			
16-19 år	Menn	9	13	14	17	15	17	18	14	15	12	14	24	21	203	38	9%	
	Kvinner	9	12	14	10	5	8	7	10	8	7	9	17	17	133			
20-66 år	Menn	135	137	141	143	137	134	136	142	128	126	120	122	122	1723	240	54%	
	Kvinner	129	122	117	125	117	124	127	126	120	119	113	115	118	1572			
67 år eller	Menn	35	41	39	41	40	36	36	40	42	38	38	40	39	505	89	20%	
	Kvinner	69	70	63	66	63	57	56	64	60	56	54	51	50	779			
0-5 år	Menn	34	34	31	33	36	28	26	24	21	17	20	17	17	338	39	5%	
	Kvinner	27	22	23	24	16	15	13	19	20	20	25	24	22	270			
6-12 år	Menn	30	30	29	35	35	40	41	41	39	37	36	25	24	442	46	6%	
	Kvinner	35	29	32	36	35	37	38	35	29	24	23	22	22	397			
13-15 år	Menn	19	17	17	17	13	9	8	18	16	20	18	20	22	214	41	6%	
	Kvinner	14	16	15	14	9	12	16	17	17	15	21	15	19	200			
16-19 år	Menn	32	33	34	34	36	37	40	38	29	33	36	54	62	498	102	14%	
	Kvinner	20	23	19	20	24	20	17	18	22	26	27	27	40	303			
20-66 år	Menn	197	210	213	205	209	214	222	222	210	209	212	206	199	2728	398	54%	
	Kvinner	215	213	213	214	208	208	205	216	209	202	208	210	199	2720			
67 år eller	Menn	41	39	36	38	35	34	34	36	39	39	39	45	46	501	105	14%	
	Kvinner	66	64	66	62	63	68	63	66	69	64	64	56	59	830			

Alle 1- og 2-tall er endret til 0 eller 3 for å ivareta personvernet.

Vedlegg 4

10	Produksjon av nærings- og nytelsesmidler	Alle større	1	0	0	0	0	1	0	0%
11	Produksjon av drikkevarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
12	Produksjon av tobakksvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
13	Produksjon av tekstiler	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
14	Produksjon av klær	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
15	Produksjon av lær og lærvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
16	Produksjon av trelast og varer av tre, kork, strå og flettematerialer, unntatt møbler	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%
17	Produksjon av papir og papirvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
18	Trykking og reproduksjon av innspilte optak	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
19	Produksjon av kull- og raffinerte petroleum produkter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
20	Produksjon av kjemikalier og kjemiske produkter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
21	Produksjon av farmasøytiske råvarer og preparater	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
22	Produksjon av gummi- og plastprodukter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
23	Produksjon av andre ikke-metallholdige mineralprodukter	Alle større	1	0	0	0	0	0	-1	-100%
24	Produksjon av metaller	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
25	Produksjon av metallvarer, unntatt maskiner og utstyr	Alle større	1	2	2	2	2	2	1	100%
26	Produksjon av datamaskiner og elektroniske og optiske produkter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
27	Produksjon av elektrisk utstyr	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
28	Produksjon av maskiner og utstyr til generell bruk, ikke nevnt annet sted	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
29	Produksjon av motorvogner og tilhengere	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
30	Produksjon av andre transportmidler	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
31	Produksjon av møbler	Alle større	2	2	2	2	2	2	0	0%
32	Annen industriproduksjon	Alle større	0	0	0	0	1	0	0	#DIV/0!
33	Reparasjon og installasjon av maskiner og utstyr	Alle større	2	2	2	3	3	2	0	0%
35	Elektrisitet, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	Alle større	3	2	2	2	2	2	-1	-33%
36	Uttak fra kilde, rensing og distribusjon av vann	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
37	Oppsamling og behandling av avløpsvann	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
38	Innsamling, behandling, disponering og gjenvinning av avfall	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
39	Miljørydding, miljørensing og lignende virksomhet	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
41	Oppføring av bygninger	Alle større	7	8	9	10	10	11	4	57%
42	Anleggsvirksomhet	Alle større	2	2	2	2	2	2	0	0%
43	Spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	Alle større	9	11	10	11	9	8	-1	-11%
45	Handel med og reparasjon av motorvogner	Alle større	5	4	4	4	2	2	-3	-60%
46	Agentur- og engros handel, unntatt med motorvogner	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%
47	Detaljhandel, unntatt salg av motorvogner	Alle større	14	13	14	14	16	17	3	21%
49	Landtransport og rørtransport	Alle større	5	6	8	8	7	6	1	20%
50	Sjøfart	Alle større	0	0	0	0	1	2	2	#DIV/0!
51	Lufttransport	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
52	Lagring og andre tjenester tilknyttet transport	Alle større	4	4	3	4	4	3	-1	-25%
53	Post og distribusjonsvirksomhet	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%
55	Overnattingsvirksomhet	Alle større	7	8	9	9	11	10	3	43%
56	Serveringsvirksomhet	Alle større	2	3	3	3	3	2	0	0%
58	Forlagsvirksomhet	Alle større	1	1	2	2	2	2	1	100%
59	Film-, video- og fjernsynsprogramproduksjon, utgivelse av musikk- og lydopptak	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
60	Radio- og fjernsynskringkasting	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
61	Telekommunikasjon	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
62	Tjenester tilknyttet informasjonsteknologi	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
63	Informasjonstjenester	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
64	Finansieringsvirksomhet	Alle større	2	2	2	1	1	1	-1	-50%
65	Forsikringsvirksomhet og pensjonskasser, unntatt trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
66	Tjenester tilknyttet finansierings- og forsikringsvirksomhet	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
68	Omsetning og drift av fast eiendom	Alle større	11	10	10	11	11	13	2	18%
69	Juridisk og regnskapsmessig tjenesteyting	Alle større	2	1	1	1	1	1	-1	-50%
70	Hovedkontortjenester, administrativ rådgivning	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
71	Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet, og teknisk prøving og analyse	Alle større	1	0	0	1	1	0	-1	-100%
72	Forskning og utviklingsarbeid	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
73	Annonse- og reklamevirksomhet og markedsundersøkelser	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
74	Annen faglig, vitenskapelig og teknisk virksomhet	Alle større	1	1	3	4	2	1	0	0%
75	Veterinærtjenester	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%
77	Utleie- og leasingvirksomhet	Alle større	1	1	1	0	1	2	1	100%
78	Arbeidskrafttjenester	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
79	Reisebyrå- og reisearrangørvirksomhet og tilknyttede tjenester	Alle større	0	1	1	1	1	1	1	#DIV/0!
80	Vaktjeneste og etterforskning	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
81	Tjenester tilknyttet eiendomsdrift	Alle større	2	3	2	1	3	3	1	50%
82	Annen forretningsmessig tjenesteyting	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%
84	Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	Alle større	11	12	11	11	9	9	-2	-18%
85	Undervisning	Alle større	7	7	7	7	9	9	2	29%
86	Helsestjenester	Alle større	8	10	10	10	11	12	4	50%
87	Utleie- og omsorgstjenester i institusjon	Alle større	2	3	3	3	3	3	1	50%
88	Sosiale omsorgstjenester uten botilbud	Alle større	10	10	10	10	10	10	0	0%
90	Kunstnerisk virksomhet og underholdningsvirksomhet	Alle større	2	3	5	5	5	7	5	250%
91	Drift av biblioteker, arkiver, museer og annen kulturvirksomhet	Alle større	2	2	2	2	2	2	0	0%
92	Lotteri og totalisatorspill	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
93	Sports- og fritidsaktiviteter og drift av fornyelsesetablissementer	Alle større	1	1	1	1	2	1	0	0%
94	Aktiviteter i medlemsorganisasjoner	Alle større	2	2	2	2	3	3	1	50%
95	Reparasjon av datamaskiner, husholdningsvarer og varer til personlig bruk	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
96	Annen personlig tjenesteyting	Alle større	3	5	4	5	5	4	1	33%
97	Lønnet arbeid i private husholdninger	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
99	Internasjonale organisasjoner og organer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
00	Uoppgitt	Alle større	0	0	0	1	0	0	0	#DIV/0!
1850	Divtasvuodna Tysfjord	Alle større	158	171	164	150	150	163	5	3%
01-99	Total	Alle større	12	13	13	13	13	14	2	17%
01	Jordbruk og tjenester tilknyttet jordbruk, jakt og viltstell	Alle større	1	2	2	1	0	0	-1	-100%
02	Skogbruk og tjenester tilknyttet skogbruk	Alle større	14	10	10	7	8	8	-6	-43%
03	Fiske, fangst og akvakultur	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
05	Bryting av steinkull og brunkull	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
06	Utvinning av råolje og naturgass	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
07	Bryting av metallholdig malm	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
08	Bryting og bergverksdrift ellers	Alle større	2	2	2	2	2	2	0	0%
09	Tjenester tilknyttet bergverksdrift	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
10	Produksjon av nærings- og nytelsesmidler	Alle større	1	2	2	0	0	2	1	100%
11	Produksjon av drikkevarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
12	Produksjon av tobakksvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
13	Produksjon av tekstiler	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
14	Produksjon av klær	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
15	Produksjon av lær og lærvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
16	Produksjon av trelast og varer av tre, kork, strå og flettematerialer, unntatt møbler	Alle større	1	1	1	1	1	2	1	100%
17	Produksjon av papir og papirvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
18	Trykking og reproduksjon av innspilte optak	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
19	Produksjon av kull- og raffinerte petroleum produkter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
20	Produksjon av kjemikalier og kjemiske produkter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
21	Produksjon av farmasøytiske råvarer og preparater	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
22	Produksjon av gummi- og plastprodukter	Alle større	1	2	2	1	0	0	-1	-100%

1852 Tjeldsund

37 Oppsamling og behandling av avløpsvann	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
38 Innsamling, behandling, disponering og gjenvinning av avfall	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
39 Miljørydding, miljørensing og lignende virksomhet	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
41 Oppføring av bygninger	Alle større	5	4	4	4	3	3	-2	-40%	
42 Anleggsvirksomhet	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%	
43 Spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	Alle større	11	12	9	10	10	11	0	0%	
45 Handel med og reparasjon av motorvogner	Alle større	1	1	0	0	1	1	0	0%	
46 Agentur- og engrosshandel, unntatt med motorvogner	Alle større	11	11	7	4	7	6	-5	-45%	
47 Detaljhandel, unntatt salg av motorvogner	Alle større	20	20	17	15	15	14	-6	-30%	
49 Landtransport og rørtransport	Alle større	9	9	9	8	8	8	-1	-11%	
50 Sjøfart	Alle større	2	2	1	1	1	1	-1	-50%	
51 Lufttransport	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
52 Lagring og andre tjenester tilknyttet transport	Alle større	4	4	4	4	3	3	-1	-25%	
53 Post og distribusjonsvirksomhet	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
55 Overnattingsvirksomhet	Alle større	3	3	3	3	3	3	0	0%	
56 Serveringsvirksomhet	Alle større	5	3	3	2	2	2	-3	-60%	
58 Forlagsvirksomhet	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
59 Film-, video- og fjernsynsprogramproduksjon, utgivelse av musikk- og lydopptak	Alle større	1	1	1	1	1	2	1	100%	
60 Radio- og fjernsynskringkasting	Alle større	1	1	1	1	0	0	-1	-100%	
61 Telekommunikasjon	Alle større	2	2	2	2	2	2	0	0%	
62 Tjenester tilknyttet informasjonsteknologi	Alle større	3	5	6	5	3	3	0	0%	
63 Informasjonstjenester	Alle større	1	1	0	0	0	0	-1	-100%	
64 Finansieringsvirksomhet	Alle større	1	1	2	1	1	1	0	0%	
65 Forsikringsvirksomhet og pensjonskasser, unntatt trygdeordninger underlagt offentlig forv	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
66 Tjenester tilknyttet finansierings- og forsikringsvirksomhet	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
68 Omsetning og drift av fast eiendom	Alle større	24	26	26	25	27	27	3	13%	
69 Juridisk og regnskapsmessig tjenesteyting	Alle større	1	2	1	1	2	2	1	100%	
70 Hovedkontortjenester, administrativ rådgivning	Alle større	7	9	8	6	6	6	-1	-14%	
71 Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet, og teknisk prøving og analyse	Alle større	7	7	6	6	8	8	1	14%	
72 Forskning og utviklingsarbeid	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
73 Annonse- og reklamevirksomhet og markedsundersøkelser	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
74 Annen faglig, vitenskapelig og teknisk virksomhet	Alle større	2	2	2	3	2	4	2	100%	
75 Veterinærtjenester	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
77 Utleie- og leasingvirksomhet	Alle større	3	3	3	3	3	3	0	0%	
78 Arbeidskrafttjenester	Alle større	2	2	2	2	0	0	-2	-100%	
79 Reisebyrå- og reisearrangørvirksomhet og tilknyttede tjenester	Alle større	1	1	1	2	2	3	2	200%	
80 Vaktjeneste og etterforskning	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%	
81 Tjenester tilknyttet eiendomsdrift	Alle større	2	1	1	1	2	4	2	100%	
82 Annen forretningsmessig tjenesteyting	Alle større	2	2	2	2	2	2	0	0%	
84 Offentlig administrasjon og forsvær, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	Alle større	12	11	11	11	10	10	-2	-17%	
85 Undervisning	Alle større	6	6	6	8	8	8	2	33%	
86 Helsestjenester	Alle større	14	15	15	18	20	19	5	36%	
87 Pleie- og omsorgstjenester i institusjon	Alle større	2	2	2	2	2	2	0	0%	
88 Sosiale omsorgstjenester uten botilbud	Alle større	14	13	12	11	11	12	-2	-14%	
90 Kunstnerisk virksomhet og underholdningsvirksomhet	Alle større	4	0	2	2	6	5	1	25%	
91 Drift av biblioteker, arkiver, museer og annen kulturvirksomhet	Alle større	2	2	2	2	2	2	0	0%	
92 Lotteri og totalisatorspill	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
93 Sports- og fritidsaktiviteter og drift av fornøyeseetablissementer	Alle større	2	2	2	2	2	2	0	0%	
94 Aktiviteter i medlemsorganisasjoner	Alle større	3	3	2	2	2	2	-1	-33%	
95 Reparasjon av datamaskiner, husholdningsvarer og varer til personlig bruk	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
96 Annen personlig tjenesteyting	Alle større	5	5	6	6	7	6	1	20%	
97 Lønnet arbeid i private husholdninger	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
99 Internasjonale organisasjoner og organer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
00 Uoppgått	Alle større	1	0	0	1	1	0	-1	-100%	
01-99 Total	Alle større	110	124	115	109	110	115	5	5%	
01 Jordbruk og tjenester tilknyttet jordbruk, jakt og viltstell	Alle større	25	25	26	26	26	24	-1	-4%	
02 Skogbruk og tjenester tilknyttet skogbruk	Alle større	0	1	1	0	1	2	2	#DIV/0!	
03 Fiske, fangst og akvakultur	Alle større	7	6	5	5	5	5	-2	-29%	
05 Bryting av steinkull og brunkull	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
06 Utvinning av råolje og naturgass	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
07 Bryting av metallholdig malm	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
08 Bryting og bergverksdrift ellers	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
09 Tjenester tilknyttet bergverksdrift	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
10 Produksjon av nærings- og nytelsesmidler	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
11 Produksjon av drikkevarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
12 Produksjon av tobakksvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
13 Produksjon av tekstiler	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
14 Produksjon av klær	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
15 Produksjon av lær og lærvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
16 Produksjon av trelast og varer av tre, kork, strå og flettematerialer, unntatt møbler	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%	
17 Produksjon av papir og papirvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
18 Trykking og reproduksjon av innspilte opptak	Alle større	1	1	0	0	0	0	-1	-100%	
19 Produksjon av kull- og raffinerte petroleumprodukter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
20 Produksjon av kjemikalier og kjemiske produkter	Alle større	0	1	1	0	0	0	0	#DIV/0!	
21 Produksjon av farmasøytiske råvarer og preparater	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
22 Produksjon av gummi- og plastprodukter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
23 Produksjon av andre ikke-metallholdige mineralprodukter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
24 Produksjon av metaller	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
25 Produksjon av metallvarer, unntatt maskiner og utstyr	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
26 Produksjon av datamaskiner og elektroniske og optiske produkter	Alle større	0	1	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
27 Produksjon av elektrisk utstyr	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
28 Produksjon av maskiner og utstyr til generell bruk, ikke nevnt annet sted	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
29 Produksjon av motorvogner og tilhengere	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
30 Produksjon av andre transportmidler	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
31 Produksjon av møbler	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
32 Annen industriproduksjon	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
33 Reparasjon og installasjon av maskiner og utstyr	Alle større	2	3	4	4	3	3	1	50%	
35 Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
36 Uttak fra kilde, rensing og distribusjon av vann	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
37 Oppsamling og behandling av avløpsvann	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
38 Innsamling, behandling, disponering og gjenvinning av avfall	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
39 Miljørydding, miljørensing og lignende virksomhet	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
41 Oppføring av bygninger	Alle større	3	2	4	4	4	5	2	67%	
42 Anleggsvirksomhet	Alle større	2	1	1	1	1	2	0	0%	
43 Spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	Alle større	4	6	6	7	6	7	3	75%	
45 Handel med og reparasjon av motorvogner	Alle større	1	3	2	2	2	2	1	100%	
46 Agentur- og engrosshandel, unntatt med motorvogner	Alle større	1	2	2	1	1	0	-1	-100%	
47 Detaljhandel, unntatt salg av motorvogner	Alle større	4	7	5	4	4	5	1	25%	
49 Landtransport og rørtransport	Alle større	7	6	6	5	5	5	-2	-29%	
50 Sjøfart	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%	
51 Lufttransport	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	
52 Lagring og andre tjenester tilknyttet transport	Alle større	0	0	0	1	1	1	1	#DIV/0!	

1854 Ballangen

69 Juridisk og regnskapsmessig tjenesteyting	Alle større	1	1	0	0	0	0	-1	-100 %
70 Hovedkontortjenester, administrativ rådgivning	Alle større	1	1	1	1	1	2	1	100 %
71 Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet, og teknisk prøving og analyse	Alle større	1	1	1	1	3	4	3	300 %
72 Forskning og utviklingsarbeid	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
73 Annonse- og reklamevirksomhet og markedsundersøkelser	Alle større	0	0	0	0	0	1	1	#DIV/0!
74 Annen faglig, vitenskapelig og teknisk virksomhet	Alle større	3	3	3	4	5	4	1	33 %
75 Veterinærtjenester	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
77 Utleie- og leasingvirksomhet	Alle større	2	2	3	3	2	2	0	0 %
78 Arbeidskrafttjenester	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
79 Reisebyrå- og reisearrangørvirksomhet og tilknyttede tjenester	Alle større	0	0	0	0	1	1	1	#DIV/0!
80 Vaktjeneste og etterforskning	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0 %
81 Tjenester tilknyttet eiendomsdrift	Alle større	3	4	4	3	2	0	-3	-100 %
82 Annen forretningsmessig tjenesteyting	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
84 Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	Alle større	9	10	6	6	6	6	-3	-33 %
85 Undervisning	Alle større	7	7	5	5	5	5	-2	-29 %
86 Helsetjenester	Alle større	7	7	8	9	10	7	0	0 %
87 Pleie- og omsorgstjenester i institusjon	Alle større	2	2	2	2	2	2	0	0 %
88 Sosiale omsorgstjenester uten botilbud	Alle større	11	12	11	10	9	8	-3	-27 %
90 Kunstnerisk virksomhet og underholdningsvirksomhet	Alle større	1	2	4	2	1	1	0	0 %
91 Drift av bibliotek, arkiver, museer og annen kulturvirksomhet	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0 %
92 Lotteri og totalisatorspill	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
93 Sports- og fritidsaktiviteter og drift av fornyelsesetablissementer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
94 Aktiviteter i medlemsorganisasjoner	Alle større	3	2	2	3	3	3	0	0 %
95 Reparasjon av datamaskiner, husholdningsvarer og varer til personlig bruk	Alle større	1	2	2	2	1	1	0	0 %
96 Annen personlig tjenesteyting	Alle større	2	2	2	1	1	1	-1	-50 %
97 Lønnet arbeid i private husholdninger	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
99 Internasjonale organisasjoner og organer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
00 Uoppgitt	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
01-99 Total	Alle større	200	206	206	203	214	211	11	6 %
01 Jordbruk og tjenester tilknyttet jordbruk, jakt og viltstell	Alle større	36	39	41	39	36	36	0	0 %
02 Skogbruk og tjenester tilknyttet skogbruk	Alle større	3	2	2	2	5	5	2	67 %
03 Fiske, fangst og akvakultur	Alle større	6	6	5	5	5	5	-1	-17 %
05 Bryting av steinkull og brunkull	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
06 Utvinning av råolje og naturgass	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
07 Bryting av metallholdig malm	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
08 Bryting og bergverksdrift ellers	Alle større	2	3	4	3	4	4	2	100 %
09 Tjenester tilknyttet bergverksdrift	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
10 Produksjon av nærings- og nytelsesmidler	Alle større	1	1	1	1	0	0	-1	-100 %
11 Produksjon av drikkevarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
12 Produksjon av tobaksvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
13 Produksjon av tekstiler	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
14 Produksjon av klær	Alle større	1	1	1	0	0	0	-1	-100 %
15 Produksjon av lær og lærvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
16 Produksjon av trelast og varer av tre, kork, strå og flettematerialer, unntatt møbler	Alle større	3	3	2	2	1	1	-2	-67 %
17 Produksjon av papir og papirvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
18 Trykking og reproduksjon av innspilte opptak	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
19 Produksjon av kull- og raffinerte petroleumprodukter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
20 Produksjon av kjemikalier og kjemiske produkter	Alle større	0	0	0	0	0	1	1	#DIV/0!
21 Produksjon av farmasøytiske råvarer og preparater	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
22 Produksjon av gummi- og plastprodukter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
23 Produksjon av andre ikke-metallholdige mineralprodukter	Alle større	1	1	1	1	1	0	-1	-100 %
24 Produksjon av metaller	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
25 Produksjon av metallvarer, unntatt maskiner og utstyr	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0 %
26 Produksjon av datamaskiner og elektroniske og optiske produkter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
27 Produksjon av elektrisk utstyr	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
28 Produksjon av maskiner og utstyr til generell bruk, ikke nevnt annet sted	Alle større	0	1	1	1	1	1	1	#DIV/0!
29 Produksjon av motorvogner og tilhengere	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
30 Produksjon av andre transportmidler	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
31 Produksjon av møbler	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
32 Annen industriproduksjon	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0 %
33 Reparasjon og installasjon av maskiner og utstyr	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0 %
35 Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0 %
36 Uttak fra kilde, rensing og distribusjon av vann	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0 %
37 Oppsamling og behandling av avløpsvann	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0 %
38 Innsamling, behandling, disponering og gjenvinning av avfall	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
39 Miljørydding, miljørensing og lignende virksomhet	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
41 Oppføring av bygninger	Alle større	7	8	8	8	8	7	0	0 %
42 Anleggsvirksomhet	Alle større	1	2	2	2	2	2	1	100 %
43 Spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	Alle større	10	11	10	8	10	11	1	10 %
45 Handel med og reparasjon av motorvogner	Alle større	8	8	8	8	8	9	1	13 %
46 Agentur- og engrosshandel, unntatt med motorvogner	Alle større	3	3	4	5	6	4	1	33 %
47 Detaljhandel, unntatt salg av motorvogner	Alle større	14	13	13	13	13	11	-3	-21 %
49 Landtransport og rørtransport	Alle større	7	7	6	6	8	8	1	14 %
50 Sjøfart	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
51 Lufttransport	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0 %
52 Lagring og andre tjenester tilknyttet transport	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0 %
53 Post og distribusjonsvirksomhet	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
55 Overnattingsvirksomhet	Alle større	1	1	1	1	1	3	2	200 %
56 Serveringsvirksomhet	Alle større	3	3	4	4	4	5	2	67 %
58 Forlagsvirksomhet	Alle større	0	0	1	1	1	1	1	#DIV/0!
59 Film-, video- og fjernsynsprogramproduksjon, utgivelse av musikk- og lydopptak	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
60 Radio- og fjernsynskringkasting	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
61 Telekommunikasjon	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
62 Tjenester tilknyttet informasjonsteknologi	Alle større	0	0	1	1	0	1	1	#DIV/0!
63 Informasjonstjenester	Alle større	0	0	1	0	0	1	1	#DIV/0!
64 Finansieringsvirksomhet	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0 %
65 Forsikringsvirksomhet og pensjonskasser, unntatt trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	Alle større	0	0	0	0	0	1	1	#DIV/0!
66 Tjenester tilknyttet finansierings- og forsikringsvirksomhet	Alle større	0	0	0	0	0	1	1	#DIV/0!
68 Omsetning og drift av fast eiendom	Alle større	11	13	13	13	17	16	5	45 %
69 Juridisk og regnskapsmessig tjenesteyting	Alle større	2	2	2	2	2	3	1	50 %
70 Hovedkontortjenester, administrativ rådgivning	Alle større	2	0	0	0	0	0	-2	-100 %
71 Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet, og teknisk prøving og analyse	Alle større	1	0	0	1	0	0	-1	-100 %
72 Forskning og utviklingsarbeid	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
73 Annonse- og reklamevirksomhet og markedsundersøkelser	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
74 Annen faglig, vitenskapelig og teknisk virksomhet	Alle større	2	2	3	3	2	4	2	100 %
75 Veterinærtjenester	Alle større	0	0	1	1	2	1	1	#DIV/0!
77 Utleie- og leasingvirksomhet	Alle større	2	2	3	3	2	1	-1	-50 %
78 Arbeidskrafttjenester	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
79 Reisebyrå- og reisearrangørvirksomhet og tilknyttede tjenester	Alle større	1	2	2	2	2	2	1	100 %
80 Vaktjeneste og etterforskning	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
81 Tjenester tilknyttet eiendomsdrift	Alle større	1	2	1	2	4	3	2	200 %
82 Annen forretningsmessig tjenesteyting	Alle større	1	1	1	2	2	2	1	100 %

25	Produksjon av metallvarer, unntatt maskiner og utstyr	Alle større	4	4	3	3	4	4	0	0%
26	Produksjon av datamaskiner og elektroniske og optiske produkter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
27	Produksjon av elektrisk utstyr	Alle større	1	1	1	1	0	0	-1	-100%
28	Produksjon av maskiner og utstyr til generell bruk, ikke nevnt annet sted	Alle større	4	3	1	1	0	0	-4	-100%
29	Produksjon av motorvogner og tilhengere	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
30	Produksjon av andre transportmidler	Alle større	0	0	0	0	1	1	1	#DIV/0!
31	Produksjon av møbler	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
32	Annen industriproduksjon	Alle større	2	3	2	3	2	2	0	0%
33	Reparasjon og installasjon av maskiner og utstyr	Alle større	6	7	7	9	10	11	5	83%
35	Elektrisitet-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%
36	Uttak fra kilde, rensing og distribusjon av vann	Alle større	1	3	2	2	4	4	3	300%
37	Oppsamling og behandling av avløpsvann	Alle større	0	0	0	0	0	1	1	#DIV/0!
38	Innsamling, behandling, disponering og gjenvinning av avfall	Alle større	2	2	2	2	2	2	0	0%
39	Miljørydding, miljørensing og lignende virksomhet	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
41	Oppføring av bygninger	Alle større	59	62	64	62	65	68	9	15%
42	Anleggsvirksomhet	Alle større	3	3	2	3	3	3	0	0%
43	Spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	Alle større	66	76	75	71	69	72	6	9%
45	Handel med og reparasjon av motorvogner	Alle større	24	25	24	24	24	25	1	4%
46	Agentur- og engros handel, unntatt med motorvogner	Alle større	42	45	39	38	43	39	-3	-7%
47	Detailhandel, unntatt salg av motorvogner	Alle større	94	100	98	97	98	93	-1	-1%
49	Landtransport og rørtransport	Alle større	33	33	31	36	35	35	2	6%
50	Sjøfart	Alle større	5	3	2	2	1	1	-4	-80%
51	Lufttransport	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%
52	Lagring og andre tjenester tilknyttet transport	Alle større	5	5	6	6	6	6	1	20%
53	Post og distribusjonsvirksomhet	Alle større	2	2	2	2	2	2	0	0%
55	Overnattingsvirksomhet	Alle større	14	15	13	15	14	17	3	21%
56	Serveringsvirksomhet	Alle større	23	22	20	23	21	23	0	0%
58	Forlagsvirksomhet	Alle større	8	7	7	7	6	5	-3	-38%
59	Film-, video- og fjernsynsprogramproduksjon, utgivelse av musikk- og lydopptak	Alle større	5	4	3	3	2	3	-2	-40%
60	Radio- og fjernsynskringkasting	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%
61	Telekommunikasjon	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
62	Tjenester tilknyttet informasjonsteknologi	Alle større	11	11	10	8	7	8	-3	-27%
63	Informasjonstjenester	Alle større	2	2	4	2	2	1	-1	-50%
64	Finansieringsvirksomhet	Alle større	6	6	6	3	5	5	-1	-17%
65	Forsikringsvirksomhet og pensjonskasser, unntatt trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%
66	Tjenester tilknyttet finansierings- og forsikringsvirksomhet	Alle større	1	1	1	1	0	1	0	0%
68	Omsetning og drift av fast eiendom	Alle større	96	102	95	95	109	117	21	22%
69	Juridisk og regnskapsmessig tjenesteyting	Alle større	14	14	15	14	14	16	2	14%
70	Hovedkontortjenester, administrativ rådgivning	Alle større	7	8	9	7	6	5	-2	-29%
71	Arktektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet, og teknisk prøving og analyse	Alle større	16	15	16	18	13	15	-1	-6%
72	Forskning og utviklingsarbeid	Alle større	1	1	1	2	1	0	-1	-100%
73	Annonse- og reklamevirksomhet og markedsundersøkelser	Alle større	0	0	1	1	0	0	0	#DIV/0!
74	Annen faglig, vitenskapelig og teknisk virksomhet	Alle større	9	8	6	8	11	9	0	0%
75	Veterinærtjenester	Alle større	3	5	5	5	6	8	5	167%
77	Utleie- og leasingvirksomhet	Alle større	10	8	8	10	15	16	6	60%
78	Arbeidskrafttjenester	Alle større	0	0	1	2	3	3	3	#DIV/0!
79	Reisebyrå- og reisearrangørvirksomhet og tilknyttede tjenester	Alle større	8	14	13	12	12	12	4	50%
80	Vakttjeneste og etterforskning	Alle større	2	2	2	2	2	2	0	0%
81	Tjenester tilknyttet eiendomsdrift	Alle større	9	8	9	11	11	13	4	44%
82	Annen forretningsmessig tjenesteyting	Alle større	7	9	10	10	11	10	3	43%
84	Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	Alle større	12	11	11	11	11	11	-1	-8%
85	Undervisning	Alle større	23	23	23	25	33	38	15	65%
86	Helsestjenester	Alle større	44	52	56	49	56	64	20	45%
87	Pleie- og omsorgstjenester i institusjon	Alle større	7	7	7	7	7	5	-2	-29%
88	Sosiale omsorgstjenester uten botilbud	Alle større	37	38	37	38	40	37	0	0%
90	Kunstnerisk virksomhet og underholdningsvirksomhet	Alle større	10	10	12	16	19	15	5	50%
91	Drift av biblioteker, arkiver, museer og annen kulturvirksomhet	Alle større	2	2	2	2	2	3	1	50%
92	Lotteri og totalisatorspill	Alle større	1	2	1	1	1	1	0	0%
93	Sports- og fritidsaktiviteter og drift av fornyelsesetablissementer	Alle større	6	5	7	7	7	8	2	33%
94	Aktiviteter i medlemsorganisasjoner	Alle større	5	7	8	8	8	9	4	80%
95	Reparasjon av datamaskiner, husholdningsvarer og varer til personlig bruk	Alle større	1	1	1	2	2	2	1	100%
96	Annen personlig tjenesteyting	Alle større	20	25	27	24	26	26	6	30%
97	Lønnet arbeid i private husholdninger	Alle større	1	1	1	1	0	0	-1	-100%
99	Internasjonale organisasjoner og organer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
00	Uoppgått	Alle større	0	0	0	2	2	2	2	#DIV/0!
01-99	Total	Alle større	1086	1115	1104	1082	1127	1158	72	7%
01	Jordbruk og tjenester tilknyttet jordbruk, jakt og vitstell	Alle større	59	57	58	57	53	56	-3	-5%
02	Skogbruk og tjenester tilknyttet skogbruk	Alle større	2	3	4	4	3	3	1	50%
03	Fiske, fangst og akvakultur	Alle større	140	142	136	125	133	136	-4	-3%
05	Bryting av steinkull og brunkull	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
06	Utvinning av råolje og naturgass	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
07	Bryting av metallholdig malm	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
08	Bryting og bergverksdrift ellers	Alle større	1	1	1	0	0	0	-1	-100%
09	Tjenester tilknyttet bergverksdrift	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
10	Produksjon av nærings- og nytelsesmidler	Alle større	24	23	22	20	19	19	-5	-21%
11	Produksjon av drikkevarer	Alle større	0	0	0	0	1	1	1	#DIV/0!
12	Produksjon av tobakksvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
13	Produksjon av tekstiler	Alle større	3	3	3	3	3	3	0	0%
14	Produksjon av klær	Alle større	1	2	3	4	3	3	2	200%
15	Produksjon av lær og lærvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
16	Produksjon av trelast og varer av tre, kork, strå og flettematerialer, unntatt møbler	Alle større	2	2	3	3	3	2	0	0%
17	Produksjon av papir og papirvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
18	Trykking og reproduksjon av innspilte opptak	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%
19	Produksjon av kull- og raffinerte petroleumprodukter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
20	Produksjon av kjemikalier og kjemiske produkter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
21	Produksjon av farmasøytiske råvarer og preparater	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
22	Produksjon av gummi- og plastprodukter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
23	Produksjon av andre ikke-metallholdige mineralprodukter	Alle større	5	5	5	4	3	3	-2	-40%
24	Produksjon av metaller	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
25	Produksjon av metallvarer, unntatt maskiner og utstyr	Alle større	3	4	4	6	6	7	4	133%
26	Produksjon av datamaskiner og elektroniske og optiske produkter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
27	Produksjon av elektrisk utstyr	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%
28	Produksjon av maskiner og utstyr til generell bruk, ikke nevnt annet sted	Alle større	4	4	3	3	3	3	-1	-25%
29	Produksjon av motorvogner og tilhengere	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
30	Produksjon av andre transportmidler	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
31	Produksjon av møbler	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
32	Annen industriproduksjon	Alle større	2	3	2	2	1	2	0	0%
33	Reparasjon og installasjon av maskiner og utstyr	Alle større	9	8	9	11	9	9	0	0%
35	Elektrisitet-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	Alle større	6	4	4	4	4	4	-2	-33%
36	Uttak fra kilde, rensing og distribusjon av vann	Alle større	2	4	5	4	5	5	3	150%
37	Oppsamling og behandling av avløpsvann	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
38	Innsamling, behandling, disponering og gjenvinning av avfall	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!

1866 Hadsel

39 Miljørydding, miljørensing og lignende virksomhet	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
41 Oppføring av bygninger	Alle større	42	45	46	38	53	57	15	36%
42 Anleggsvirksomhet	Alle større	5	3	3	4	5	4	-1	-20%
43 Spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	Alle større	45	52	46	51	56	60	15	33%
45 Handel med og reparasjon av motorvogner	Alle større	17	17	20	20	19	19	2	12%
46 Agentur- og engrosshandel, unntatt med motorvogner	Alle større	34	36	34	28	30	30	-4	-12%
47 Detaljhandel, unntatt salg av motorvogner	Alle større	99	100	100	96	95	97	-2	-2%
49 Landtransport og rørtransport	Alle større	20	18	20	21	19	15	-5	-25%
50 Sjøfart	Alle større	16	18	14	13	13	16	0	0%
51 Lufttransport	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
52 Lagring og andre tjenester tilknyttet transport	Alle større	7	7	7	7	7	8	1	14%
53 Post og distribusjonsvirksomhet	Alle større	3	3	3	3	3	2	-1	-33%
55 Overnattingsvirksomhet	Alle større	29	30	29	31	34	33	4	14%
56 Serveringsvirksomhet	Alle større	18	19	20	23	19	21	3	17%
58 Forlagsvirksomhet	Alle større	5	6	7	6	6	4	-1	-20%
59 Film-, video- og fjernsynsprogramproduksjon, utgivelse av musikk- og lydopptak	Alle større	4	6	7	4	2	3	-1	-25%
60 Radio- og fjernsynskringkasting	Alle større	0	0	1	1	0	0	0	#DIV/0!
61 Telekommunikasjon	Alle større	2	2	2	2	2	2	0	0%
62 Tjenester tilknyttet informasjonsteknologi	Alle større	10	6	5	8	5	5	-5	-50%
63 Informasjonstjenester	Alle større	1	3	4	4	2	2	1	100%
64 Finansieringsvirksomhet	Alle større	9	9	9	5	3	3	-6	-67%
65 Forsikringsvirksomhet og pensjonskasser, unntatt trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	Alle større	2	2	2	2	1	1	-1	-50%
66 Tjenester tilknyttet finansierings- og forsikringsvirksomhet	Alle større	0	0	0	1	1	1	1	#DIV/0!
68 Omsetning og drift av fast eiendom	Alle større	125	131	125	122	135	144	19	15%
69 Juridisk og regnskapsmessig tjenesteyting	Alle større	19	18	17	18	19	19	0	0%
70 Hovedkontortjenester, administrativ rådgivning	Alle større	6	5	4	6	10	10	4	67%
71 Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet, og teknisk prøving og analyse	Alle større	25	27	22	22	23	25	0	0%
72 Forskning og utviklingsarbeid	Alle større	2	1	2	2	2	2	0	0%
73 Annonse- og reklamevirksomhet og markedsundersøkelser	Alle større	6	7	5	5	5	5	-1	-17%
74 Annen faglig, vitenskapelig og teknisk virksomhet	Alle større	9	11	11	13	14	12	3	33%
75 Veterinærtjenester	Alle større	2	3	2	2	2	1	-1	-50%
77 Utleie- og leasingvirksomhet	Alle større	18	17	17	14	16	15	-3	-17%
78 Arbeidskrafttjenester	Alle større	2	3	3	2	4	5	3	150%
79 Reisebyrå- og reisearrangørvirksomhet og tilknyttede tjenester	Alle større	9	12	14	13	13	12	3	33%
80 Vaktjeneste og etterforskning	Alle større	5	4	2	2	2	2	-3	-60%
81 Tjenester tilknyttet eiendomsdrift	Alle større	10	12	11	12	13	13	3	30%
82 Annen forretningsmessig tjenesteyting	Alle større	6	9	7	5	5	6	0	0%
84 Offentlig administrasjon og forsvær, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	Alle større	17	15	15	15	15	19	2	12%
85 Undervisning	Alle større	31	29	27	27	30	28	-3	-10%
86 Helse tjenester	Alle større	53	52	58	61	55	53	0	0%
87 Pleie- og omsorgstjenester i institusjon	Alle større	8	8	8	13	12	13	5	63%
88 Sosiale omsorgstjenester uten botilbud	Alle større	33	33	35	33	35	35	2	6%
90 Kunstnerisk virksomhet og underholdningsvirksomhet	Alle større	20	25	29	27	35	41	21	105%
91 Drift av biblioteker, arkiver, museer og annen kulturvirksomhet	Alle større	4	3	3	2	3	3	-1	-25%
92 Lotteri og totalisatorspill	Alle større	0	0	1	1	1	1	1	#DIV/0!
93 Sports- og fritidsaktiviteter og drift av fornøyelsesetablissementer	Alle større	11	10	11	11	9	13	2	18%
94 Aktiviteter i medlemsorganisasjoner	Alle større	9	9	9	9	10	10	1	11%
95 Reparasjon av datamaskiner, husholdningsvarer og varer til personlig bruk	Alle større	1	1	1	0	2	2	1	100%
96 Annen personlig tjenesteyting	Alle større	22	21	22	23	27	24	2	9%
97 Lønnet arbeid i private husholdninger	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
99 Internasjonale organisasjoner og organer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
00 Uoppgitt	Alle større	0	0	0	2	4	4	4	#DIV/0!
01-99 Total	Alle større	662	676	639	638	642	628	-34	-5%
01 Jordbruk og tjenester tilknyttet jordbruk, jakt og viltstell	Alle større	90	87	79	82	81	79	-11	-12%
02 Skogbruk og tjenester tilknyttet skogbruk	Alle større	3	5	4	3	4	4	1	33%
03 Fiske, fangst og akvakultur	Alle større	39	43	38	33	30	33	-6	-15%
05 Bryting av steinkull og brunkull	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
06 Utvinning av råolje og naturgass	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
07 Bryting av metallholdig malm	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
08 Bryting og bergverksdrift ellers	Alle større	0	0	0	0	0	1	1	#DIV/0!
09 Tjenester tilknyttet bergverksdrift	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
10 Produksjon av nærings- og nytelsesmidler	Alle større	6	6	6	5	7	7	1	17%
11 Produksjon av drikkevarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
12 Produksjon av tobakksvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
13 Produksjon av tekstiler	Alle større	2	2	2	1	1	1	-1	-50%
14 Produksjon av klær	Alle større	1	1	2	1	1	1	0	0%
15 Produksjon av lær og lærvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
16 Produksjon av trelast og varer av tre, kork, strå og flettematerialer, unntatt møbler	Alle større	3	5	5	5	4	3	0	0%
17 Produksjon av papir og papirvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
18 Trykking og reproduksjon av innspilte opptak	Alle større	2	2	2	2	1	1	-1	-50%
19 Produksjon av kull- og raffinerte petroleumprodukter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
20 Produksjon av kjemikalier og kjemiske produkter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
21 Produksjon av farmasøytiske råvarer og preparater	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
22 Produksjon av gummi- og plastprodukter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
23 Produksjon av andre ikke-metallholdige mineralprodukter	Alle større	1	1	1	1	1	0	-1	-100%
24 Produksjon av metaller	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
25 Produksjon av metallvarer, unntatt maskiner og utstyr	Alle større	1	2	3	4	3	3	2	200%
26 Produksjon av datamaskiner og elektroniske og optiske produkter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
27 Produksjon av elektrisk utstyr	Alle større	1	1	1	1	1	0	-1	-100%
28 Produksjon av maskiner og utstyr til generell bruk, ikke nevnt annet sted	Alle større	1	2	1	1	1	2	1	100%
29 Produksjon av motorvogner og tilhengere	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
30 Produksjon av andre transportmidler	Alle større	1	1	1	1	1	0	-1	-100%
31 Produksjon av møbler	Alle større	2	2	1	1	1	1	-1	-50%
32 Annen industriproduksjon	Alle større	0	1	1	1	0	0	0	#DIV/0!
33 Reparasjon og installasjon av maskiner og utstyr	Alle større	2	2	2	3	2	2	0	0%
35 Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%
36 Uttak fra kilde, rensing og distribusjon av vann	Alle større	2	3	3	3	2	2	0	0%
37 Oppsamling og behandling av avløpsvann	Alle større	0	1	1	1	0	0	0	#DIV/0!
38 Innsamling, behandling, disponering og gjenvinning av avfall	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
39 Miljørydding, miljørensing og lignende virksomhet	Alle større	0	1	0	0	0	0	0	#DIV/0!
41 Oppføring av bygninger	Alle større	34	34	28	29	39	39	5	15%
42 Anleggsvirksomhet	Alle større	2	2	2	3	3	3	1	50%
43 Spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	Alle større	37	40	42	41	40	34	-3	-8%
45 Handel med og reparasjon av motorvogner	Alle større	3	3	4	5	4	4	1	33%
46 Agentur- og engrosshandel, unntatt med motorvogner	Alle større	17	15	16	17	17	14	-3	-18%
47 Detaljhandel, unntatt salg av motorvogner	Alle større	64	65	62	60	58	57	-7	-11%
49 Landtransport og rørtransport	Alle større	19	16	14	16	16	14	-5	-26%
50 Sjøfart	Alle større	6	6	4	4	4	5	-1	-17%
51 Lufttransport	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%
52 Lagring og andre tjenester tilknyttet transport	Alle større	7	7	7	8	8	8	1	14%
53 Post og distribusjonsvirksomhet	Alle større	2	1	0	0	0	1	-1	-50%
55 Overnattingsvirksomhet	Alle større	4	3	5	4	4	4	0	0%

56 Serveringsvirksomhet	Alle større	11	10	10	9	12	10	-1	-9%
58 Forlagsvirksomhet	Alle større	5	4	4	3	4	4	-1	-20%
59 Film-, video- og fjernsynsprogramproduksjon, utgivelse av musikk- og lydopptak	Alle større	4	3	4	4	3	2	-2	-50%
60 Radio- og fjernsynskringkasting	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
61 Telekommunikasjon	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%
62 Tjenester tilknyttet informasjonsteknologi	Alle større	5	6	7	9	10	9	4	80%
63 Informasjonstjenester	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%
64 Finansieringsvirksomhet	Alle større	3	3	3	3	3	2	-1	-33%
65 Forsikringsvirksomhet og pensjonskasser, unntatt trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	Alle større	0	0	1	1	1	1	1	#DIV/0!
66 Tjenester tilknyttet finansierings- og forsikringsvirksomhet	Alle større	2	1	1	1	1	0	-2	-100%
68 Omsetning og drift av fast eiendom	Alle større	60	65	60	59	62	67	7	12%
69 Juridisk og regnskapsmessig tjenesteyting	Alle større	10	11	11	11	12	12	2	20%
70 Hovedkontortjenester, administrativ rådgivning	Alle større	7	7	5	5	5	5	-2	-29%
71 Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet, og teknisk prøving og analyse	Alle større	12	12	11	9	9	8	-4	-33%
72 Forskning og utviklingsarbeid	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
73 Annonse- og reklamevirksomhet og markedsundersøkelser	Alle større	1	2	1	2	2	0	-1	-100%
74 Annen faglig, vitenskapelig og teknisk virksomhet	Alle større	13	11	9	10	7	12	-1	-8%
75 Veterinærtjenester	Alle større	1	1	2	1	1	2	1	100%
77 Utleie- og leasingvirksomhet	Alle større	7	6	7	4	2	2	-5	-71%
78 Arbeidskrafttjenester	Alle større	0	1	1	1	1	0	0	#DIV/0!
79 Reisebyrå- og reisearrangørvirksomhet og tilknyttede tjenester	Alle større	5	3	4	4	3	2	-3	-60%
80 Vaktjeneste og etterforskning	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%
81 Tjenester tilknyttet eiendomsdrift	Alle større	12	13	13	12	12	10	-2	-17%
82 Annen forretningsmessig tjenesteyting	Alle større	6	5	3	2	2	4	-2	-33%
84 Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	Alle større	10	12	10	10	7	6	-4	-40%
85 Undervisning	Alle større	22	22	19	18	19	19	-3	-14%
86 Helsetjenester	Alle større	39	42	45	46	52	51	12	31%
87 Pleie- og omsorgstjenester i institusjon	Alle større	2	2	2	5	2	2	0	0%
88 Sosiale omsorgstjenester uten botilbud	Alle større	30	28	28	28	28	29	-1	-3%
90 Kunstnerisk virksomhet og underholdningsvirksomhet	Alle større	7	10	7	7	10	10	3	43%
91 Drift av biblioteker, arkiver, museer og annen kulturvirksomhet	Alle større	4	4	4	4	4	4	0	0%
92 Lotteri og totalisatorspill	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
93 Sports- og fritidsaktiviteter og drift av fornøyelsesetablissementer	Alle større	5	6	5	6	6	5	0	0%
94 Aktiviteter i medlemsorganisasjoner	Alle større	4	4	3	3	3	3	-1	-25%
95 Reparasjon av datamaskiner, husholdningsvarer og varer til personlig bruk	Alle større	2	3	2	2	2	2	0	0%
96 Annen personlig tjenesteyting	Alle større	14	13	14	16	15	16	2	14%
97 Lønnet arbeid i private husholdninger	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
99 Internasjonale organisasjoner og organer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
00 Uoppgått	Alle større	2	1	1	2	3	1	-1	-50%
1867 Bø (Nordl.)	Alle større	322	311	305	313	320	320	-2	-1%
01 Jordbruk og tjenester tilknyttet jordbruk, jakt og viltstell	Alle større	52	47	46	46	45	42	-10	-19%
02 Skogbruk og tjenester tilknyttet skogbruk	Alle større	0	0	1	1	1	1	1	#DIV/0!
03 Fiske, fangst og akvakultur	Alle større	71	66	61	64	69	66	-5	-7%
05 Bryting av steinkull og brunkull	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
06 Utvinning av råolje og naturgass	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
07 Bryting av metallholdig malm	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
08 Bryting og bergverksdrift ellers	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%
09 Tjenester tilknyttet bergverksdrift	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
10 Produksjon av nærings- og nytelsesmidler	Alle større	8	7	6	6	9	10	2	25%
11 Produksjon av drikkevarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
12 Produksjon av tobaksvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
13 Produksjon av tekstiler	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
14 Produksjon av klær	Alle større	0	0	0	0	0	1	1	#DIV/0!
15 Produksjon av lær og lærvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
16 Produksjon av trelast og varer av tre, kork, strå og flettematerialer, unntatt møbler	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
17 Produksjon av papir og papirvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
18 Trykking og reproduksjon av innspilte opptak	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
19 Produksjon av kull- og raffinerte petroleumprodukter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
20 Produksjon av kjemikalier og kjemiske produkter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
21 Produksjon av farmasøytiske råvarer og preparater	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
22 Produksjon av gummi- og plastprodukter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
23 Produksjon av andre ikke-metallholdige mineralprodukter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
24 Produksjon av metaller	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
25 Produksjon av metallvarer, unntatt maskiner og utstyr	Alle større	2	2	2	2	2	1	-1	-50%
26 Produksjon av datamaskiner og elektroniske og optiske produkter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
27 Produksjon av elektrisk utstyr	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
28 Produksjon av maskiner og utstyr til generell bruk, ikke nevnt annet sted	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
29 Produksjon av motorvogner og tilhengere	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
30 Produksjon av andre transportmidler	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
31 Produksjon av møbler	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
32 Annen industriproduksjon	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
33 Reparasjon og installasjon av maskiner og utstyr	Alle større	4	4	4	4	4	4	0	0%
35 Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%
36 Uttak fra kilde, rensing og distribusjon av vann	Alle større	1	2	2	2	2	2	1	100%
37 Oppsamling og behandling av avløpsvann	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
38 Innsamling, behandling, disponering og gjenvinning av avfall	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
39 Miljørydding, miljørensing og lignende virksomhet	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
41 Oppføring av bygninger	Alle større	7	9	8	7	5	7	0	0%
42 Anleggsvirksomhet	Alle større	3	3	3	4	4	4	1	33%
43 Spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	Alle større	17	17	15	18	19	19	2	12%
45 Handel med og reparasjon av motorvogner	Alle større	3	3	4	5	5	4	1	33%
46 Agentur- og engros handel, unntatt med motorvogner	Alle større	8	6	4	4	4	3	-5	-63%
47 Detaljhandel, unntatt salg av motorvogner	Alle større	21	20	21	22	21	21	0	0%
49 Landtransport og rørrtransport	Alle større	12	14	10	9	9	8	-4	-33%
50 Sjøfart	Alle større	0	0	1	1	0	0	0	#DIV/0!
51 Lufttransport	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
52 Lagring og andre tjenester tilknyttet transport	Alle større	1	1	2	2	4	5	4	400%
53 Post og distribusjonsvirksomhet	Alle større	0	0	1	1	2	1	1	#DIV/0!
55 Overnattingsvirksomhet	Alle større	7	7	6	6	7	7	0	0%
56 Serveringsvirksomhet	Alle større	2	2	3	3	3	4	2	100%
58 Forlagsvirksomhet	Alle større	1	1	0	0	0	0	-1	-100%
59 Film-, video- og fjernsynsprogramproduksjon, utgivelse av musikk- og lydopptak	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
60 Radio- og fjernsynskringkasting	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%
61 Telekommunikasjon	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
62 Tjenester tilknyttet informasjonsteknologi	Alle større	1	1	1	1	2	3	2	200%
63 Informasjonstjenester	Alle større	1	1	0	0	0	1	0	0%
64 Finansieringsvirksomhet	Alle større	3	2	1	1	1	1	-2	-67%
65 Forsikringsvirksomhet og pensjonskasser, unntatt trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	Alle større	2	2	2	2	2	2	0	0%
66 Tjenester tilknyttet finansierings- og forsikringsvirksomhet	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
68 Omsetning og drift av fast eiendom	Alle større	14	12	14	15	20	21	7	50%
69 Juridisk og regnskapsmessig tjenesteyting	Alle større	3	3	2	3	2	2	-1	-33%
70 Hovedkontortjenester, administrativ rådgivning	Alle større	1	2	4	4	5	4	3	300%

1868 Øksnes

71 Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet, og teknisk prøving og analyse	Alle større	4	3	3	3	3	3	-1	-25 %
72 Forskning og utviklingsarbeid	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
73 Annonse- og reklamevirksomhet og markedsundersøkelser	Alle større	0	0	1	1	0	0	0	#DIV/0!
74 Annen faglig, vitenskapelig og teknisk virksomhet	Alle større	0	1	2	1	1	3	3	#DIV/0!
75 Veterinærtjenester	Alle større	2	2	2	2	1	1	-1	-50 %
77 Utleie- og leasingvirksomhet	Alle større	2	2	1	0	0	1	-1	-50 %
78 Arbeidskrafttjenester	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0 %
79 Reisebyrå- og reisearrangørvirksomhet og tilknyttede tjenester	Alle større	1	2	2	3	1	1	0	0 %
80 Vaktjeneste og etterforskning	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
81 Tjenester tilknyttet eiendomsdrift	Alle større	0	0	0	0	0	1	1	#DIV/0!
82 Annen forretningsmessig tjenesteyting	Alle større	2	2	4	5	6	3	1	50 %
84 Offentlig administrasjon og forsvar, og tryggeordninger underlagt offentlig forvaltning	Alle større	12	13	10	9	9	9	-3	-25 %
85 Undervisning	Alle større	7	6	7	9	6	5	-2	-29 %
86 Helsestjenester	Alle større	9	9	9	9	8	9	0	0 %
87 Pleie- og omsorgstjenester i institusjon	Alle større	2	2	2	2	2	2	0	0 %
88 Sosiale omsorgstjenester uten botilbud	Alle større	14	14	13	13	13	13	-1	-7 %
90 Kunstnerisk virksomhet og underholdningsvirksomhet	Alle større	3	2	3	2	3	3	0	0 %
91 Drift av biblioteker, arkiver, museer og annen kulturvirksomhet	Alle større	3	3	3	4	3	3	0	0 %
92 Lotteri og totalisatorspill	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
93 Sports- og fritidsaktiviteter og drift av fornyelsestabilisementer	Alle større	1	1	1	1	3	4	3	300 %
94 Aktiviteter i medlemsorganisasjoner	Alle større	2	2	2	2	2	2	0	0 %
95 Reparasjon av datamaskiner, husholdningsvarer og varer til personlig bruk	Alle større	2	2	2	1	1	2	0	0 %
96 Annen personlig tjenesteyting	Alle større	7	7	10	9	7	7	0	0 %
97 Lønnet arbeid i private husholdninger	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
99 Internasjonale organisasjoner og organer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
00 Uoppgitt	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
01-99 Total	Alle større	501	510	507	491	518	521	20	4 %
01 Jordbruk og tjenester tilknyttet jordbruk, jakt og viltstell	Alle større	24	25	24	20	20	20	-4	-17 %
02 Skogbruk og tjenester tilknyttet skogbruk	Alle større	3	4	4	4	4	4	1	33 %
03 Fiske, fangst og akvakultur	Alle større	124	129	117	118	125	127	3	2 %
05 Bryting av steinkull og brunkull	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
06 Utvinning av råolje og naturgass	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
07 Bryting av metallholdig malm	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
08 Bryting og bergverksdrift ellers	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0 %
09 Tjenester tilknyttet bergverksdrift	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
10 Produksjon av nærings- og nytelsesmidler	Alle større	11	11	13	13	12	13	2	18 %
11 Produksjon av drikkevarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
12 Produksjon av tobakkvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
13 Produksjon av tekstiler	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
14 Produksjon av klær	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
15 Produksjon av lær og lærvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
16 Produksjon av trelast og varer av tre, kork, strå og flettematerialer, unntatt møbler	Alle større	3	3	4	4	4	3	0	0 %
17 Produksjon av papir og papirvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
18 Trykking og reproduksjon av innspilte optak	Alle større	1	1	1	1	2	2	1	100 %
19 Produksjon av kull- og raffinerte petroleumsprodukter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
20 Produksjon av kjemikalier og kjemiske produkter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
21 Produksjon av farmasøytiske råvarer og preparater	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
22 Produksjon av gummi- og plastprodukter	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0 %
23 Produksjon av andre ikke-metallholdige mineralprodukter	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0 %
24 Produksjon av metaller	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
25 Produksjon av metallvarer, unntatt maskiner og utstyr	Alle større	4	4	4	3	3	3	-1	-25 %
26 Produksjon av datamaskiner og elektroniske og optiske produkter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
27 Produksjon av elektrisk utstyr	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
28 Produksjon av maskiner og utstyr til generell bruk, ikke nevnt annet sted	Alle større	1	2	1	1	0	1	0	0 %
29 Produksjon av motorvogner og tilhengere	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
30 Produksjon av andre transportmidler	Alle større	0	1	1	0	0	0	0	#DIV/0!
31 Produksjon av møbler	Alle større	0	1	1	1	1	1	1	#DIV/0!
32 Annen industriproduksjon	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
33 Reparasjon og installasjon av maskiner og utstyr	Alle større	3	5	5	4	3	4	1	33 %
35 Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0 %
36 Uttak fra kilde, rensing og distribusjon av vann	Alle større	2	4	4	5	4	4	2	100 %
37 Oppsamling og behandling av avløpsvann	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0 %
38 Innsamling, behandling, disponering og gjenvinning av avfall	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
39 Miljørydding, miljørensing og lignende virksomhet	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
41 Oppføring av bygninger	Alle større	12	11	9	11	10	14	2	17 %
42 Anleggsvirksomhet	Alle større	3	2	2	2	2	2	-1	-33 %
43 Spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	Alle større	21	21	22	21	24	22	1	5 %
45 Handel med og reparasjon av motorvogner	Alle større	5	5	5	6	6	6	1	20 %
46 Agentur- og engros handel, unntatt med motorvogner	Alle større	23	24	25	26	25	26	3	13 %
47 Detaljhandel, unntatt salg av motorvogner	Alle større	41	35	34	31	32	31	-10	-24 %
49 Landtransport og rørtransport	Alle større	9	8	12	14	15	15	6	67 %
50 Sjøfart	Alle større	4	3	4	3	3	3	-1	-25 %
51 Lufttransport	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
52 Lagring og andre tjenester tilknyttet transport	Alle større	8	7	7	7	7	6	-2	-25 %
53 Post og distribusjonsvirksomhet	Alle større	1	1	0	0	0	0	-1	-100 %
55 Overnattingsvirksomhet	Alle større	3	3	3	3	4	7	4	133 %
56 Serveringsvirksomhet	Alle større	11	9	10	8	9	8	-3	-27 %
58 Forlagsvirksomhet	Alle større	3	2	1	1	2	3	0	0 %
59 Film-, video- og fjernsynsproduksjon, utgivelse av musikk- og lydopptak	Alle større	0	0	1	1	2	2	2	#DIV/0!
60 Radio- og fjernsynskringkasting	Alle større	1	0	0	1	0	0	-1	-100 %
61 Telekommunikasjon	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
62 Tjenester tilknyttet informasjonsteknologi	Alle større	1	0	0	0	0	1	0	0 %
63 Informasjonstjenester	Alle større	0	1	1	0	0	0	0	#DIV/0!
64 Finansieringsvirksomhet	Alle større	3	2	2	2	3	2	-1	-33 %
65 Forsikringsvirksomhet og pensjonskasser, unntatt tryggeordninger underlagt offentlig forvaltning	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
66 Tjenester tilknyttet finansierings- og forsikringsvirksomhet	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0 %
68 Omsetning og drift av fast eiendom	Alle større	42	48	49	48	49	50	8	19 %
69 Juridisk og regnskapsmessig tjenesteyting	Alle større	12	12	12	11	13	11	-1	-8 %
70 Hovedkontortjenester, administrativ rådgivning	Alle større	7	6	4	4	3	5	-2	-29 %
71 Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet, og teknisk prøving og analyse	Alle større	7	6	6	5	7	10	3	43 %
72 Forskning og utviklingsarbeid	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
73 Annonse- og reklamevirksomhet og markedsundersøkelser	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
74 Annen faglig, vitenskapelig og teknisk virksomhet	Alle større	3	4	4	1	5	5	2	67 %
75 Veterinærtjenester	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
77 Utleie- og leasingvirksomhet	Alle større	4	4	5	5	4	2	-2	-50 %
78 Arbeidskrafttjenester	Alle større	0	1	1	0	0	0	0	#DIV/0!
79 Reisebyrå- og reisearrangørvirksomhet og tilknyttede tjenester	Alle større	2	2	4	2	3	3	1	50 %
80 Vaktjeneste og etterforskning	Alle større	1	0	0	0	0	0	-1	-100 %
81 Tjenester tilknyttet eiendomsdrift	Alle større	2	2	2	1	2	2	0	0 %
82 Annen forretningsmessig tjenesteyting	Alle større	1	3	1	1	1	1	0	0 %
84 Offentlig administrasjon og forsvar, og tryggeordninger underlagt offentlig forvaltning	Alle større	10	11	11	11	11	11	1	10 %
85 Undervisning	Alle større	13	11	11	10	10	10	-3	-23 %

1870 Sortland

86 Helsetjenester	Alle større	15	18	21	21	26	22	7	47%
87 Pleie- og omsorgstjenester i institusjon	Alle større	5	5	5	8	7	4	-1	-20%
88 Sosiale omsorgstjenester uten botilbud	Alle større	17	18	19	16	14	16	-1	-6%
90 Kunstnerisk virksomhet og underholdningsvirksomhet	Alle større	6	4	5	8	13	11	5	83%
91 Drift av biblioteker, arkiver, museer og annen kulturvirksomhet	Alle større	2	2	3	3	2	2	0	0%
92 Lotteri og totalisatorspill	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
93 Sports- og fritidsaktiviteter og drift av fornøyelsesetablissementer	Alle større	3	4	3	4	5	5	2	67%
94 Aktiviteter i medlemsorganisasjoner	Alle større	4	4	4	4	4	4	0	0%
95 Reparasjon av datamaskiner, husholdningsvarer og varer til personlig bruk	Alle større	0	2	2	1	1	0	0	#DIV/0!
96 Annen personlig tjenesteyting	Alle større	14	13	12	10	10	11	-3	-21%
97 Lønnet arbeid i private husholdninger	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
99 Internasjonale organisasjoner og organer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
00 Uoppgitt	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
01-99 Total	Alle større	1026	1068	1060	1049	1093	1071	45	4%
01 Jordbruk og tjenester tilknyttet jordbruk, jakt og vitsttel	Alle større	99	98	90	87	91	93	-6	-6%
02 Skogbruk og tjenester tilknyttet skogbruk	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%
03 Fiske, fangst og akvakultur	Alle større	33	36	36	35	36	35	2	6%
05 Bryting av steinkull og brunkull	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
06 Utvinning av råolje og naturgass	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
07 Bryting av metallholdig malm	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
08 Bryting og bergverksdrift ellers	Alle større	5	6	6	6	6	6	1	20%
09 Tjenester tilknyttet bergverksdrift	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
10 Produksjon av nærings- og nytelsesmidler	Alle større	7	7	6	5	5	7	0	0%
11 Produksjon av drikkevarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
12 Produksjon av tobakksvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
13 Produksjon av tekstiler	Alle større	0	0	1	2	2	1	1	#DIV/0!
14 Produksjon av klær	Alle større	1	2	2	3	2	2	1	100%
15 Produksjon av lær og lærvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
16 Produksjon av trelast og varer av tre, kork, strå og flettematerialer, unntatt møbler	Alle større	1	2	1	1	1	1	0	0%
17 Produksjon av papir og papirvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
18 Trykking og reproduksjon av innspilte optak	Alle større	3	3	1	1	1	1	-2	-67%
19 Produksjon av kull- og raffinerte petroleumsprodukter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
20 Produksjon av kjemikalier og kjemiske produkter	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%
21 Produksjon av farmasøytiske råvarer og preparater	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
22 Produksjon av gummi- og plastprodukter	Alle større	2	2	2	2	2	2	0	0%
23 Produksjon av andre ikke-metallholdige mineralprodukter	Alle større	4	4	5	5	4	4	0	0%
24 Produksjon av metaller	Alle større	0	1	1	1	1	1	1	#DIV/0!
25 Produksjon av metallvarer, unntatt maskiner og utstyr	Alle større	6	5	5	4	4	4	-2	-33%
26 Produksjon av datamaskiner og elektroniske og optiske produkter	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%
27 Produksjon av elektrisk utstyr	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
28 Produksjon av maskiner og utstyr til generell bruk, ikke nevnt annet sted	Alle større	4	5	5	3	3	3	-1	-25%
29 Produksjon av motorvogner og tilhengere	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
30 Produksjon av andre transportmidler	Alle større	1	1	0	0	0	0	-1	-100%
31 Produksjon av møbler	Alle større	0	0	0	1	1	1	1	#DIV/0!
32 Annen industriproduksjon	Alle større	2	2	2	2	2	2	0	0%
33 Reparasjon og installasjon av maskiner og utstyr	Alle større	5	5	3	5	4	5	0	0%
35 Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	Alle større	4	4	5	5	5	5	1	25%
36 Uttak fra kilde, rensing og distribusjon av vann	Alle større	3	5	5	5	5	5	2	67%
37 Oppsamling og behandling av avløpsvann	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%
38 Innsamling, behandling, disponering og gjenvinning av avfall	Alle større	3	3	2	2	2	4	1	33%
39 Miljørydding, miljørensing og lignende virksomhet	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
41 Oppføring av bygninger	Alle større	38	42	46	48	52	49	11	29%
42 Anleggsvirksomhet	Alle større	4	4	7	7	5	5	1	25%
43 Spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	Alle større	54	57	59	58	59	55	1	2%
45 Handel med og reparasjon av motorvogner	Alle større	26	26	28	30	35	33	7	27%
46 Agentur- og engros handel, unntatt med motorvogner	Alle større	50	53	46	45	43	34	-16	-32%
47 Detaljhandel, unntatt salg av motorvogner	Alle større	126	130	122	119	120	118	-8	-6%
49 Landtransport og rørtransport	Alle større	31	32	29	26	25	22	-9	-29%
50 Sjøfart	Alle større	8	6	6	6	6	6	-2	-25%
51 Lufttransport	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
52 Lagring og andre tjenester tilknyttet transport	Alle større	10	10	11	11	10	11	1	10%
53 Post og distribusjonsvirksomhet	Alle større	3	3	2	2	2	2	-1	-33%
55 Overmattingsvirksomhet	Alle større	7	7	5	6	6	7	0	0%
56 Serveringsvirksomhet	Alle større	22	23	22	21	24	21	-1	-5%
58 Forlagsvirksomhet	Alle større	6	6	6	5	5	7	1	17%
59 Film-, video- og fjernsynsprogramproduksjon, utgivelse av musikk- og lydopptak	Alle større	3	4	4	4	5	4	1	33%
60 Radio- og fjernsynskringkasting	Alle større	2	2	1	1	1	1	-1	-50%
61 Telekommunikasjon	Alle større	2	3	3	4	4	3	1	50%
62 Tjenester tilknyttet informasjonsteknologi	Alle større	7	9	12	16	16	14	7	100%
63 Informasjonstjenester	Alle større	0	0	0	0	1	1	1	#DIV/0!
64 Finansieringsvirksomhet	Alle større	10	11	10	4	6	8	-2	-20%
65 Forsikringsvirksomhet og pensjonskasser, unntatt trygdeordninger underlagt offentlig forv	Alle større	3	3	2	1	1	1	-2	-67%
66 Tjenester tilknyttet finansierings- og forsikringsvirksomhet	Alle større	4	4	3	3	3	3	-1	-25%
68 Omsetning og drift av fast eiendom	Alle større	112	116	121	121	134	133	21	19%
69 Juridisk og regnskapsmessig tjenesteyting	Alle større	22	22	21	21	23	23	1	5%
70 Hovedkontortjenester, administrativ rådgivning	Alle større	10	12	16	18	16	13	3	30%
71 Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet, og teknisk prøving og analyse	Alle større	22	20	23	21	25	24	2	9%
72 Forskning og utviklingsarbeid	Alle større	0	1	1	1	2	2	2	#DIV/0!
73 Annonse- og reklamevirksomhet og markedsundersøkelser	Alle større	2	2	2	2	3	2	0	0%
74 Annen faglig, vitenskapelig og teknisk virksomhet	Alle større	11	11	13	14	13	13	2	18%
75 Veterinærtjenester	Alle større	5	5	5	4	7	6	1	20%
77 Utleie- og leasingvirksomhet	Alle større	13	15	15	14	17	17	4	31%
78 Arbeidskrafttjenester	Alle større	5	5	4	4	4	4	-1	-20%
79 Reisebyrå- og reisearrangørvirksomhet og tilknyttede tjenester	Alle større	4	4	2	4	4	5	1	25%
80 Vaktjeneste og etterforskning	Alle større	2	1	1	1	1	1	-1	-50%
81 Tjenester tilknyttet eiendomsdrift	Alle større	10	12	15	13	15	15	5	50%
82 Annen forretningsmessig tjenesteyting	Alle større	10	10	9	11	9	7	-3	-30%
84 Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	Alle større	22	21	20	19	19	19	-3	-14%
85 Undervisning	Alle større	27	23	27	28	27	29	2	7%
86 Helsestjenester	Alle større	41	44	42	38	44	49	8	20%
87 Pleie- og omsorgstjenester i institusjon	Alle større	8	10	10	9	10	10	2	25%
88 Sosiale omsorgstjenester uten botilbud	Alle større	37	35	34	33	39	42	5	14%
90 Kunstnerisk virksomhet og underholdningsvirksomhet	Alle større	15	20	22	21	20	18	3	20%
91 Drift av biblioteker, arkiver, museer og annen kulturvirksomhet	Alle større	2	2	2	2	2	2	0	0%
92 Lotteri og totalisatorspill	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%
93 Sports- og fritidsaktiviteter og drift av fornøyelsesetablissementer	Alle større	11	11	12	11	12	10	-1	-9%
94 Aktiviteter i medlemsorganisasjoner	Alle større	6	5	5	5	5	6	0	0%
95 Reparasjon av datamaskiner, husholdningsvarer og varer til personlig bruk	Alle større	4	4	3	4	3	2	-2	-50%
96 Annen personlig tjenesteyting	Alle større	21	26	28	27	25	26	5	24%
97 Lønnet arbeid i private husholdninger	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
99 Internasjonale organisasjoner og organer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
00 Uoppgitt	Alle større	0	0	0	6	3	1	1	#DIV/0!

27 Produksjon av elektrisk utstyr	Alle større	3	2	2	2	3	3	0	0%
28 Produksjon av maskiner og utstyr til generell bruk, ikke nevnt annet sted	Alle større	6	6	6	5	4	3	-3	-50%
29 Produksjon av motorvogner og tilhengere	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
30 Produksjon av andre transportmidler	Alle større	5	5	3	1	1	1	-4	-80%
31 Produksjon av møbler	Alle større	3	2	2	2	2	2	-1	-33%
32 Annen industriproduksjon	Alle større	7	8	9	9	9	6	-1	-14%
33 Reparasjon og installasjon av maskiner og utstyr	Alle større	12	15	17	19	19	19	7	58%
35 Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	Alle større	4	4	4	5	6	6	2	50%
36 Uttak fra kilde, rensing og distribusjon av vann	Alle større	1	2	2	2	3	4	3	300%
37 Oppsamling og behandling av avløpsvann	Alle større	1	1	1	1	2	2	1	100%
38 Innsamling, behandling, disponering og gjenvinning av avfall	Alle større	10	10	9	9	10	9	-1	-10%
39 Miljørydding, miljørensing og lignende virksomhet	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
41 Oppføring av bygninger	Alle større	82	83	77	75	80	78	-4	-5%
42 Anleggsvirksomhet	Alle større	6	7	7	7	6	5	-1	-17%
43 Spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	Alle større	111	120	118	111	117	117	6	5%
45 Handel med og reparasjon av motorvogner	Alle større	50	52	51	53	52	50	0	0%
46 Agentur- og engros handel, unntatt med motorvogner	Alle større	93	87	83	85	91	85	-8	-9%
47 Detaljhandel, unntatt salg av motorvogner	Alle større	203	201	203	201	200	199	-4	-2%
49 Landtransport og rørtransport	Alle større	72	77	70	68	72	65	-7	-10%
50 Sjøfart	Alle større	12	14	12	10	9	10	-2	-17%
51 Lufttransport	Alle større	1	1	2	2	2	2	1	100%
52 Lagring og andre tjenester tilknyttet transport	Alle større	15	15	14	13	13	13	-2	-13%
53 Post og distribusjonsvirksomhet	Alle større	9	10	12	13	14	12	3	33%
55 Overnattingsvirksomhet	Alle større	9	9	8	8	10	12	3	33%
56 Serveringsvirksomhet	Alle større	45	44	48	44	47	46	1	2%
58 Forlagsvirksomhet	Alle større	9	9	10	11	9	9	0	0%
59 Film-, video- og fjernsynsprogramproduksjon, utgivelse av musikk- og lydopptak	Alle større	6	5	5	8	10	8	2	33%
60 Radio- og fjernsynskringkasting	Alle større	4	4	4	4	3	3	-1	-25%
61 Telekommunikasjon	Alle større	5	6	4	4	4	3	-2	-40%
62 Tjenester tilknyttet informasjonsteknologi	Alle større	24	22	29	29	26	30	6	25%
63 Informasjonstjenester	Alle større	5	5	6	6	4	4	-1	-20%
64 Finansieringsvirksomhet	Alle større	13	12	14	8	6	8	-5	-38%
65 Forsikringsvirksomhet og pensjonskasser, unntatt trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	Alle større	4	4	3	3	4	4	0	0%
66 Tjenester tilknyttet finansierings- og forsikringsvirksomhet	Alle større	4	3	2	2	2	2	-2	-50%
68 Omsetning og drift av fast eiendom	Alle større	213	207	214	219	237	256	43	20%
69 Juridisk og regnskapsmessig tjenesteyting	Alle større	51	48	46	47	43	42	-9	-18%
70 Hovedkontortjenester, administrativ rådgivning	Alle større	25	31	33	31	31	35	10	40%
71 Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet, og teknisk prøving og analyse	Alle større	57	63	62	57	62	60	3	5%
72 Forskning og utviklingsarbeid	Alle større	2	2	1	1	1	1	-1	-50%
73 Annonse- og reklamevirksomhet og markedsundersøkelser	Alle større	7	10	9	7	8	7	0	0%
74 Annen faglig, vitenskapelig og teknisk virksomhet	Alle større	29	30	34	36	33	34	5	17%
75 Veterinærtjenester	Alle større	5	7	7	6	6	7	2	40%
77 Utleie- og leasingvirksomhet	Alle større	12	13	12	14	16	18	6	50%
78 Arbeidskrafttjenester	Alle større	7	9	8	10	7	9	2	29%
79 Reisebyrå- og reisearrangørvirksomhet og tilknyttede tjenester	Alle større	7	9	8	7	8	10	3	43%
80 Vaktjeneste og etterforskning	Alle større	9	8	5	6	6	4	-5	-56%
81 Tjenester tilknyttet eiendomsdrift	Alle større	25	26	27	29	27	30	5	20%
82 Annen forretningsmessig tjenesteyting	Alle større	16	16	16	12	10	11	-5	-31%
84 Offentlig administrasjon og forsvær, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	Alle større	30	27	27	27	27	24	-6	-20%
85 Undervisning	Alle større	50	46	48	55	62	68	18	36%
86 Helsestjenester	Alle større	127	142	151	155	176	173	46	36%
87 Pleie- og omsorgstjenester i institusjon	Alle større	19	18	19	19	18	18	-1	-5%
88 Sosiale omsorgstjenester uten botilbud	Alle større	83	83	85	86	96	95	12	14%
90 Kunstnerisk virksomhet og underholdningsvirksomhet	Alle større	33	33	36	32	45	54	21	64%
91 Drift av biblioteker, arkiver, museer og annen kulturvirksomhet	Alle større	3	3	3	4	4	2	-1	-33%
92 Lotteri og totalsatorspill	Alle større	7	6	6	3	3	5	-2	-29%
93 Sports- og fritidsaktiviteter og drift av fornyelsesetablissementer	Alle større	17	18	20	18	18	21	4	24%
94 Aktiviteter i medlemsorganisasjoner	Alle større	11	13	14	15	16	15	4	36%
95 Reparasjon av datamaskiner, husholdningsvarer og varer til personlig bruk	Alle større	8	8	8	6	6	6	-2	-25%
96 Annen personlig tjenesteyting	Alle større	47	49	45	48	47	53	6	13%
97 Lønnet arbeid i private husholdninger	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
99 Internasjonale organisasjoner og organer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
00 Uoppgitt	Alle større	1	1	1	4	5	2	1	100%
01-99 Total	Alle større	256	253	256	243	256	253	-3	-1%
01 Jordbruk og tjenester tilknyttet jordbruk, jakt og viltstell	Alle større	87	85	84	81	81	79	-8	-9%
02 Skogbruk og tjenester tilknyttet skogbruk	Alle større	4	3	3	3	3	4	0	0%
03 Fiske, fangst og akvakultur	Alle større	5	5	3	3	3	4	-1	-20%
05 Bryting av steinkull og brunskull	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
06 Utvinning av råolje og naturgass	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
07 Bryting av metallholdig malm	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
08 Bryting og bergverksdrift ellers	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%
09 Tjenester tilknyttet bergverksdrift	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
10 Produksjon av nærings- og nytelsesmidler	Alle større	0	1	1	0	0	0	0	#DIV/0!
11 Produksjon av drikkevarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
12 Produksjon av tobaksvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
13 Produksjon av tekstiler	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
14 Produksjon av klær	Alle større	1	1	0	0	0	0	-1	-100%
15 Produksjon av lær og lærvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
16 Produksjon av trelast og varer av tre, kork, strå og flettematerialer, unntatt møbler	Alle større	1	1	1	1	2	2	1	100%
17 Produksjon av papir og papirvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
18 Trykking og reproduksjon av innspilte opptak	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
19 Produksjon av kull- og raffinerte petroleumsprodukter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
20 Produksjon av kjemikalier og kjemiske produkter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
21 Produksjon av farmasøytiske råvarer og preparater	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
22 Produksjon av gummi- og plastprodukter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
23 Produksjon av andre ikke-metallholdige mineralprodukter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
24 Produksjon av metaller	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
25 Produksjon av metallvarer, unntatt maskiner og utstyr	Alle større	0	0	0	1	1	0	0	#DIV/0!
26 Produksjon av datamaskiner og elektroniske og optiske produkter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
27 Produksjon av elektrisk utstyr	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
28 Produksjon av maskiner og utstyr til generell bruk, ikke nevnt annet sted	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
29 Produksjon av motorvogner og tilhengere	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%
30 Produksjon av andre transportmidler	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
31 Produksjon av møbler	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
32 Annen industriproduksjon	Alle større	0	0	0	0	1	2	2	#DIV/0!
33 Reparasjon og installasjon av maskiner og utstyr	Alle større	1	1	1	1	2	2	1	100%
35 Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	Alle større	0	0	1	1	0	1	1	#DIV/0!
36 Uttak fra kilde, rensing og distribusjon av vann	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%
37 Oppsamling og behandling av avløpsvann	Alle større	0	0	1	1	1	1	1	#DIV/0!
38 Innsamling, behandling, disponering og gjenvinning av avfall	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%
39 Miljørydding, miljørensing og lignende virksomhet	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
41 Oppføring av bygninger	Alle større	12	11	9	7	6	5	-7	-58%

	42 Anleggsvirksomhet	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%
	43 Spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	Alle større	11	11	11	11	11	11	0	0%
	45 Handel med og reparasjon av motorvogner	Alle større	2	2	1	1	1	1	-1	-50%
	46 Agentur- og engroshandel, unntatt med motorvogner	Alle større	7	6	6	5	4	5	-2	-29%
	47 Detaljhandel, unntatt salg av motorvogner	Alle større	8	8	9	9	11	7	-1	-13%
	49 Landtransport og rørtransport	Alle større	9	8	8	6	8	7	-2	-22%
	50 Sjøfart	Alle større	2	1	1	1	1	1	-1	-50%
	51 Lufttransport	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	52 Lagring og andre tjenester tilknyttet transport	Alle større	1	0	0	0	0	0	-1	-100%
	53 Post og distribusjonsvirksomhet	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	55 Overmattingsvirksomhet	Alle større	2	1	1	1	1	1	-1	-50%
	56 Serveringsvirksomhet	Alle større	5	5	3	4	2	3	-2	-40%
	58 Forlagsvirksomhet	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	59 Film-, video- og fjernsynsprogramproduksjon, utgivelse av musikk- og lydopptak	Alle større	0	1	2	2	2	2	2	#DIV/0!
	60 Radio- og fjernsynskringkasting	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	61 Telekommunikasjon	Alle større	0	0	1	1	0	0	0	#DIV/0!
	62 Tjenester tilknyttet informasjonsteknologi	Alle større	1	1	1	2	2	3	2	200%
	63 Informasjonstjenester	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	64 Finansieringsvirksomhet	Alle større	1	1	2	1	0	0	-1	-100%
	65 Forsikringsvirksomhet og pensjonskasser, unntatt trygdeordninger underlagt offentlig forv	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	66 Tjenester tilknyttet finansierings- og forsikringsvirksomhet	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	68 Omsetning og drift av fast eiendom	Alle større	14	14	15	11	20	19	5	36%
	69 Juridisk og regnskapsmessig tjenesteyting	Alle større	2	2	3	2	2	2	0	0%
	70 Hovedkontortjenester, administrativ rådgivning	Alle større	1	1	3	4	4	3	2	200%
	71 Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet, og teknisk prøving og analyse	Alle større	3	3	2	1	1	1	-2	-67%
	72 Forskning og utviklingsarbeid	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	73 Annonse- og reklamevirksomhet og markedsundersøkelser	Alle større	0	0	1	1	0	0	0	#DIV/0!
	74 Annen faglig, vitenskapelig og teknisk virksomhet	Alle større	2	3	5	4	3	3	1	50%
	75 Veterinærtjenester	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	77 Utleie- og leasingvirksomhet	Alle større	0	1	1	1	2	2	2	#DIV/0!
	78 Arbeidskrafttjenester	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	79 Reisebyrå- og reisearrangørvirksomhet og tilknyttede tjenester	Alle større	0	0	0	1	1	2	2	#DIV/0!
	80 Vaktjeneste og etterforskning	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	81 Tjenester tilknyttet eiendomsdrift	Alle større	3	3	3	3	3	2	-1	-33%
	82 Annen forretningsmessig tjenesteyting	Alle større	3	3	2	2	2	2	-1	-33%
	84 Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	Alle større	9	10	9	9	9	9	0	0%
	85 Undervisning	Alle større	6	7	9	7	6	7	1	17%
	86 Helsestjenester	Alle større	11	11	11	11	13	13	2	18%
	87 Pleie- og omsorgstjenester i institusjon	Alle større	7	7	7	8	9	10	3	43%
	88 Sosiale omsorgstjenester uten botilbud	Alle større	20	18	19	16	15	16	-4	-20%
	90 Kunstnerisk virksomhet og underholdningsvirksomhet	Alle større	0	1	1	4	7	6	6	#DIV/0!
	91 Drift av biblioteker, arkiver, museer og annen kulturvirksomhet	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%
	92 Lotteri og totalisatorspill	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	93 Sports- og fritidsaktiviteter og drift av fornøyelsesetablissementer	Alle større	2	2	1	2	3	3	1	50%
	94 Aktiviteter i medlemsorganisasjoner	Alle større	4	4	4	4	3	3	-1	-25%
	95 Reparasjon av datamaskiner, husholdningsvarer og varer til personlig bruk	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	96 Annen personlig tjenesteyting	Alle større	3	4	4	3	3	3	0	0%
	97 Lønnet arbeid i private husholdninger	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	99 Internasjonale organisasjoner og organer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	00 Uoppgitt	Alle større	0	0	0	0	1	0	0	#DIV/0!
1913 Skåneland	01-99 Total	Alle større	260	264	255	247	249	257	-3	-1%
	01 Jordbruk og tjenester tilknyttet jordbruk, jakt og viltstell	Alle større	36	35	37	36	37	38	2	6%
	02 Skogbruk og tjenester tilknyttet skogbruk	Alle større	5	5	4	4	6	6	1	20%
	03 Fiske, fangst og akvakultur	Alle større	6	6	6	6	6	7	1	17%
	05 Bryting av steinkull og brunskull	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	06 Utvinning av råolje og naturgass	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	07 Bryting av metallholdig malm	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	08 Bryting og bergverksdrift ellers	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	09 Tjenester tilknyttet bergverksdrift	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	10 Produksjon av nærings- og nytelsesmidler	Alle større	1	1	1	2	2	1	0	0%
	11 Produksjon av drikkevarer	Alle større	0	0	0	0	0	1	1	#DIV/0!
	12 Produksjon av tobakksvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	13 Produksjon av tekstiler	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	14 Produksjon av klær	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	15 Produksjon av lær og lærvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	16 Produksjon av trelast og varer av tre, kork, strå og flettematerialer, unntatt møbler	Alle større	0	0	3	3	1	1	1	#DIV/0!
	17 Produksjon av papir og papirvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	18 Trykking og reproduksjon av innspilte opptak	Alle større	0	1	1	1	1	1	1	#DIV/0!
	19 Produksjon av kull- og raffinerte petroleumprodukter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	20 Produksjon av kjemikalier og kjemiske produkter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	21 Produksjon av farmasøytiske råvarer og preparater	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	22 Produksjon av gummi- og plastprodukter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	23 Produksjon av andre ikke-metallholdige mineralprodukter	Alle større	1	1	0	0	0	0	-1	-100%
	24 Produksjon av metaller	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	25 Produksjon av metallvarer, unntatt maskiner og utstyr	Alle større	2	2	1	2	2	1	-1	-50%
	26 Produksjon av datamaskiner og elektroniske og optiske produkter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	27 Produksjon av elektrisk utstyr	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	28 Produksjon av maskiner og utstyr til generell bruk, ikke nevnt annet sted	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0%
	29 Produksjon av motorvogner og tilhengere	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	30 Produksjon av andre transportmidler	Alle større	1	1	0	1	1	1	0	0%
	31 Produksjon av møbler	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	32 Annen industriproduksjon	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	33 Reparasjon og installasjon av maskiner og utstyr	Alle større	1	1	1	2	2	2	1	100%
	35 Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	Alle større	3	2	2	2	2	2	-1	-33%
	36 Uttak fra kilde, rensing og distribusjon av vann	Alle større	4	5	5	4	4	4	0	0%
	37 Oppsamling og behandling av avløpsvann	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	38 Innsamling, behandling, disponering og gjenvinning av avfall	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	39 Miljørydding, miljørensing og lignende virksomhet	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	41 Oppføring av bygninger	Alle større	15	13	12	15	16	20	5	33%
	42 Anleggsvirksomhet	Alle større	3	3	3	2	2	2	-1	-33%
	43 Spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	Alle større	24	28	26	21	22	22	-2	-8%
	45 Handel med og reparasjon av motorvogner	Alle større	2	2	2	1	1	2	0	0%
	46 Agentur- og engroshandel, unntatt med motorvogner	Alle større	4	4	3	3	3	4	0	0%
	47 Detaljhandel, unntatt salg av motorvogner	Alle større	21	21	20	20	23	21	0	0%
	49 Landtransport og rørtransport	Alle større	11	11	11	10	8	8	-3	-27%
	50 Sjøfart	Alle større	2	1	1	1	0	0	-2	-100%
	51 Lufttransport	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	52 Lagring og andre tjenester tilknyttet transport	Alle større	1	0	0	0	0	0	-1	-100%
	53 Post og distribusjonsvirksomhet	Alle større	3	1	0	0	0	0	-3	-100%
	55 Overmattingsvirksomhet	Alle større	3	3	3	3	3	3	0	0%
	56 Serveringsvirksomhet	Alle større	2	2	1	1	1	1	-1	-50%
	58 Forlagsvirksomhet	Alle større	0	1	1	2	2	1	1	#DIV/0!

	73 Annonse- og reklamevirksomhet og markedsundersøkelser	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	74 Annen faglig, vitenskapelig og teknisk virksomhet	Alle større	1	1	2	2	2	1	0	0	0	0	0 %
	75 Veterinærtjenester	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	77 Utleie- og leasingvirksomhet	Alle større	1	1	1	1	1	0	-1	-100 %	0	0	-100 %
	78 Arbeidskrafttjenester	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	79 Reisebyrå- og reisearrangørvirksomhet og tilknyttede tjenester	Alle større	2	3	2	2	2	1	-1	-50 %	0	0	-50 %
	80 Vaktjeneste og etterforskning	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	81 Tjenester tilknyttet eiendomsdrift	Alle større	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	82 Annen forretningsmessig tjenesteyting	Alle større	0	0	0	0	0	1	1	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	84 Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	Alle større	10	11	10	8	8	8	-2	-20 %	0	0	-20 %
	85 Undervisning	Alle større	6	6	6	6	6	6	0	0 %	0	0	0 %
	86 Helsestjenester	Alle større	7	5	6	6	6	6	-1	-14 %	0	0	-14 %
	87 Pleie- og omsorgstjenester i institusjon	Alle større	1	1	1	3	3	3	2	200 %	0	0	200 %
	88 Sosiale omsorgstjenester uten botilbud	Alle større	9	9	9	9	8	8	-1	-11 %	0	0	-11 %
	90 Kunstnerisk virksomhet og underholdningsvirksomhet	Alle større	1	1	1	2	1	0	0	0 %	0	0	0 %
	91 Drift av biblioteker, arkiver, museer og annen kulturvirksomhet	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0 %	0	0	0 %
	92 Lotteri og totalisatorspill	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	93 Sports- og fritidsaktiviteter og drift av fornøyeseetablissemener	Alle større	0	0	0	0	1	1	1	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	94 Aktiviteter i medlemsorganisasjoner	Alle større	2	2	2	2	2	2	0	0 %	0	0	0 %
	95 Reparasjon av datamaskiner, husholdningsvarer og varer til personlig bruk	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	96 Annen personlig tjenesteyting	Alle større	2	2	2	3	3	3	1	50 %	0	0	50 %
	97 Lønnet arbeid i private husholdninger	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	99 Internasjonale organisasjoner og organer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	00 Uoppgjitt	Alle større	0	0	0	1	1	1	1	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
1919 Gratangen	01-99 Total	Alle større	124	121	120	118	137	149	25	20 %	0	0	20 %
	01 Jordbruk og tjenester tilknyttet jordbruk, jakt og viltstell	Alle større	21	22	22	21	21	23	2	10 %	0	0	10 %
	02 Skogbruk og tjenester tilknyttet skogbruk	Alle større	1	0	0	0	2	3	2	200 %	0	0	200 %
	03 Fiske, fangst og akvakultur	Alle større	9	7	4	4	5	6	-3	-33 %	0	0	-33 %
	05 Bryting av steinkull og brunkull	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	06 Utvinning av råolje og naturgass	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	07 Bryting av metallholdig malm	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	08 Bryting og bergverksdrift ellers	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	09 Tjenester tilknyttet bergverksdrift	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	10 Produksjon av nærings- og nytelsesmidler	Alle større	2	2	2	1	1	1	-1	-50 %	0	0	-50 %
	11 Produksjon av drikkevarer	Alle større	1	0	0	0	0	1	0	0 %	0	0	0 %
	12 Produksjon av tobaksvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	13 Produksjon av tekstiler	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	14 Produksjon av klær	Alle større	0	0	1	1	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	15 Produksjon av lær og lærvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	16 Produksjon av trelast og varer av tre, kork, strå og flettematerialer, unntatt møbler	Alle større	2	2	2	2	2	2	0	0 %	0	0	0 %
	17 Produksjon av papir og papirvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	18 Trykking og reproduksjon av innspilte optak	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	19 Produksjon av kull- og raffinerte petroleumprodukter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	20 Produksjon av kjemikalier og kjemiske produkter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	21 Produksjon av farmasøytiske råvarer og preparater	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	22 Produksjon av gummi- og plastprodukter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	23 Produksjon av andre ikke-metallholdige mineralprodukter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	24 Produksjon av metaller	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	25 Produksjon av metallvarer, unntatt maskiner og utstyr	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	26 Produksjon av datamaskiner og elektroniske og optiske produkter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	27 Produksjon av elektrisk utstyr	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	28 Produksjon av maskiner og utstyr til generell bruk, ikke nevnt annet sted	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0 %	0	0	0 %
	29 Produksjon av motorvogner og tilhengere	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	30 Produksjon av andre transportmidler	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	31 Produksjon av møbler	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	32 Annen industriproduksjon	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	33 Reparasjon og installasjon av maskiner og utstyr	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	35 Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0 %	0	0	0 %
	36 Uttak fra kilde, rensing og distribusjon av vann	Alle større	0	0	0	0	1	1	1	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	37 Oppsamling og behandling av avløpsvann	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	38 Innsamling, behandling, disponering og gjenvinning av avfall	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	39 Miljørydding, miljørensing og lignende virksomhet	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	41 Oppføring av bygninger	Alle større	6	8	7	7	9	10	4	67 %	0	0	67 %
	42 Anleggsvirksomhet	Alle større	2	2	2	1	1	1	-1	-50 %	0	0	-50 %
	43 Spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	Alle større	7	7	6	6	9	9	2	29 %	0	0	29 %
	45 Handel med og reparasjon av motorvogner	Alle større	1	1	1	1	2	2	1	100 %	0	0	100 %
	46 Agentur- og engros-handel, unntatt med motorvogner	Alle større	3	2	2	1	1	2	-1	-33 %	0	0	-33 %
	47 Detaljhandel, unntatt salg av motorvogner	Alle større	2	2	2	4	4	3	1	50 %	0	0	50 %
	49 Landtransport og rørtransport	Alle større	7	5	5	5	8	8	1	14 %	0	0	14 %
	50 Sjøfart	Alle større	1	0	1	1	1	1	0	0 %	0	0	0 %
	51 Lufttransport	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	52 Lagring og andre tjenester tilknyttet transport	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	53 Post og distribusjonsvirksomhet	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	55 Overnattingsvirksomhet	Alle større	2	2	2	3	3	3	1	50 %	0	0	50 %
	56 Serveringsvirksomhet	Alle større	2	2	1	1	1	0	-2	-100 %	0	0	-100 %
	58 Forlagsvirksomhet	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	59 Film-, video- og fjernsynsprogramproduksjon, utgivelse av musikk- og lydopptak	Alle større	1	0	0	0	0	0	-1	-100 %	0	0	-100 %
	60 Radio- og fjernsynskringkasting	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	61 Telekommunikasjon	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	62 Tjenester tilknyttet informasjonsteknologi	Alle større	0	0	1	1	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	63 Informasjonstjenester	Alle større	0	0	0	0	0	1	1	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	64 Finansieringsvirksomhet	Alle større	1	1	0	0	0	0	-1	-100 %	0	0	-100 %
	65 Forsikringsvirksomhet og pensjonskasser, unntatt trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	66 Tjenester tilknyttet finansierings- og forsikringsvirksomhet	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	68 Omsetning og drift av fast eiendom	Alle større	7	7	8	10	11	13	6	86 %	0	0	86 %
	69 Juridisk og regnskapsmessig tjenesteyting	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	70 Hovedkontortjenester, administrativ rådgivning	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	71 Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet, og teknisk prøving og analyse	Alle større	1	1	2	2	3	3	2	200 %	0	0	200 %
	72 Forskning og utviklingsarbeid	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	73 Annonse- og reklamevirksomhet og markedsundersøkelser	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	74 Annen faglig, vitenskapelig og teknisk virksomhet	Alle større	3	2	2	2	3	4	1	33 %	0	0	33 %
	75 Veterinærtjenester	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	77 Utleie- og leasingvirksomhet	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	78 Arbeidskrafttjenester	Alle større	0	0	0	1	1	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	79 Reisebyrå- og reisearrangørvirksomhet og tilknyttede tjenester	Alle større	0	0	1	1	3	3	3	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	80 Vaktjeneste og etterforskning	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
	81 Tjenester tilknyttet eiendomsdrift	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0 %	0	0	0 %
	82 Annen forretningsmessig tjenesteyting	Alle større	2	2	1	1	5	4	2	100 %	0	0	100 %
	84 Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	Alle større	7	6	5	5	5	6	-1	-14 %	0	0	-14 %
	85 Undervisning	Alle større	2	2	4	4	2	3	1	50 %	0	0	50 %
	86 Helsestjenester	Alle større	7	8	7	5	9	11	4	57 %	0	0	57 %
	87 Pleie- og omsorgstjenester i institusjon	Alle større	3	3	3	3	2	2	-1	-33 %	0	0	-33 %

	88 Sosiale omsorgstjenester uten botilbud	Alle større	6	7	7	7	7	7	1	17 %
	90 Kunstnerisk virksomhet og underholdningsvirksomhet	Alle større	4	6	5	3	4	3	-1	-25 %
	91 Drift av biblioteker, arkiver, museer og annen kulturvirksomhet	Alle større	2	2	2	2	2	2	0	0 %
	92 Lotteri og totalisatorspill	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	93 Sports- og fritidsaktiviteter og drift av fornyelsesetablissementer	Alle større	0	0	1	1	0	1	1	#DIV/0!
	94 Aktiviteter i medlemsorganisasjoner	Alle større	3	3	3	3	3	3	0	0 %
	95 Reparasjon av datamaskiner, husholdningsvarer og varer til personlig bruk	Alle større	0	1	1	1	0	0	0	#DIV/0!
	96 Annen personlig tjenesteyting	Alle større	3	3	4	4	3	4	1	33 %
	97 Lønnet arbeid i private husholdninger	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	99 Internasjonale organisasjoner og organer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	00 Uoppgitt	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
1920 Lavangen	01-99 Total	Alle større	103	96	90	90	92	90	-13	-13 %
	01 Jordbruk og tjenester tilknyttet jordbruk, jakt og viltstell	Alle større	28	26	24	24	22	23	-5	-18 %
	02 Skogbruk og tjenester tilknyttet skogbruk	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	03 Fiske, fangst og akvakultur	Alle større	3	2	2	2	2	2	-1	-33 %
	05 Bryting av steinkull og brunkull	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	06 Utvinning av råolje og naturgass	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	07 Bryting av metallholdig malm	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	08 Bryting og bergverksdrift ellers	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	09 Tjenester tilknyttet bergverksdrift	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	10 Produksjon av nærings- og nytelsesmidler	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	11 Produksjon av drikkevarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	12 Produksjon av tobaksvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	13 Produksjon av tekstiler	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	14 Produksjon av klær	Alle større	1	1	1	0	0	0	-1	-100 %
	15 Produksjon av lær og lærvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	16 Produksjon av trelast og varer av tre, kork, strå og flettematerialer, unntatt møbler	Alle større	1	1	1	1	2	1	0	0 %
	17 Produksjon av papir og papirvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	18 Trykking og reproduksjon av innspilte optak	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	19 Produksjon av kull- og raffinerte petroleumsprodukter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	20 Produksjon av kjemikalier og kjemiske produkter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	21 Produksjon av farmasøytiske råvarer og preparater	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	22 Produksjon av gummi- og plastprodukter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	23 Produksjon av andre ikke-metallholdige mineralprodukter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	24 Produksjon av metaller	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	25 Produksjon av metallvarer, unntatt maskiner og utstyr	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	26 Produksjon av datamaskiner og elektroniske og optiske produkter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	27 Produksjon av elektrisk utstyr	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	28 Produksjon av maskiner og utstyr til generell bruk, ikke nevnt annet sted	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	29 Produksjon av motorvogner og tilhengere	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	30 Produksjon av andre transportmidler	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	31 Produksjon av møbler	Alle større	2	2	2	2	1	1	-1	-50 %
	32 Annen industriproduksjon	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	33 Reparasjon og installasjon av maskiner og utstyr	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	35 Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	Alle større	0	0	0	0	1	1	1	#DIV/0!
	36 Uttak fra kilde, rensing og distribusjon av vann	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	37 Oppsamling og behandling av avløpsvann	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	38 Innsamling, behandling, disponering og gjenvinning av avfall	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	39 Miljørydding, miljørensing og lignende virksomhet	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0 %
	41 Oppføring av bygninger	Alle større	6	6	6	8	5	6	0	0 %
	42 Anleggsvirksomhet	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0 %
	43 Spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	Alle større	7	6	5	5	9	9	2	29 %
	45 Handel med og reparasjon av motorvogner	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0 %
	46 Agentur- og engros handel, unntatt med motorvogner	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	47 Detaljhandel, unntatt salg av motorvogner	Alle større	5	4	4	3	3	2	-3	-60 %
	49 Landtransport og rørtransport	Alle større	2	2	2	2	3	3	1	50 %
	50 Sjøfart	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	51 Lufttransport	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	52 Lagring og andre tjenester tilknyttet transport	Alle større	0	0	1	1	1	1	1	#DIV/0!
	53 Post og distribusjonsvirksomhet	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	55 Overnattingsvirksomhet	Alle større	2	2	2	3	4	3	1	50 %
	56 Serveringsvirksomhet	Alle større	1	1	1	0	0	0	-1	-100 %
	58 Forlagsvirksomhet	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	59 Film-, video- og fjernsynsprogramproduksjon, utgivelse av musikk- og lydopptak	Alle større	1	1	0	0	0	0	-1	-100 %
	60 Radio- og fjernsynskringkasting	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	61 Telekommunikasjon	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0 %
	62 Tjenester tilknyttet informasjonsteknologi	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	63 Informasjonstjenester	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	64 Finansieringsvirksomhet	Alle større	1	1	0	0	0	0	-1	-100 %
	65 Forsikringsvirksomhet og pensjonskasser, unntatt trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	66 Tjenester tilknyttet finansierings- og forsikringsvirksomhet	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	68 Omsetning og drift av fast eiendom	Alle større	5	5	5	6	7	6	1	20 %
	69 Juridisk og regnskapsmessig tjenesteyting	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	70 Hovedkontortjenester, administrativ rådgivning	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	71 Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet, og teknisk prøving og analyse	Alle større	0	0	0	0	1	0	0	#DIV/0!
	72 Forskning og utviklingsarbeid	Alle større	0	0	0	0	1	1	1	#DIV/0!
	73 Annonse- og reklamevirksomhet og markedsundersøkelser	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	74 Annen faglig, vitenskapelig og teknisk virksomhet	Alle større	1	1	0	0	1	1	0	0 %
	75 Veterinærtjenester	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	77 Utleie- og leasingvirksomhet	Alle større	1	0	0	0	0	0	-1	-100 %
	78 Arbeidskrafttjenester	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	79 Reisebyrå- og reisearrangørvirksomhet og tilknyttede tjenester	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	80 Vaktjeneste og etterforskning	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	81 Tjenester tilknyttet eiendomsdrift	Alle større	1	1	3	3	1	1	0	0 %
	82 Annen forretningsmessig tjenesteyting	Alle større	0	1	1	1	0	0	0	#DIV/0!
	84 Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	Alle større	8	6	6	5	5	5	-3	-38 %
	85 Undervisning	Alle større	3	3	3	2	3	2	-1	-33 %
	86 Helsestjenester	Alle større	5	5	5	6	5	6	1	20 %
	87 Pleie- og omsorgstjenester i institusjon	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0 %
	88 Sosiale omsorgstjenester uten botilbud	Alle større	9	9	8	7	6	6	-3	-33 %
	90 Kunstnerisk virksomhet og underholdningsvirksomhet	Alle større	1	1	0	0	0	2	1	100 %
	91 Drift av biblioteker, arkiver, museer og annen kulturvirksomhet	Alle større	2	2	1	1	1	1	-1	-50 %
	92 Lotteri og totalisatorspill	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	93 Sports- og fritidsaktiviteter og drift av fornyelsesetablissementer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	94 Aktiviteter i medlemsorganisasjoner	Alle større	2	2	2	2	2	2	0	0 %
	95 Reparasjon av datamaskiner, husholdningsvarer og varer til personlig bruk	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	96 Annen personlig tjenesteyting	Alle større	0	0	0	1	1	0	0	#DIV/0!
	97 Lønnet arbeid i private husholdninger	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	99 Internasjonale organisasjoner og organer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
	00 Uoppgitt	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
1923 Salangen	01-99 Total	Alle større	216	218	219	223	226	219	3	1 %
	01 Jordbruk og tjenester tilknyttet jordbruk, jakt og viltstell	Alle større	39	38	36	38	35	37	-2	-5 %

02 Skogbruk og tjenester tilknyttet skogbruk	Alle større	1	3	3	4	6	3	2	200 %
03 Fiske, fangst og akvakultur	Alle større	5	5	5	3	4	4	-1	-20 %
05 Bryting av steinkull og brunull	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
06 Utvinning av råolje og naturgass	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
07 Bryting av metallholdig malm	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
08 Bryting og bergverksdrift ellers	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
09 Tjenester tilknyttet bergverksdrift	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
10 Produksjon av nærings- og nytelsesmidler	Alle større	0	0	0	1	1	1	1	#DIV/0!
11 Produksjon av drikkevarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
12 Produksjon av tobakksvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
13 Produksjon av tekstiler	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
14 Produksjon av klær	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
15 Produksjon av lær og lærvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
16 Produksjon av trelast og varer av tre, kork, strå og flettematerialer, unntatt møbler	Alle større	3	3	3	3	3	3	0	0 %
17 Produksjon av papir og papirvarer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
18 Trykking og reproduksjon av innspilte optak	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
19 Produksjon av kull- og raffinerte petroleumsprodukter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
20 Produksjon av kjemikalier og kjemiske produkter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
21 Produksjon av farmasøytiske råvarer og preparater	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
22 Produksjon av gummi- og plastprodukter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
23 Produksjon av andre ikke-metallholdige mineralprodukter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
24 Produksjon av metaller	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
25 Produksjon av metallvarer, unntatt maskiner og utstyr	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
26 Produksjon av datamaskiner og elektroniske og optiske produkter	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
27 Produksjon av elektrisk utstyr	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
28 Produksjon av maskiner og utstyr til generell bruk, ikke nevnt annet sted	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
29 Produksjon av motorvogner og tilhengere	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
30 Produksjon av andre transportmidler	Alle større	0	1	1	0	1	1	1	#DIV/0!
31 Produksjon av møbler	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
32 Annen industriproduksjon	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
33 Reparasjon og installasjon av maskiner og utstyr	Alle større	2	2	2	2	2	1	-1	-50 %
35 Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	Alle større	1	1	0	0	0	0	-1	-100 %
36 Uttak fra kilde, rensing og distribusjon av vann	Alle større	1	2	2	2	2	2	1	100 %
37 Oppsamling og behandling av avløpsvann	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
38 Innsamling, behandling, disponering og gjenvinning av avfall	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0 %
39 Miljørydding, miljørensing og lignende virksomhet	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
41 Oppføring av bygninger	Alle større	11	9	7	7	7	10	-1	-9 %
42 Anleggsvirksomhet	Alle større	1	1	2	4	3	1	0	0 %
43 Spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	Alle større	10	11	12	10	10	10	0	0 %
45 Handel med og reparasjon av motorvogner	Alle større	4	5	5	5	4	4	0	0 %
46 Agentur- og engros handel, unntatt med motorvogner	Alle større	3	3	3	3	2	2	-1	-33 %
47 Detaljhandel, unntatt salg av motorvogner	Alle større	22	23	20	22	22	18	-4	-18 %
49 Landtransport og rørtransport	Alle større	9	9	8	7	7	6	-3	-33 %
50 Sjøfart	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
51 Lufttransport	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
52 Lagring og andre tjenester tilknyttet transport	Alle større	1	1	1	1	0	1	0	0 %
53 Post og distribusjonsvirksomhet	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
55 Overmattingsvirksomhet	Alle større	3	3	2	2	2	2	-1	-33 %
56 Serveringsvirksomhet	Alle større	2	2	2	2	5	5	3	150 %
58 Forlagsvirksomhet	Alle større	2	1	2	2	2	3	1	50 %
59 Film-, video- og fjernsynsprogramproduksjon, utgivelse av musikk- og lydopptak	Alle større	0	1	1	1	0	0	0	#DIV/0!
60 Radio- og fjernsynskringkasting	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
61 Telekommunikasjon	Alle større	1	0	0	0	0	1	0	0 %
62 Tjenester tilknyttet informasjonsteknologi	Alle større	2	3	3	2	3	3	1	50 %
63 Informasjonstjenester	Alle større	1	1	1	2	2	1	0	0 %
64 Finansieringsvirksomhet	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0 %
65 Forsikringsvirksomhet og pensjonskasser, unntatt trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
66 Tjenester tilknyttet finansierings- og forsikringsvirksomhet	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
68 Omsetning og drift av fast eiendom	Alle større	12	11	13	13	15	16	4	33 %
69 Juridisk og regnskapsmessig tjenesteyting	Alle større	1	1	1	1	2	2	1	100 %
70 Hovedkontortjenester, administrativ rådgivning	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0 %
71 Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet, og teknisk prøving og analyse	Alle større	2	2	1	1	1	3	1	50 %
72 Forskning og utviklingsarbeid	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
73 Annonse- og reklamevirksomhet og markedsundersøkelser	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
74 Annen faglig, vitenskapelig og teknisk virksomhet	Alle større	2	3	3	2	1	1	-1	-50 %
75 Veterinærtjenester	Alle større	3	4	4	4	4	3	0	0 %
77 Utleie- og leasingvirksomhet	Alle større	0	1	1	1	0	0	0	#DIV/0!
78 Arbeidskrafttjenester	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
79 Reisebyrå- og reisearrangørvirksomhet og tilknyttede tjenester	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0 %
80 Vaktjeneste og etterforskning	Alle større	0	0	1	1	1	0	0	#DIV/0!
81 Tjenester tilknyttet eiendomsdrift	Alle større	3	2	2	2	3	5	2	67 %
82 Annen forretningsmessig tjenesteyting	Alle større	2	1	1	0	3	3	1	50 %
84 Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	Alle større	11	9	9	9	9	8	-3	-27 %
85 Undervisning	Alle større	10	9	8	9	8	6	-4	-40 %
86 Helsetjenester	Alle større	16	16	19	20	20	19	3	19 %
87 Pleie- og omsorgstjenester i institusjon	Alle større	3	3	3	3	3	4	1	33 %
88 Sosiale omsorgstjenester uten botilbud	Alle større	13	13	13	13	12	11	-2	-15 %
90 Kunstnerisk virksomhet og underholdningsvirksomhet	Alle større	1	1	3	5	6	4	3	300 %
91 Drift av biblioteker, arkiver, museer og annen kulturvirksomhet	Alle større	1	1	1	1	1	1	0	0 %
92 Lotteri og totalisatorspill	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
93 Sports- og fritidsaktiviteter og drift av fornøyelsesetablissementer	Alle større	0	1	1	1	1	1	1	#DIV/0!
94 Aktiviteter i medlemsorganisasjoner	Alle større	3	3	4	4	4	4	1	33 %
95 Reparasjon av datamaskiner, husholdningsvarer og varer til personlig bruk	Alle større	0	1	1	1	1	0	0	#DIV/0!
96 Annen personlig tjenesteyting	Alle større	4	4	5	5	4	5	1	25 %
97 Lønnet arbeid i private husholdninger	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
99 Internasjonale organisasjoner og organer	Alle større	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
00 Uoppgitt	Alle større	1	0	0	0	0	0	-1	-100 %

Endring innenfor næringer i Stor-regionen - Alle kommuner

	2009	2014	Forskjell i prosent	
01-99 Total	460	11566	12026	4 %
01 Jordbruk og tjenester tilknyttet jordbruk, jakt og viltstell	-66	1139	1073	-6 %
02 Skogbruk og tjenester tilknyttet skogbruk	11	35	46	31 %
03 Fiske, fangst og akvakultur	-13	1162	1149	-1 %
05 Bryting av steinkull og brunskull	0	0	0	#DIV/0!
06 Utvinning av råolje og naturgass	2	4	6	50 %
07 Bryting av metallholdig malm	0	0	0	#DIV/0!
08 Bryting og bergverksdrift ellers	2	21	23	10 %
09 Tjenester tilknyttet bergverksdrift	3	3	6	100 %
10 Produksjon av nærings- og nytelsesmidler	-2	156	154	-1 %
11 Produksjon av drikkevarer	2	5	7	40 %
12 Produksjon av tobakksvarer	0	0	0	#DIV/0!
13 Produksjon av tekstiler	-3	14	11	-21 %
14 Produksjon av klær	-5	18	13	-28 %
15 Produksjon av lær og lærvarer	-1	1	0	-100 %
16 Produksjon av trelast og varer av tre, kork, strå og flettematerialer, unntatt møbler	3	34	37	9 %
17 Produksjon av papir og papirvarer	0	1	1	0 %
18 Trykking og reproduksjon av innspilte opptak	-3	25	22	-12 %
19 Produksjon av kull- og raffinerte petroleumsprodukter	0	0	0	#DIV/0!
20 Produksjon av kjemikalier og kjemiske produkter	1	4	5	25 %
21 Produksjon av farmasøytiske råvarer og preparater	0	0	0	#DIV/0!
22 Produksjon av gummi- og plastprodukter	1	6	7	17 %
23 Produksjon av andre ikke-metallholdige mineralprodukter	-7	26	19	-27 %
24 Produksjon av metaller	1	2	3	50 %
25 Produksjon av metallvarer, unntatt maskiner og utstyr	2	49	51	4 %
26 Produksjon av datamaskiner og elektroniske og optiske produkter	3	1	4	300 %
27 Produksjon av elektrisk utstyr	-2	9	7	-22 %
28 Produksjon av maskiner og utstyr til generell bruk, ikke nevnt annet sted	-11	31	20	-35 %
29 Produksjon av motorvogner og tilhengere	1	1	2	100 %
30 Produksjon av andre transportmidler	-5	11	6	-45 %
31 Produksjon av møbler	-1	10	9	-10 %
32 Annen industriproduksjon	2	18	20	11 %
33 Reparasjon og installasjon av maskiner og utstyr	-26	61	87	43 %
35 Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	12	49	61	24 %
36 Uttak fra kilde, rensing og distribusjon av vann	19	32	51	59 %
37 Oppsamling og behandling av avløpsvann	2	6	8	33 %
38 Innsamling, behandling, disponering og gjenvinning av avfall	-1	25	24	-4 %
39 Miljørydding, miljørensing og lignende virksomhet	2	2	4	100 %
41 Oppføring av bygninger	-74	445	519	17 %
42 Anleggsvirksomhet	-3	60	57	-5 %
43 Spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	-47	607	654	8 %
45 Handel med og reparasjon av motorvogner	12	210	222	6 %
46 Agentur- og engroshandel, unntatt med motorvogner	-47	371	324	-13 %
47 Detaljhandel, unntatt salg av motorvogner	-74	1027	953	-7 %
49 Landtransport og rørrtransport	-45	356	311	-13 %
50 Sjøfart	-18	74	56	-24 %
51 Lufttransport	-1	9	8	-11 %
52 Lagring og andre tjenester tilknyttet transport	6	99	105	6 %
53 Post og distribusjonsvirksomhet	-4	36	32	-11 %
55 Overnattingsvirksomhet	-30	145	175	21 %
56 Serveringsvirksomhet	1	219	220	0 %
58 Forlagsvirksomhet	-6	51	45	-12 %
59 Film-, video- og fjernsynsprogramproduksjon, utgivelse av musikk- og lydopptak	4	33	37	12 %
60 Radio- og fjernsynskringkasting	-7	14	7	-50 %
61 Telekommunikasjon	-5	19	14	-26 %
62 Tjenester tilknyttet informasjonsteknologi	-6	115	109	-5 %
63 Informasjonstjenester	-40	58	18	-69 %
64 Finansieringsvirksomhet	-32	82	50	-39 %
65 Forsikringsvirksomhet og pensjonskasser, unntatt trygdeordninger underlagt offentlig for	-5	18	13	-28 %
66 Tjenester tilknyttet finansierings- og forsikringsvirksomhet	-6	16	10	-38 %
68 Omsetning og drift av fast eiendom	209	1003	1212	21 %
69 Juridisk og regnskapsmessig tjenesteyting	-4	189	185	-2 %
70 Hovedkontortjenester, administrativ rådgivning	18	101	119	18 %
71 Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet, og teknisk prøving og analyse	9	212	221	4 %
72 Forskning og utviklingsarbeid	5	7	12	71 %
73 Annonse- og reklamevirksomhet og markedsundersøkelser	-8	25	17	-32 %
74 Annen faglig, vitenskapelig og teknisk virksomhet	-29	130	159	22 %
75 Veterinærtjenester	10	28	38	36 %
77 Utleie- og leasingvirksomhet	13	96	109	14 %
78 Arbeidskrafttjenester	5	22	27	23 %
79 Reisebyrå- og reisearrangørvirksomhet og tilknyttede tjenester	-28	56	84	50 %
80 Vaktjeneste og etterforskning	-11	32	21	-34 %
81 Tjenester tilknyttet eiendomsdrift	-30	118	148	25 %
82 Annen forretningsmessig tjenesteyting	-7	77	70	-9 %
84 Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	-55	293	238	-19 %
85 Undervisning	29	312	341	9 %
86 Helsestjenester	134	584	718	23 %
87 Pleie- og omsorgstjenester i institusjon	15	123	138	12 %
88 Sosiale omsorgstjenester uten botilbud	2	473	475	0 %
90 Kunstnerisk virksomhet og underholdningsvirksomhet	97	139	236	70 %
91 Drift av biblioteker, arkiver, museer og annen kulturvirksomhet	-2	53	51	-4 %
92 Lotteri og totalisatorspill	0	10	10	0 %
93 Sports- og fritidsaktiviteter og drift av fornøyelsesetablissementer	27	82	109	33 %
94 Aktiviteter i medlemsorganisasjoner	9	102	111	9 %
95 Reparasjon av datamaskiner, husholdningsvarer og varer til personlig bruk	2	27	29	7 %
96 Annen personlig tjenesteyting	20	236	256	8 %
97 Lønnet arbeid i private husholdninger	-1	1	0	-100 %
99 Internasjonale organisasjoner og organer	0	0	0	#DIV/0!
00 Uoppgitt	7	10	17	70 %

	8 store	17 små	
	41	59	15
Prosent	80 %	20 %	
	68	156	53
Prosent	75 %	25 %	

74

209

Norges miljø- og
biovitenskapelige
universitet

Postboks 5003
NO-1432 Ås
67 23 00 00
www.nmbu.no